

STEEP GPL

OD 12.100 €

OD 12.950 €

NEW

Great Wall

www.pronto.it

Z vozilom za odpad, registracija vozila, davek IVA in IPT izključeni

PROGETTO 3000 SRL

V Zagradcu so včeraj slavnostno proslavili stoti rojstni dan Repenke Alojzije Purič

STEEP GPL

OD 12.100 €

OD 12.950 €

NEW

Great Wall

www.pronto.it

Z vozilom za odpad, registracija vozila, davek IVA in IPT izključeni

PROGETTO 3000 SRL

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 6. MAJA 2010

št. 106 (19.813) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Pokrajina rešila čast mesta v zalivu

POLJANKA DOLHAR

So stvari, ki bi morale biti normalne. Besede, ki ne bi smele vzbujati presenečenja ali pohvale, ker jih izreče javna osebnost, politik, upravitelj.

In vendar živimo v času in prostoru, kjer marsikdo ni sposoben izustiti besed fašizem, prisilna italijanizacija, kulturno in etnično čiščenje. Kjer marsikdo ni sposoben spregovoriti o krivicah, za katere ne nosi osebno nobene krivde.

Precedens je znan: Boris Pahor je preventivno dal vedeti tržaškemu županu Robertu Dipiazzi, da ne bo sprejel zaslužnega meščanstva, če ne bodo v utemeljivi omenjene krivice, ki jih je fašizem storil Slovincem. Če bi živeli v »normalni« družbi, bi bilo tako svarilo povsem nepotrebno: kako naj si sploh predstavljamo, da bi ob odlikovanju Borisa Pahorja, pisatelja, ki je na lastni koži doživel grozote fašizma in nacizma ter z njimi prepolnil svoje neštete romane, zamolčali del teh grozot?

Pa se je izkazalo, da Trst ni dozorel, ali bolj pravilno, da njegovo vodstvo ne seže 96-letnemu pisatelju niti do pasu. (In naj nam Pahor ne zameri, če pristavimo, da ni ravno visoke postave ...) Boris Pahor ni postal zaslužni meščan Trsta, zato pa sedi v francoski legiji časti, med velikani slovenske kulture in med izbranci, ki si na suknič lahko obesimo avstrijski častni križec za znanost in kulturo.

V izložbo številnih nagrad in priznanj je včeraj položil tudi pečat Pokrajine Trst. Izročila mu ga je vidno zadovoljna predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, pred tem pa brez slepomišljenja spregovorila o italijanski vladi, ki se je spremenila v fašistično diktaturo in svojim državljanom slovenske narodnosti odrekla najosnovnejše pravice. A tudi o grozotah nacističnih taborišč in povojnih pobojih jugoslovanskega režima. O temah, ki so pač del pisateljevega obsežnega literarnega opusa, a tudi njegovega javnega nastopanja. Boris Pahor govori s pogumom, ki bi ga bili morali imeti vsi, je opozorila predsednica, pogumom, ki ga moramo vsaj danes poskusiti izenačiti in Trstu omogočiti, da bo ponovno sposoben sprejemati, poslušati, spoštovati.

Predsednica tržaške pokrajine ni povedala nič novega, a v tem času in prostoru so njene besede izzvenele pošteno in pogumno. Kajti v Trstu jim mnogi niso sposobni niti prisluhni, kaj šele, da bi jih sami izrekli. Občine Trst ni včeraj zastopal nihče. Prav tako ni bilo na spregled pokrajinskih svetnikov desnorsredinske opozicije.

Počastitev pisatelja in pokončnega človeka se jim očitno ni zdelala potrebna.

FINANČNA KRIZA - Ob splošni stavki proti varčevalnim ukrepom

Nasilni protesti v Grčiji terjali najmanj tri žrtve

Evropske borze v rdečem, evro dosegel najnižjo vrednost v zadnjem letu

POKRAJINA TRST - Tržaškemu pisatelju izročili častni pečat

Praznik za Pahorja

Predsednica Bassa Poropat razveselila pisatelja s svojimi govornimi - Odsotnost opozicije in Občine Trst

TRST - Boris Pahor je bil včeraj deležen novega priznanja, ki ima zanj poseben pomen, saj mu ga je podelila domača pokrajinska uprava. Predsednica Maria Teresa Bassa Poropat mu je na prijetni sloves-

nosti izročila častni pečat Pokrajine Trst, v svojem nagovoru pa obširno spregovorila o avtorjevem življenju in zgodovinskih okoliščinah, ki so ga zaznamovale.

Podelitve se je udeležilo veli-

ko političnih predstavnikov in avtorjevih prijateljev, izstopala pa je odsotnost svetnikov desnorsredinske opozicije in predstavnikov Občine Trst.

Na 6. strani

ATENE - Grčiji, ki se je znašla v hudi javnofinančni krizi, so včeraj ohromili splošna stavka in nasilni protesti državljanov, ki nasprotujejo varčevalnim ukrepom tamkajšnje vlade. Kriza je terjala tudi smrtne žrtve - jezni mladostniki so v banki v Atenah zakrivali požar, v katerem so življenje izgubili trije ljudje.

Tečaji delnic na vodilnih evropskih borzah so medtem včeraj ponovno beležili padce, evro pa je dosegel novo najnižjo vrednost v zadnjem letu. Vlagatelji so še naprej zaskrbljeni, da bi lahko grške dolžniške težave proti dnu potegnile tudi druge članice območja evra.

Na 13. strani

Moteča dvojezičnost civilne zaščite

Na 3. strani

V FJK šibka gospodarska, a ne zaposlitvena rast

Na 4. strani

»Vinska bratca« zibibbo in teran?

Na 7. strani

Starši otrok italijanske šole v Romjanu podijo slovenske šolarje

Na 14. strani

Na Goriškem narašča število obubožanih

Na 14. strani

Novogoriška Meka za odvisnike iz Italije

Na 16. strani

Krst. Su. Obhajilo. Birma... darila za svečane priložnosti

leBebé gioia inattesa

UL. GINNASTICA, 7 - TEL. 040/774242
L. SANTORIO 4 - TEL. 040/772770

PROFESIONALCI SLUHA
ISTITUTO ACUSTICO PONTONI

že 20 let
na Vašo razpolago

- ▲ Dobava opreme ASSI-INAIL
- ▲ Informacije za izpolnitev dokumentov za pridobitev priznanja invalidnosti
- ▲ Pregled sluha - audiometrija
- ▲ Slušni aparati nove generacije wireless in bluetooth
- ▲ Nova tinnitus terapija (proti zvonjenju v ušesih)
- ▲ Brezplačni pregledi na domu
- ▲ Brezobrestno financiranje

Združen z

ISTITUTO ACUSTICO PONTONI s.r.l.

TRST - Agencija 1
Ulica Giulia, 17 - Tel. 040 358971
TRST - Agencija 2
Trg Sv. Jakoba, 22/B - Tel. 040 3720949
Agencija v Gorici
Ul. Marconi 3/B - Tel. 0481 30030

www.istitutoacusticopontoni.it - info@istitutoacusticopontoni.it

GLOSA

Zgodba o času, ki naj se ne vrne

JOŽE PIRJEVEC

Ker te dni praznujemo 65. letnico konca druge svetovne vojne, naj mi bo dovoljeno, da se tega dogodka spomnim z objavo nekaj izvlečkov iz pisma, ki mi ga je poslal 86. letni Stane Kirn in ki me je zaradi svoje pričevalske neposrednosti močno presunilo. Kaže namreč, v kakšnem spletu tragičnih dogodkov so se v tistem času znašli številni naši ljudje.

»Sem verjetno eden redkih, ki sem konec septembra 1943 kot pripadnik Rabske brigade na Mašunu pred župnikom in križem prisegel, da se bom zvesto boril za osvoboditev Slovenije. Niti leto pozneje pa sem na dvorišču prisilne delavnice na Povšetovi pred predstavniki Gestapa in slovenske rimske-katoliške Cerkve s tremi dvignjenimi prsti prisegel Hitlerju. Med obema prisegama je velika in bistvena razlika. V Rabsko brigado sem se vključil prostovoljno z velikim veseljem po štirinajstmesečnem stradanju v koncentracijskem taborišču. V prisego Hitlerju sem pa bil na najbolj brutalen način prisiljen. Spomladi 1942 so se prebivalci podkriških vasi množično uprli okupatorju. Mnogi so se pridružili partizanom in formirali tri nove čete. Tudi ostalo prebivalstvo je sodelovalo z osvobodilnim gibanjem. Čeprav Roška ofenziva (italijanske vojske) za okupatorja ni bila uspešna, je pa dokazala svojo moč s pobijanjem, krajo in požigom. Z grožnjo, da bo vsem, ki se ne bodo vrnili na svoje domove, porušil domove, družine pa izselil in interniral. Preko 800 faranov je kot puntarje zares odgnal v taborišče na Rabu, kjer jih je več kot 20 umrlo od lakote. Po šestmesečnem stradanju v nemogočih pogojih so trije domači župniki po svojih zaupnikih dali internirancem vedeti, da se lahko rešijo pred smrtjo, če podpišejo obvezo, da se bodo po izpustitvi »prostovoljno« vključili v belo gardo. Da povem, kako težka je bila odločitev, bom navedel, kaj se je dogajalo v mojem šotoru, kjer smo na treh kvadratnih metrih trije, zviti pod eno odejo, cele noči premevali, kaj nam je sto-

riti. Ali ostati v taborišču in lačen na goli zemlji čakati, kdaj se boš izčrpan nehal boriti za preživetje, ali iti pobijati z italijanskim orožjem svoje prijatelje, celo brate in sorodnike, zato da se boš končno le do sitega najedel kruha v krogu družine. Kakšen je bil rezultat teh večdnevni razmišljanj? Janko, 40 letni kmet, je povedal, da bo podpisal, pa četudi ga pošljejo v najhujši pekel, da bo le še enkrat videl svoje domače. Moj brat Milan je sicer trdil, da pod nobenim pogojem ne gre pomagat sovražnikom, a je končno le podlegel skušnjavi. Oba so na cvetno nedeljo 1943 odpeljali iz taborišča. Jaz sem tam ostal do kapitulacije Italije, ko sem vstopil v Rabsko brigado. Po njeni razpustitvi sem dobil kot interniranec desetdnevni dopust. Nisem se vrnil v partizane, ker se je medtem začela nemška ofenziva in so našo vas zasedli kozaki. Medtem je eden od mojih sotrpinov na Rabu organiziral v Podpeči domobransko postojanko. Da bi napolnil svojo enoto, je poslal vsem za orožje sposobnim krajanom pozivnico, na kateri je pisalo, da bo obravnavan kot sovražnik vsak, ki se ne bo prijavil. Nisem se odzval. Zato je neko jutro poslal pome oboroženo patroljo, da me je privedla v postojanko. Po nekaj dneh, ko je komandant uvidel, da jaz in še sedem drugih mobilizirancev ne bomo nikoli poslušni domobranci, nas je z oklopnim vlakom poslal v Ljubljano. Po večmesečnem zasliševanju nas je Gestapo oddal v zloglasni bataljon Vuka Rupnika. Še isti večer smo pobegnili domov. Toda spet so me aretirali in me prisilili, da s tremi dvignjenimi prsti prisežem Hitlerju. To sem moral storiti, ker je bil prav takrat moj oče zaprt v kleti poleg dvorišča, kjer smo prisegli. Zaprli so ga domači domobranci z obtožbo, da je poslal sina, to je mojega brata Milana, v partizane. V resnici so ga partizani takoj po prijettu ustrelili. «

Do sem pričevanje Staneta Kirna, ki sem ga zaradi prostorske stiske nekoliko oklestil. Pripoveduje zgodbo o času, ki naj se ne vrne.

VREME OB KONCU TEDNA Nestanovitnost in velika spremenljivost se bosta nadaljevali tudi v prihodnjih dneh

DARKO BRADASSI

Globoka vrzel, ki je nastala nad zahodnim Sredozemljem ob spustu hladnega arktičnega zraka, se namreč še ni zapolnila, pravzaprav bi lahko rekli, da je zelo aktivna in da se bo prehodno še nekoliko okrepila v prihodnjih dneh. Nad zahodnim Sredozemljem se je višinska dolina s hladnim severnim zrakom odcepila in je zato nastalo tudi v višinah samostojno in razmeroma obsežno ciklonsko območje. Od časa do časa ga bo v prihodnjih dneh še napajal hladnejši zrak, zato ne bo tako kmalu oslabele.

Glavnina poslabšanja je sicer zahodno od nas, naši kraji pa so že več dni in bodo tudi v bližnji prihodnosti na vzhodnem robu ciklona, po katerem pritekajo proti nam povečini vlažni in nestanovitni jugovzhodni tokovi. Območje nizkega zračnega pritiska je namreč ostalo ukleščeno med dvema anticiklonoma, nad Atlantikom ter nad vzhodno Evropo. Zato se več dni zadržuje na istem mestu in se vreme bistveno ne izboljšuje. Z jugovzhodnikom pa, kot je znano, predvsem v južnejših predelih dežele navadno prevladuje bolj spremenljiva vremenska slika z občasnimi padavinami, toda tudi z morebitnimi vmesnimi izboljšaji. Glavnina vlažnega zraka in oblakov se namreč kopiči ob vznožju Alp in v predalpskem svetu, kjer je v teh dneh največ padavin in so padavine najmočnejše. Ker občasno priteka proti nam zelo vlažen zrak, so v teh dneh možne tudi krajevne plohe in nevihte, ponekod lahko tudi nalivi.

Danes se bo ciklonsko območje nekoliko pomaknilo proti nam in bodo zato naši kraji pod njegovim večjim domegom. V glavnem bo več dežja kot v preteklih dneh, zaradi bližine ciklona pa se bo ozračje predvsem v višinah tudi nekoliko ohladilo. Predvsem v gorah se bodo pojavljale močne padavine, deloma

plohe in nevihte, ponekod se bo celo lahko spet prikazal sneg. Ko bo jakost padavin največja se bo namreč meja sneženja lahko spustila do nadmorske višine okrog 1500-1700 metrov. Zagrmelo bo lahko tudi ob morju, kjer pa bo, kot običajno v teh primerih, tudi nekaj vmesne spremenljivosti in ni izključeno, da se bo prehodno lahko prikazal tudi kakšen sončni žarek.

Podobna vremenska slika se bo nadaljevala tudi v petek, ko pa pričakujemo manj padavin in bodo plohe in nevihte nekoliko manj pogoste. Težko pa je napovedati, kje in kako bodo nastale. Možnost bo vsekakor največja v popoldanskih in prvih večernih urah, predvsem v gorskem svetu in ponekod po nižinah.

Niti za soboto ne pričakujemo bistvene vremenske spremembe. Na vreme pri nas bo še vplival ciklon, ki pa bo morda začel postopno slabeti. Še vedno kaže na spremenljivost, razjasnitve bodo verjetno obsežnejše, ponekod pa bodo lahko še nastajale krajevne plohe in nevihte.

V nedeljo kaže na delno okrepitev zračnega tlaka, ki nam bi moral zagotoviti vsaj nekoliko stanovitnejše vreme. Nekoliko topleje bo. Zelo verjetno pa se ne bomo še dokončno izognili vsaj občasni spremenljivosti in bo vremenska slika občasno še nezanesljiva.

Na sliki: nad večjim delom Sredozemlja se zadržuje obsežno ciklonsko območje

PISMA UREDNIŠTVU

Nekaj o slovenskem vrtcu na Greti

V novem šolskem letu, ki stoji pred nami, se bo verjetno pojavila jasnejša slika o vsem, kar nas čaka: krčenja organikov od osnovne šole, preko srednje in naprej, nedopustno visoko število učencev in dijakov na razred... Kar pa me je začudilo v zadnjih dneh, so neverjetne novice o povečanju števila otrok v vrtcih in šolah, o čakalnih vrstah (v lestvicah namreč) za vpise v vrtce tako v mestu kot na Krasu. Mnogi starši so vsem tem težavam seveda šli naproti.

Razveselljivo je dejstvo, da imamo ravno v mestu toliko malčkov za vpis v prve letnike vrtca. Podatki pravijo, da so še nasičeni vrtci v Barkovljah, v Lonjerju, v Dijaškem domu, pri Sv. Jakobu, pri Sv. Ivanu. Kaj pa slovenski občinski vrtci na Greti? O tem se bolj malo govori oz. mnogi starši ne vedo sploh, da še obstaja. Pa je, to vam lahko zagotovijo v vrtcu samem ali na občini Trst. Gotovo je to vrtce, ki ga mnogi poznajo, mnogi pa mislijo, da je le še skromna sekcija v katerem so vpisani samo italijansko govoreči otroci, ker v sosednjih italijanskih sekcijah ni prostora. Upam, da ni res, ker v drugačnem primeru, smo pozabili na obstoj te vzgojno-varstvene ustanove, ki ima slovensko sekcijo, a žal kaže bolj skromno. Vrtce na Greti obstaja že iz povojnega časa.

Mislím, da bi bilo nadvse prav, da bi se ta vrtce ponovno bolj odprl navzven, morda jih je osamljenost spravila v pozabo. Škoda, kajti omenjeni vrtce je malce odmaknjen od središča mesta, vendar lahko dosegljiv z vseh krajev. Mar

bi ne pomislili in pogledali zakaj smo ga pozabili? Razmislimo, kajti zna biti res, da si bomo opomogli še za naprej.

Mirjan Mikolj

Slovenska manjšina

Spoštovano uredništvo!

Veliko se govori in piše o slovenski manjšini, o krizi, ki jo je prizadela, o krčenju delovnih mest, o racionalizaciji itn. Mnogo je govora o sodelovanju obeh krovnih organizacij in političnih subjektov, pa naj bodo to slovenski ali ne. Mislím, da je večina Slovencev soglasna, da bi moralo biti sodelovanje med krovnimi organizacijama plodnejše, konstruktivnejše in težiti k premostitvi ideoloških pregrad in h končni združitvi. Vem, da so taki procesi dolgotrajni in težki, vendar so danes ne samo potrebni, ampak celo nujni. Zdrah in nespornost zdaj res ne potrebujemo! Nekje sem bral prispodobo o piščancih, ki visijo pri mesarju s kavljá, z glavo navzdol in se kavsajo med sabo. Nekaj takega se lahko zgodi nam, če bomo še naprej trmoglavili, da se ne da nič spremeniti oziroma da bomo o spremembah le govorili in jih naznanjali. Vendar, kakor pravi Berlusconi, sta za poroko potrebna dva, za razporoko pa je dovolj eden.

V torek, 4. maja, je Slovenski klub priredil večer, namenjen debati o naši situaciji v luči, v kakršni jo vidi SKGZ: časnikar Sandor Tence je postavil predsedniku Rudiju Pavšiču osem vprašanj, ki ponazarjajo glavne probleme naše manjšine. Večer je bil dobro obiskan, kar kaže, da je zanimanje za tovrstne pereče probleme veliko in občuteno. Kar me je pa negativno

presenetilo, je bila popolna odsotnost ne samo predstavnikov SSO in SSK (prisotne so bile DS, Združena levica in Severna liga), ampak sploh ljudi, ki v to sfero ne kako spadajo. Kakor da bi bila taka debata nepotrebna ali da ljudje, ki niso "naši", niso važni, nimajo nikoli prav in jih zato ni treba upoštevati. Ali sta krovni organizaciji res tako daleč vsaksebi, da desnice ne zanima, kaj dela levica? Treba bi bilo res razjasniti brez demagogije, kdo res dela za našo zamejsko skupnost in kdo se s tem samo ponaša.

Sodelovanje med krovni organizacijama je danes na tako nizki ravni, kot je bilo pred letom 1991, in to je samomorilsko. Zakaj tako? Prav gotovo zaradi nepravilne razdelitve prispevkov. Ravno zato ni mogoče izvesti volitev za skupno predstavništvo, kajti če bi do tega prišlo, bi DEMOKRATIČNO izvoljeno predstavništvo prav gotovo ne bilo paritetno, ampak bi odražalo silo v slovenski manjšini, ki so popolnoma drugačne in bi seveda to vplivalo tudi na razdelitev prispevkov. Predlagati, naj se vsi Slovenci združijo v SSK je gola demagogija, ki hoče zakriti dejstvo, da SSO in SSK nočeta niti pravega sodelovanja, kaj šele združitve v slovenskem manjšinjskem vrhu. Jasno je, da je politika SSO in SSK ideološka in ne sovпада z interesi slovenske manjšine kot celote, ampak le njene desne opcije. Kdor res hoče napredek, bi si moral prizadevati, da bi denar, ki ga dobimo od Italije in Slovenije smotrnejše razdelili, da bi moge tiste organizacije, ki so perspektivne, bolje delati, tiste pa, ki so odveč ali dvojne, bi morale počasi izginiti. Vse drugo je larifari.

Primož Možina

7 vprašanj izvršnemu odboru SKGZ

V torek, 27. aprila, je Primorski dnevnik objavil stališče izvršnega odbora SKGZ-ja z naslovom »Manjšina naj smotrnejše izkoristi prispevke iz Rima in Ljubljane«. O praznoprreditvi prispevkov in reorganizaciji manjšine se že dalj časa razpravlja po naših medijih. Zadeva je seveda vredna vse pozornosti in mislim da je prav, da se o stvari izreče čim več ljudi. Umestno bi bilo, da o tem ne spregovorijo le predstavniki organizacij, ampak tudi čim več posameznikov, ki ne zastopajo ustanov, se pa prištevaajo k članom naše zamejske skupnosti. Manjšina je namreč množica posameznikov in denar namenjen obstoju in razvoju manjšine je potemtakem namenjen obstoju in razvoju posameznikov, ki jo sestavljajo. Ravno te osebe, med njimi zlasti mlajša generacija, večinoma ne vedo o problematiki prispevkov toliko, kot tisti, ki se že leta in leta, v prvi osebi, s tem ukvarjajo. Prav pa bi bilo, da si lahko vsi ustvarimo jasno sliko. Zato postavljám izvršnemu odboru SKGZ-ja, v zvezi z omenjenim člankom, naslednja vprašanja:

Kakšna je dejanska vsebina (pravilo o porazdelitvi prispevkov manjšini) tega »status quo«, ki traja od osamosvojitve Slovenije?

Mogoče (nanašajoč se na leto 2009) to, da so prispevki »vsaj približno porazdeljeni tako, da je nekaj manj kot polovica vseh sredstev namenjena skupnim organizacijam. Dobra četrtina gre SSO in njegovim članicam, nekaj manj pa SKGZ in njenim članicam....«, in še »Krovni organizaciji prejmeta približno 4 odst. vseh sredstev, ki jih manjšina prejme na osnovi zaščitnega zakona

in iz Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu«?

»Status quo« je bil določen »od zgoraj« ali s soglasjem krovnih organizacij, torej tudi SKGZ-ja?

Kakšen je bil »status quo« pred osamosvojitvijo Slovenije?

V stališču izvršnega odbora SKGZ-ja je, glede finančnih težav, zapisano: »Še najbolj zaskrbljujoče je stanje v nekaterih organizacijah, članicah SKGZ.....«. Če je v vseh teh letih porazdelitev sredstev odgovarjala tisti za leto 2009, torej je vsaki krovni in pripadajočim članicam šla približno ista vsota, kako si izvršni odbor SKGZ-ja razlaga dejstvo, da so njegove članice zašle v znatno večjo krizo kot članice SSO-ja kljub temu, da so razpolagale s približno istimi sredstvi?

Je mogoče to vezano na število zaposlenih? V omenjenem članku izvršni odbor SKGZ-ja namreč izjavlja, da imajo njegove članice »zaznavno večje število zaposlenih od sorodne krovne«. Z drugimi besedami: so članice SKGZ-ja, kljub temu, da so razpolagale s približno enakimi sredstvi kot članice SSO-ja, zaposlovale preko svoje srednjeročne in dolgoročne finančne zmogljivosti?

V upanju na izčrpne odgovore, ki bodo vsem pomagali, da si ustvarimo jasnejšo sliko o vzrokih finančne krize nekaterih naših ustanov in da bomo tako imeli možnost dati naše osveščeno soglasje ali nesoglasje predlaganim rešitvam, pozdravljam s spoštovanjem.

Albert Devetak

DEŽELNI SVET - Protest Piera Camberja (Ljudstvo svobode)

Moteči dvojezični napisi na uniformah civilne zaščite

Odbornik Riccardi: Pri tem vprašanju imajo glavno besedo občinske uprave

TRST - Stranki Ljudstva svobode niso všeč italijansko-slovenski napisi na uniformah pripadnikov civilne zaščite v nekaterih občinah tržaške in goriške pokrajine. Dvojezičnost ni všeč predvsem vplivnemu tržaškemu deželnemu svetniku Pieru Camberju, ki se je v zvezi s tem obrnil na deželnega odbornika Riccarda Riccardija. Slednji mu je odgovoril, da o napisih na uniformah in vozilih civilne zaščite odločajo posamezne občinske uprave in ne Dežela. Dal je torej razumeti, da zanj dvojezičnost res ni moteča.

»Nič nimam proti dvojezičnosti ali proti Slovincem,« pojasnjuje Camber, ki je na ta problem - tako pravi - opozoril le iz praktičnih vzrokov. »Pripadniki civilne zaščite iz naših krajev morajo v primeru naravnih nesreč, potresov ali drugih tragedij večkrat poseči tudi v drugih italijanskih deželah in v tujini. Tam ne razumejo slovenščine, zato bi bilo priporočljivo, da bi ob italijanskem napisu na uniformah bil napis tudi v angleščini,« pravi zastopnik desne sredine. Dvojezičnost torej, a italijansko-angleška.

Ker Camber noče izpasti kot nasprotnik slovenščine in slovenske manjšine pa je za Primorski dnevnik izjavil še naslednje: »Odborniku Riccardiju sem kot alternativo italijansko-angleškemu napisom predlagal, da bi na uniformah civilne zaščite pripeli napise v italijanščini, angleščini, slovenščini, nemščini in furlanščini.« Namesto dvojezičnosti torej petjezičnost, da ne bi bilo nesporazumov v primeru gostovanj civilne zaščite izven Furlanije-Juljske krajine ali v kaki tuji državi.

Deželna skupščina je medtem včeraj nadaljevala obravnavo novega zakona o družini, ki močno razdvaja desno in levo središče, razhajanja pa se pojavljajo tudi med Severno ligo in Ljudstvom svobode. Nova zakonodaja precej spreminja obstoječi zakon o servisih za otroke in mladostnike. Razhajanja zadevajo več področij in konkretnih vprašanj. Severna liga npr. odločno odklanja kakšno koli formalno priznanje neporočenih parov, kar posredno velja tudi za njihove otroke. Takšnemu pojmovanju družine nasprotuje tudi odbornik Roberto Molinaro, po katerem sicer ne gre enačiti poročenih in neporočenih parov, otroci pa so pred zakonom vsi enaki.

Državni vodja civilne zaščite Bertolaso s člani civilne zaščite zgoniške občine, ki dosledno izvajata italijansko-slovensko dvojezičnost

KROMA

POLITIKA - Igor Kocijančič

»Zakaj se večina Slovencev ne prepozna v desni sredini«

Prejeli smo

V razpravi znotraj naše skupnosti o nujnosti reform krovnih in primarnih organizacij ter o odnosih med civilno družbo in politiko večkrat ugotavljamo, da se Slovenci v Italiji soočajo skoraj izključno - z izjemo institucionalnih stikov - s strankami levsredinskega polja. Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je pred kratkim javno izjavil, da je bil zaradi tega deležen tudi »dobrohotnega grajanja« senatorja Ferruccia Sara, ki naj bi delno utemeljeval institucionalno mladost Dežele, vsedrjavne vlade in krajevnih ustanov z desnosredinsko upravo v odnosu do Slovencev v Italiji tudi zaradi tega dejstva.

Sarovo sklepanje je na videz logično, čeprav bi moral politik starega formata, ali župana neposredno to je tudi preučiti razlog za določene pojave. Brez vračanja na dogodek iz prvega povojnega obdobja ali tako imenovane hladne vojne, bomo postregli

kar s svežo kroniko teh dni. Izhajajoč iz dejstva, da so na vozilih in uniformah civilne zaščite nekaterih okoliških občin italijansko-slovenski dvojezični napisi, je deželni svetnik Piero Camber naslovil na pristojnega deželnega odbornika interpelacijo, v kateri sprašuje ali so tovrstni napisi »razumljivi« celotni populaciji FJK ter predlaga, da bi bilo primernejše, ko bi slednji bili samo v italijanščini ali kvečjemu še v angleščini. Menim, da je kakršenkoli komentar popolnoma odveč.

V okviru krajevnih tržaških združev in okviru mestnega Ljudstva svobode in županom Robertom Dipiazzo berno o javnem napadu občinskega svetnika Andree Pellarinija na župana, češ, da so tudi danes »zloglasne rdeče zastave, sledovi prvega maja, lepo razvidne na kraški planoti«. Mimo tega, da je že obče znano, da so rdeče zastave simbol 1. maja v smislu praznika dela in delavstva in da se njihova prisotnost

navadno podaljša nekaj dni po prazniku (tradicionalno jih razobešajo v noči od 30. aprila na 1. maj). Morda bi bilo bolj primerno, če bi Pellarini oznako zloglasnosti raje pripisal tistim nostalgicnim in kvazi prevratniškim fašističnim zborovanjem, ki jih nekatere ekstremne desničarske organizacije iz Trsta in Veneta 25. aprila (zanje je to praznik infojatorjev) prirejajo v Bazovici in ki se jih je v preteklosti tudi sam udeleževal.

Dva majhna, a zelo sveža primera, ki bosta nemara služila senatorju Saru (morda še komu), da dojamemo, zakaj je objektivno težko za Slovence, tudi za najbolj zmerne in desničarsko naravnane, da bi se prepoznavali in glasovali za tako Ljudstvo svobode. O Severni ligo pa kdaj drugič. Medtem nestrpnost pričakujemo ustanovitev slovenske komisije (tudi konzulta bi ustrezala) Slovencev in Ljudstvo svobode.

Igor Kocijančič,
deželni svetnik Mavrične levice

KOROŠKA - Praznovanje 90. obletnice plebiscita

Vprašanje govornika slovenske manjšine ponovno odprto

CELOVEC - Razprava znotraj slovenske narodne skupnosti, še posebej pa oster protest predsednika Enotne liste liste (EL) Vladimira Smrtnika na napoved, da bo govornik slovenske manjšine na osrednji proslavi ob 90. obletnici koroškega plebiscita predsednik ZSO Marjan Sturm, je očitno povzročila spremembo v stališču koroškega deželnega glavarja Gerharda Dörflerja. V izjavi deželne tiskovne službe sicer še naprej zagovarja svojo napoved, hkrati pa piše, da je vprašanje, kdo bo na plebiscitnem jubileju zastopal slovensko manjšino »še odprto«.

Kot smo poročali, je Enotna lista v izjavi za javnost poudarila, da je napoved deželnega glavarja, da bo v imenu slovenske narodne skupnosti govoril Marjan Sturm, »za slovensko narodno skupnost več kot ponižujoča«. Njen predsednik Vladimir Smrtnik je ob tem opozoril, da je EL za Sturm kot govornika manjšine izvedela šele iz medijev in takšen način označil kot »izraz diktatorskega in ne partnerskega odnosa deželnega glavarja do slovenskih sodežel-

nov«. Obenem je tudi konkretno predlagal druga govornika za manjšino - Zdravka Inzka, diplomata evropskega formata, ali župana občine Železna Kapla Franca Jožefa Smrtnika.

Na Smrtnikov oster poseg se je Dörfler sedaj odzval s sporočilom, da je predsednik EL že 2. decembra lani od njega prejel vabilo, naj EL posreduje predlog za govornika manjšine, vendar do danes niso prejeli odgovora. Za deželnega glavarja je zato protest EL »izrazilo političen, s katerim se hoče Smrtnik sam postaviti v ospredje«. »Obenem pa s tem škodi narodni skupnosti,« trdi v izjavi Dörfler, »in s svojim ravnanjem le še potrjuje neenotnost posameznih političnih predstavnikov koroških Slovencev.« Glede Sturm kot govornika manjšine pa je dodal, da nič ne govori proti temu, če bi tokrat govoril predstavnik ZSO, kajti leta 1995 in 2000 sta bila govornika iz vrst Narodnega sveta koroških Slovencev. Nesoglasje, toda zaradi visokih stroškov jubileja, je zajelo tudi vladno koalicijo. Dörflerjev koal-

cijski partner, ljudska stranka (ÖVP), namreč ostro nasprotuje finančnemu načrtu za praznovanja v višini 1,2 milijona evrov, tako da je deželni glavar celo začasnoma umaknil predlog o financiranju jubilejnih praznovanj z dnevnega reda zadnje seje koroške deželne vlade.

Ivan Lukan

Menia: Himna obvezna na osnovnih šolah

RIM - Podtajnik na okoljskem ministrstvu Roberto Menia predlaga vladni Silvia Berlusconi, naj s prihodnjim šolskim letom uvede obvezno petje italijanske državne himne na osnovnih šolah in to ob vsakem začetku pouka. Gre za prakso, ki je doma v mnogih državah, tudi tistih, ki imajo federalno ureditev, pravi poslanec tržaške desnice.

Menia se pri tem navezuje na ostre polemike ob praznovanju 150-letnice italijanske državne enotnosti ter s tem v zvezi pohvalno ocenjuje stališča predsednika republike Giorgia Napolitana. Vladni podtajnik računa, da bo Ljudstvo svobode čimprej osvojilo ta predlog in ga potem zagovarjalo na vladni ravni. Menia dodaja, da ne nasprotuje federalistični ureditvi Italije, ki pa mora po njegovem obvezno temeljiti na državni identiteti in na socialni koheziji in solidarnosti.

Težave zadruga

Mladika

TRST - Med ustanovami slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki jih pestijo finančne težave, se je znašla tudi zadruga Mladika, ki kot zamejska založba izdaja mesečnik in knjige. Že drugo leto zaporedoma je namreč zaključila letno bilanco s primanjkljajem. Tako izhaja iz tiskovnega sporočila po zadnjem občnem zboru zadruga. Primanjkljaj je posledica splošne finančne krize in vedno manjših dotacij javnega financiranja manjšinskih ustanov s strani Dežele. Upravni svet se je obvezal, da bo nadaljeval z varčevalnimi ukrepi in si bo prizadeval za nadaljnjo gospodarsko krepitev zadruga.

Ruska odlikovanja za slovenske veterane druge svetovne vojne

MARIBOR - Ruski veleposlanik v Sloveniji Doku Zavgajev je včeraj v Mariboru zaslužnim veteranom druge svetovne vojne iz Slovenije podelil jubilejna odlikovanja ob 65. obletnici zmagave druge svetovni vojni. Gre za spominske medalje, ki jih je ob obletnici za vojne veterane izdal ruski predsednik Dmitrij Medvedjev. Medalje prejmejo tako ruski kot tudi drugi vojni veterani, ki so se borili na strani protihitlerjevske koalicije. Skupno je bilo v Sloveniji z ukazom ruskega predsednika tokrat odlikovanih 60 posameznikov.

Stekle priprave za referendum

LJUBLJANA - V Sloveniji so stekle priprave na izvedbo referenduma o ratifikaciji arbitražnega sporazuma s Hrvaško, ki bo 6. junija. Volilna kampanja se bo začela jutri, zaključila pa 4. junija popolno. Po podatkih ministrstva za notranje zadeve je bilo na včerajšnji dan v evidenco volilne pravice vpisanih 1.705.848 volilnih upravičencev, medtem ko podatke o volilnih upravičencih v tujini še zbirajo. Slovenski državljani, ki nimajo stalnega bivališča v Sloveniji, bodo lahko glasovali na diplomatsko-konzularnih predstavništvih po svetu ali po pošti. Kdor bo želel glasovati po pošti, bo moral do 22. maja takšno glasovanje zahtevati pri Državni volilni komisiji. Obvestila volivcem v tujino bodo začeli pošiljati danes.

Vsi modeli bazenov in whirlpoolov, bazenske strehe in dodatna oprema

www.bazenske-strehe.si

OBISČITE NAS V NOVEM RAZSTAVNEM SALONU V BILJAH

Z VAMI ŽE 20 LET

BAZENI

ROYAL DOLPHIN

www.bazeni.net

Tel. 00 3865 330 96 10

TITRO d.o.o. - Bilje 92c Renče - Slovenija

PODJETJA IZ FJK IN KRIZA - Rezultati raziskave Fundacije Nord Est

Šibka rast, a ne pri zaposlovanju Majhna podjetja naj se združujejo

Podatki se nanašajo za zadnji semester leta 2009 in na predvidevanja za prvi semester letošnjega leta

TRST - Med podjetniki italijanskega severovzhoda in tudi Furlanije-Juljske krajine je čutili povečano zaupanje v gospodarsko rast, kar pa ne pomeni, da prihaja oz. bo prihajalo tudi do porasta zaposlenosti. Povpraševanje na notranjem trgu ostaja šibko, medtem ko postajajo bolj zanimiva tujca, rastoča neevropska tržišča, kamor pa uspevajo izvažati predvsem večja podjetja, medtem ko mala podjetja še vedno trpijo zaradi krize, iz katere se verjetno ne bodo izvlekla brez združevanja moči in spremembe miselnosti. To je slika, ki jo ponuja raziskava Fundacije Nord Est o gospodarski konjunkturi na severovzhodu Italije in v FJK v zadnjih šestih mesecih leta 2009 ter o predvidevanjih za prvi letošnji semester, ki so jo predstavili včeraj dopoldne v prostorih Hranilnice FJK v Trstu ob prisotnosti predsednika in direktorja slednje Giuseppe Morandinija in Maurizia Marsona, znanstvenega direktorja in raziskovalne sekretarke Fundacije Nord Est Daniela Marinija in Silvie Oliva, podpredsednice tržaških industrijcev Michele Cattaruzza in predsednika tržaške Trgovinske zbornice Antonia Paolettija.

Omenjena hranilnica je namreč dala pobudo za raziskavo, ki jo je, kot reče, izvedla Fundacija Nord Est, ki je anketirala tisoč podjetnikov v Venetu, na Tridentinskem-Južnem Tirolskem in v FJK, v pošte pa je vzela vsa področja, od industrije, gradbeništva in trgovine pa do storitev. Podjetja na italijanskem severovzhodu so v primerjavi s prvim semestrom leta 2009 v drugem delu lanskega leta beležila določeno zvišanje gospodarske rasti: porast (bolje rečeno zmanjšanje nazadovanja) so zabeležili pri proizvodnji, fakturiranju, naročilih ter prodaji, medtem ko je zaposlenost dodatno padla. Podjetja s severovzhoda podajajo še vedno pretežno na notranjem trgu, kjer pa povpraševanje ostaja šibko, tako da se je povečal izvoz v tujino, še zlasti v države, ki niso članice Evropske unije in doživljajo obdobje gospodarske rasti, kot sta npr. Kitajska in Indija. Pri tem imajo večja podjetja večje možnosti, da povečajo izvoz, ostali pa še naprej občutijo krizo, in to predvsem na področjih industrije in storitev za podjetja.

Kar zadeva FJK, so podatki podobni, čeprav z nekaterimi razlikami. Tako je npr. zaupanja manj v primerjavi z drugimi severovzhodnimi deželami, poleg tega podjetja živijo iz dneva v dan zaradi izredno kratkih časovnih rokov glede zagotavljanja dela in naročil. K temu je treba dodati podatek, da podjetja v tem obdobju raje ne vlagajo (samo eno podjetje od desetih namerava zaposlovati nove de-

Iz raziskave izhaja med drugim potreba po koreniti spremembi sistema malih in srednjih podjetij

KROMA

lavce), ob gospodarski rasti pa ni rasti zaposlenosti. Med podjetji v FJK pa je več izvoznikov (43 odstotkov) v primerjavi z ostalimi severovzhodom (36 odstotkov), prav tako se je znatno povečal izvoz v države, ki niso članice EU.

Iz rezultatov raziskave izhaja, da je prezagodaj govoriti o ponovni gospodarski rasti, saj je ta rast še vedno majhna, krizo pa je še vedno čutili - predvsem jo čutijo majhna podjetja. Vprašanje je, koliko časa bo potrebno za vrnitev na položaje pred začetkom krize in kako se bo treba obnašati v tem prehodnem obdobju. Potreben je torej globok razmislek predvsem o modelu majhnih in srednjih podjetij, ki so preveč razdrobljena in bi se morala združevati, za to pa je v FJK že na voljo zakonski instrument, je bilo rečeno na včerajšnji predstavitvi. Naša dežela bi lahko glede tega postala laboratorij za oblikovanje modela, ki bi ga lahko razširili na vso Italijo, ukrepati pa je treba takoj, saj v nasprotnem primeru obstaja tveganje, da se celoten sistem zruši. Gre za strukturno spremembo, a tudi za spremembo miselnosti, poleg tega je treba začeti izvajati projekte, ki že obstajajo, a niso stekli, kot so npr. projekti za izgradnjo oz. posodobitev potrebnih infrastruktur, kot so tržaško pristanišče, železnica, tretji avtocestni vozi pas, sanacija onesnaženega območja v tržaški industrijski coni idr. Prav tako je potrebna penostavitev administrativnih in birokratskih postopkov. (iz)

TRŽAŠKO PRISTANIŠČE

V prvem trimesečju 5,3-odstotna rast pretovora

TRST - V prvem letošnjem trimesečju so v tržaškem pristanišču pretovorili več kot 11 milijonov ton najrazličnejšega blaga, kar je 5,3 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Kot so poudarili na tržaški Pristaniški oblasti, marčni rezultati potrjujejo trend rasti iz prvih dveh mesecev letošnjega leta.

Kar zadeva tekoče tovore, so v prvem trimesečju zabeležili le rahlo rast pretovora (letos 8.230.865 ton, lani v prvem trimesečju 8.187.071 ton), precej boljši pa so bili rezultati pri razsutih tovorih, kjer je bila rast pretovora v prvih treh mesecih večja za 12,43%, samo marca pa kar za 49% v primerjavi z lanskim marcem. Pri generalnih tovorih v balah pa je bila rast 24,76-odstotna (marca 35%). Z zelo dobrimi rezultati se lahko pohvalijo na terminalu Ro-Ro, kjer so v prvem trimesečju pretovorili 51.684 tovornjakov oziroma 26 odstotkov več kot v enakem obdobju

lani. Še bolj pa se je povečala količina prepeljanega tovora, ki se je povečala za 30 odstotkov.

Statistični podatki pričajo tudi o izboljšanju pretovora kontejnerjev na 7. pomolu. Marca letos so našteali več kot 25 tisoč kontejnerjev, kar je 24 % odstotkov več kot marca lani in na ravni rekordnega pretovora v letu 2008. Kar zadeva količino pretovora blaga v kontejnerjih, pa je rast še veliko večja. Tega blaga je bilo za 271.659 ton ali 45 % več kot marca lani, ki so v kontejnerjih pretovorili 188.825 ton blaga.

»Podatki o pretovoru blaga v prvih treh mesecih letošnjega leta potrjujejo, da je najtežje za nami, izvrstni rezultati, ki smo jih dosegli marca letos, pa skupaj z nepričakovano dobrim trimesečnim obračunom potrjujejo pozitiven razvoj od leta 2007 dalje,« je trimesečni obračun komentiral prvi mož Pristaniške oblasti v Trstu Claudio Bonicioli.

GORICA - Na sejmu Expomego

SDGZ in Ascom predstavila Interreg projekt Alpe Adria turizem

Od leve Avguštin Devetak, Aleš Waltritsch, Monica Paolettich (direktorica Ascom Gorica) in Roberto Gajer (odgovoren za projekt pri Ascom Gorica)

GORICA - V okviru predstavitvenih dejavnosti italijansko-avstrijskega Interreg turističnega projekta "Alpe Adria turizem" so člani SDGZ in goriškega združenja trgovcev Ascom projekt predstavili tudi obiskovalcem sejma Expomego. Cilj tega projekta je povezovanje turističnih podjetij na avstrijskem Koroskem s podjetji na Goriškem in Videmskem v FJK z namenom, da bi privabili goste iz Slovenije. Poseben poudarek je namenjen znanju slovenščine, oz. sprejemanju gosta v materinem jeziku, kar predstavlja veliko kompetitivno prednost.

Tako sestava in priprava tečajev kot ogrodje predstavitvene ponudbe so v ključni fazi. Sejem Expomego je bil tudi priložnost za izmenjavo mnenj in pogledov med člani SDGZ in strokovnim vodstvom goriškega Ascoma. Obe stanovski organizaciji sta skupaj z gospodarsko organizacijo Slovencev v Avstriji SGZ nosilki prvega tovrstnega projekta. Še ta mesec je predvideno večje informativno predstavitveno srečanje v Gradežu, junija pa bo podobno srečanje tudi na Trbižu.

ZKB - Triletni mandat Stancich še naprej predsednik, Kovacic pa podpredsednik

TRST - Upravni odbor ZKB je na ponedeljkovi seji obnovil vodstvo banke za naslednji triletni mandat. Za predsednika banke je bil potrjen Sergio Stancich, za podpredsednika pa Adriano Kovacic.

Upravitelji banke so nadalje analizirali tudi potek petkovega občnega zbora: pozitivna je bila množična prisotnost članstva, kar je ponoven dokaz navezanosti članstva na svojo banko. Zelo zanimiv je bil tudi poseg predsednika Zadružnih bank iz FJK Graffija Bruno, ki je opisal Zadružno kraško banko kot eno izmed najbolj aktivnih deželnih zadružnih bank. Pri tem je en podatek še posebej zgovoren: v letu 2009 znaša povprečni porast posojil v deželi 2,2 %, zadružne banke beležijo v istem razdobju porast v višini 6,3%, naša ZKB pa 12,83 %. To je jasen dokaz, da ZKB daje veliko pozornost financiranju potreb krajevnega gospodarstva. Na seji so tudi poudarili, da si bodo upravitelji banke tudi v bodoče prizadevali za nadaljnjo širitev banke na ozemlju, ki ga pokriva.

EVRO

1,2924 \$ -1,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
5. maja 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	
	5.5.	4.5.
ameriški dolar	1,2924	1,3089
japonski jen	122,66	123,66
kitajski juan	8,8223	8,9352
ruski rubel	38,5110	38,5400
indijska rupija	58,0800	58,3970
danska krona	7,4427	7,4428
britanski funt	0,85510	0,86325
švedska krona	9,6419	9,5896
norveška krona	7,8165	7,8235
češka krona	25,878	25,710
švicarski frank	1,4325	1,4325
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,83	273,403
poljski zlot	4,0320	3,9585
kanadski dolar	1,3280	1,3329
avstralski dolar	1,4250	1,4293
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1713	4,1420
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7076	0,7071
braziljski real	2,2866	2,2792
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9606	1,9704
hrvaška kuna	7,2545	7,2590

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
5. maja 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,29094	0,36016	0,55531	1,05406
LIBOR (EUR)	0,38188	0,61875	0,92875	1,22
LIBOR (CHF)	0,08	0,24083	0,31917	0,62083
EURIBOR (EUR)	0,417	0,672	0,976	1,242

ZLATO
(999,99%) za kg
29.469,86 € +85,23

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
5. maja 2010

vrstni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,66	+0,96
INTEREUROPA	3,40	-
KRKA	67,98	-1,98
LUKA KOPER	21,11	-1,17
MERCATOR	160,05	-1,89
PETROL	299,09	-1,51
TELEKOM SLOVENIJE	114,76	-0,71
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	53,50	-
AERODROM LJUBLJANA	28,66	+0,53
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,40	-2,63
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,01	+0,17
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	25,36	-0,55
POZAVAROVALNICA SAVA	10,44	+1,85
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	212,00	-0,29
TERMÉ ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	22,58	-3,34

MILANSKI BORŽNI TRG
5. maja 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,246	-0,64
ALLIANZ	84,03	-0,54
ATLANTIA	15,52	-0,77
BANCO POPOLARE	4,41	-3,02
BCA MIPS	0,953	-3,79
BCA POP MILANO	3,91	-2,31
EDISON	0,99	-1,79
ENEL	3,78	-1,30
ENI	16,46	+1,11
FIAT	9,06	-3,10
FINMECCANICA	8,98	-2,13
GENERALI	15,00	-1,77
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,26	-2,27
LOTTOMATICA	12,98	-2,70
LUXOTTICA	19,87	-1,93
MEDIASET	5,56	-3,39
MEDIOBANCA	6,56	-2,09
PARMALAT	1,93	-1,78
PIRELLI e C	0,42	+1,79
PRYSMIAN	12,47	-2,50
SAIPEM	27,18	-0,48
SNAM RETE GAS	3,51	-1,40
STMICROELECTRONICS	6,66	-1,04
TELECOM ITALIA	1,00	-1,38
TENARIS	14,99	+0,87
TERNA	3,022	-0,82
TISCALI	0,15	-2,63
UBI BANCA	8,62	-3,31
UNICREDIT	1,82	-1,67

SOD NAFTE
(159 litrov)
79,63 \$ -3,76

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
5. maja 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	940,73	-1,84
SBITOP, Ljubljana	3.877,55	-1,06
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.100,57	-1,30
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	318,30	-0,30
BIFX, Sarajevo	1.669,81	-0,36
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.571,96	-2,29
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.877,87	-0,45
Nasdaq 100	1.960,42	-0,43
S&P 500, New York	1.171,85	-2,53
MSCI World, New York	1.171,39	-2,57
DAX 30, Frankfurt	5.958,45	-0,81
FTSE 100, London	5.341,93	-1,28
CAC 40, Pariz	3.636,03	-1,44
ATX, Dunaj	2.478,12	-3,15
PX, Praga	1.194,8	-4,88
EUROSTOXX 50	2.679,30	-1,06
Nikkei, Tokio	11.057,40	+1,21
STI, Singapur	2.901,18	-1,46
Hang Seng, Hongkong	20.327,54	-2,09
Composite, Sanghaj	2.857,15	+0,77
Sensex, Mubaj	17.087,96	-0,29

POLITIKA - Po odstopu Claudia Scajole zaradi suma korupcije premier v vse večjih težavah

Berlusconi vršilec dolžnosti ministra za gospodarski razvoj

Koordinator Ljudstva svobode Verdini na seznamu preiskovanih oseb

RIM - Premier Silvio Berlusconi je začasno prevzel ministrstvo za gospodarski razvoj. Včeraj popoldne ga je na Kvirinalu sprejel predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je vzel na znanje odstop ministra Claudia Scajole ter na njegovo mesto začasno imenoval predsednika vlade, seveda na predlog slednjega.

Berlusconi je namreč v hudem precepu. Po eni strani mora dobiti ustreznega človeka za vodenje tega dokaj zahtevnega resorja, pri čemer mora upoštevati vse večje zahteve Severne lige, zmagovalke zadnje volilne preizkušnje, ter neenotnost svoje stranke Ljudstva svobode. Po drugi strani se boji, da bi Scajolov odstop sprožil verižno reakcijo, saj naj bi se v podobnem položaju kot zdaj že bivši minister za gospodarski razvoj nahajali tudi nekateri drugi člani vlade. »Obstaja prava zarota proti nam,« naj bi po dobro obveščenih virih v torek zvečer zaupal svojim najtesnejšim sodelavcem. Šlo naj bi za »zunanje sile«, ki naj bi razpolagale s pomembnimi aduti proti vladi in ki naj bi jih uporabljale »na obroke«, s pomočjo sodstva in sredstev javnega obveščanja.

Toda to teorijo o protivladni zaroti zavračata dva ključna predstavnika njegove vladne večine, in sicer vodja Severne lige Umberto Bossi ter predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, sicer du-

ša opozicije znotraj Ljudstva svobode. Bossi je dejal, da sodniki »opravljajo svoje delo«, Fini pa je zavrnil, da je »obramba legalnosti dolžnost vseh«. Kar zadeva medije, se je predsednik poslanske zbornice kritično obregnil ob dejstvo, da je družina predsednika vlade lastnica dnevnikov, kot je Il Giornale, ki brutalno posegajo v politično življenje in napadajo tudi predstavnike vladne večine. »To je pravi konflikt interesov,« je menil Fini.

Predstavniki opozicije pa so opozorili, da je Berlusconijevo utelešanje konflikta interesov doseglo nov višek včeraj, ko je premier-podjetnik prevzel tudi ministrstvo za gospodarski razvoj. Sicer pa je prvi mož demokratov Pier Luigi Bersani včeraj Berlusconi in njegovo vlado pozval, naj prideta v parlament pojasniti, kaj se dogaja v »podvladju«, saj je vse več znakov, da je korupcija globoko načela državni vrh. Voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro pa je izrazil prepričanje, da bi morala čim prej odstopiti celotna vlada.

Medtem je rimsko javno tožilstvo vpisalo v seznam preiskovanih oseb enega izmed treh vsedravnih koordinatorjev Ljudstva svobode, in sicer poslanca Denisa Verdinija. Osumljen je korupcije v zvezi z nekaterimi projekti za izkoriščanje eolske energije na Sardiniji. Sicer pa je Verdini vpleten tudi v preiskavo, ki je februarja prizadela vrh civilne zaščite.

Poslanec Denis Verdini, koordinator Ljudstva svobode

LACIJ - Vohunstvo Storace obsojen na 18 mesecev zaporne kazni

RIM - Nekdanji predsednik Lacija Francesco Storace je bil obsojen na 18 mesecev zapor zaradi vohunstva in vdora v računalniški sistem rimske občinske uprave. Storaceju in njegovim sodelavcem očitajo, da je pred volitvami izpred petih let vohunil na škodo gibanja Alternativa sociale Alessandre Mussolini, ki je danes poslanska stranka Ljudstva svobode. Storace je zelo kritično ocenil razsodbo, s katero je nasprotno zelo zadovoljna Mussolinijeva.

Storace je po mnenju sodnikov ukazal vdor v računalniški sistem Občine Rim z namenom, da bi vplival na zbiranje podpisov za predložitev kandidatne liste skrajno desničarskega gibanja vnukinje Benita Mussolinija. Obtožbe je Storace vedno zavračal in napovedal priziv proti včerajšnji razsodbi. Nekdanji predsednik Lacija bo moral plačati odškodnino za storjena kazniva dejanja, nekateri obsojenci pa bodo morali plačati odškodnino tudi poslanki Mussolini.

CGIL - V Riminiju se je začel kongres »Vlada mora dati prednost delu«

Tajnik sindikata Cgil Guglielmo Epifani

RIMINI - Italijanska vlada mora izdelati izreden triletni načrt za delo in za zaposlovanje, ki mora imeti prednost pred ostalim in biti temelj, na katerem mora sloneti industrijska, davčna in socialna politika. Na ta način bo mogoče znižati realno stopnjo brezposelnosti, ki bo v zadnjem tromesečju letos po predvidevanjih dosegla 10 odstotkov, na 7,5 odstotka v zadnjem tromesečju leta 2013. V tem okviru bi v prihodnjih treh letih nastalo 400 tisoč novih delovnih mest v javni upravi in dodatnih 300 tisoč v zasebnem sektorju prek davčnih olajšav.

To je poudaril generalni sekretar sindikata Cgil Guglielmo Epifani, ko je včeraj v Riminiju odprl državni kongres sindikata. Med svojim nastopom je med drugim pozval sindikata Cisl in Uil, naj se po obdobju nesoglasij začne nova faza sodelovanja z namenom enotnega nastopanja, ker so interesi delavcev na prvem mestu, še zlasti v tem kriznem obdobju. Poleg tega je Epifani v zvezi z zakonskim osnutkom o reformi dela, ki ga je predsednik republike Giorgio Napolitano zaradi suma neustavnosti poslal v ponovno branje v parlament, napovedal tudi možnost splošne stavke.

Sicer so 16. kongres sindikata

Cgil uvodoma zaznamovale polemike. Udeleženci so namreč ob branju imen gostov izživljali ministra za delo Maurizioja Sacconija, pa tudi tajnika sindikatov Cisl Raffaeleja Bonannija in Uil Luigijsa Angelettija ter predsednico Confindustrie Emmo Marcegaglia. Bučnega ploskanja je bil deležen predsednik Dežele Apulija Nichi Vendola, bolj »hladno« ploskanje pa je sprejelo tajnika Demokratske stranke Pierluigijsa Bersanija in vodjo Italije vrednot Antonia Di Pietra. Zaradi tega je Sacconi tudi ocenil, da »Cgil je čuden sindikat, ker ploska bivšemu demokratu, kot je Oscar Luigi Scalfaro, in izživlja tajnika sindikatov Cisl in Uil«.

Epifani je v svojem govoru še poudaril, da bo kar tretjina milijona delovnih mest manj prizadela južno Italijo. Kar 80 odstotkov zaposlitvenih pogodb v industriji predvideva danes začasno delovno razmerje, je naglasil Epifani, zaposlovanje žensk pa je zašlo v globoko krizo. Odpira pa se pravo brezno v zaposlovanju mladih, je še povedal Epifani in obtožil italijansko vlado, da skuša poteptati sporazum o welfareju, ki so ga z vlado Romana Prodijsa podpisali sindikati Cgil, Cisl in Uil ter delodajalske organizacije.

150-LETNICA ROJSTVA DRŽAVE - Predsednik republike v Genovi Napolitano: Proslavljanje zedinjenja Italije ni izgubljanje časa in denarja

GENOVA - »Pobude v okviru proslavljanja 150-letnice zedinjenja Italije niso izgubljanje časa in potrata denarja, ampak so sestavni del prizadevanj, da rešimo probleme, ki so pred nami.« Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj na letalonosilki Garibaldi v Genovi nastopil na slovesnosti, s katero se je pričelo večmesečno proslavljanje rojstva italijanske države, ki bo doseglo vrhunec 17. marca 2011.

Državni poglavar se je s svojimi besedami dokaj kritično obregnil ob predstavnike Severne lige z njenim vodjo in ministrom Umberto Bossijem na čelu, ki so se v minulih dneh večkrat prezirljivo izrazili o proslavljanju italijanskega zedinjenja. Napolitano je pristavil, da so »zgodovinsko neosnovane« zamisli, po katerih naj bi se severni del države ločil od juga, sicer pa je poudaril, da zagovarjati enotnost države ne pomeni polemizirati z nikomer, kakor tudi, da nihče ne bi smel postavljati enotnosti države pod vprašaj.

Še pred tem je predsednik republike položil venec k spomeniku v Quartu v genovski periferiji, od koder je pred 150 leti odplul Giuseppe Garibaldi s tisoč prostovoljci proti Siciliji, da bi osvobodil južno Italijo izpod Burbonov. V spomin na ta dogodek sta včeraj odpluli proti Siciliji dve jadrnici, ki ju vodita moštvi z Mauro Pelaschierjem in Francescom De Angelisom na čelu. Slovesnosti v Genovi so se udeležili še minister za kulturo Sandro Bondi, obrambni minister Ignazio La Russa, predsednika senata Renato Schifani in poslanske zbornice Gianfranco Fini ter drugi predstavniki oblasti, med njimi pa ni bilo vidnejših voditeljev Severne lige.

Napolitano polaga venec k spomeniku v Quartu ANSA

KULTURA

Umrla operna pevka Giulietta Simionato

RIM - Včeraj ob zori je na svojem domu v Rimu umrla operna pevka Giulietta Simionato. Čez teden dni bi dopolnila 100. leto, saj se je rodila 12. maja 1910 v Forliju. Petje je začela študirati proti volji svoje družine. V opernem gledališču je debitirala leta 1927, zaslovela pa je šele po drugi svetovni vojni v milanski Scali. Po oceni kritikov je vrhunec dosegla v vlogi Valentine v Mayerbeerevi operi Hugonoti. V zgodovini lepega petja bodo ostali tudi dueti, ki jih je izvedla skupno z Mario Callas.

Simionatova je zapustila odrske deske leta 1966, ko se je poročila z zdravnikom Cesarejem Frugonijem. Odtlej se je posvečala pedagogskemu delu. Zadnja leta je bila častna predsednica fundacije Maria Callas. Njen pogreb bo danes ob 11. uri v kapeli Malteških viteзов v Rimu.

JADRANSKO-JONSKA POBUDA - Vrh

Oblikovanje strategije EU za jadransko-jonsko regijo

ANCONA - Zunanji ministri držav Jadransko-jonske pobude so včeraj na 12. zasedanju Jadransko-jonskega sveta v Anconi sprejeli deklaracijo o strategiji EU za jadransko-jonsko makroregijo.

Slovenski zunanji minister Samuel Žbogar je napovedal, da bodo Slovenija, Italija in Grčija - članice pobude, ki so tudi članice EU, v uniji začele postopke za oblikovanje strategije za jadransko-jonsko makroregijo. Kot je pojasnil, bo strategija narejena po vzoru strategije za baltsko regijo, ki je že zaživela, in strategije za donavsko makroregijo, o kateri ravno zdaj poteka razprava znotraj EU.

Slovenija podpira predlog oblikovanja strategije EU za jadransko-jonsko makroregijo, saj je krepitev regionalnega sodelovanja osnovnega pomena pri pospeševanju integracije držav Jugovzhodne Evrope v EU. Poglobljeno ciljno sodelovanje v okviru strategije EU je za jadransko-jonsko makroregijo, za vse države v regiji in njihove državljane največjega pomena, saj bo pomenilo dodano vrednost k sodelovanju na politični, gospo-

darski in kulturni ravni.

Uveljavitev strategije EU za jadransko-jonsko regijo bo prispevala k rasti blaginje, krepitvi varnosti in miru za prebivalce regije zlasti ob spodbujanju čezmejnega, medregionalnega sodelovanja in koordiniranega dejavnosti. Žbogar je v izjavi za STA povedal, da je v svojem nastopu na zasedanju opozoril na vizumsko liberalizacijo za države jadransko-jonske regije kot pomemben element povezovalne v regiji. Znova se je zavzel, da bi lahko tudi državljani BiH in Albanije kmalu potovali v unijo in po državah jadransko-jonske regije brez vizumov.

Z včerajšnjim zasedanjem, ki ga je gostil italijanski zunanji minister Franco Frattini, se je končalo enoletno italijansko predsedovanje pobudi, zdaj pa ga prevzema Črna Gora. Na srečanju so obeležili tudi deseto obletnico delovanja pobude. Jadransko-jonska pobuda povezuje sedem držav vzdolž Jadranskega in Jonskega morja - Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črna Goro, Grčijo, Hrvaško, Italijo in Slovenijo, pa tudi Srbijo. (STA)

POKRAJINA TRST - Predsednica Bassa Poropat je tržaškemu pisatelju podelila pečat pokrajinske uprave

Boris Pahor: Trst ni še slišal tako lepih besed v Dantejevem jeziku ...

Prijetna slovenost in pomenljive besede predsednice Pokrajine - Odsotnost opozicijskih svetnikov in Občine Trst

Boris Pahor govori s pogumom, ki bi ga bili morali imeti vsi, pogumom, ki ga moramo danes poskusiti izenačiti in z njim omogočiti Trstu, da bo ponovno sposoben sprejemati, poslušati, spoštovati. Tako je med drugim dejala predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ko je včeraj nagovorila sejno dvorano pokrajinskega sveta. V njej so sedeli svetniki in svetnice levosredinske večine, župani in odborniki okoliških občin ter prijateljskih uprav iz Sežane, Kostanjevice in Postojne, pisateljevi prijatelji in občudovalci, a tudi dijaki liceja Slomšek, na katerem je več let poučeval.

Po uvodnem nagovoru predsednika pokrajinskega sveta Borisa Pangerca, ki ga je prebral tudi v jeziku, »ki je korenina vaše identitete in navdih in prapočelo vsega vašega ustvarjalnega dela«, je predsednica Bassa Poropat z občutenimi besedami zarisala jasen profil šestindesetletnega tržaškega pisatelja: pokončnega in strogega opisovalca vseh, ki so bili potlačeni, v prvi vrsti primorskih Slovencev, žrtev fašizma, a tudi nacizma in jugoslovanskega totalitarnega režima.

V utemeljitvi k podelitvi pečata je med drugim zapisala, da ga Boris Pahor prejme za svojo doživeto literarno upodobitev nacistične in fašistične tragedije, a tudi vrednot solidarnosti in sle po prerojenju: zato, ker predstavlja večkulturno in večjezično identiteto Trsta.

Slavljenec se je predsedničinemu govoru oddol-

Vsi govori na www.primorski.eu

žil z občuteno pohvalo: vaše besede ganejo mene in mesto, tako lepih in poštenih besed v Dantejevem jeziku Trst ni še slišal ...prav gotovo ne iz ust javne upraviteljice. V svojem nagovoru je spomnil na književno tovarištvo, s katerim nekateri italijanski in slovenski intelektualci v Trstu že stoletja ustvarjajo združeno Evropo v miniaturo. Pahor je prepričan, da tudi po odobritvi novega statuta, ki predvideva rabo slovenščine v pokrajinskem svetu, prisostvuemo mali renesansi. V nas je, da s sodobnimi sredstvi razvijemo še bolj harmonično sožitje. (Vse tri govore v celoti objavljamo na spletni strani www.primorski.eu.)

Včerajšnje praznično podelitev je skazila odsotnost Občine Trst in pokrajinskih svetnikov desnoredinske opozicije. »Tržaškemu županu sem povedal, da ne bom sprejel morebitnega zaslužnega meščanstva, če ne bo v utemeljitvi omenjen fašizem, ki mi je ukradel deset let mladosti, mnogim Slovincem pa storil tudi hujše krivice,« nam je ob koncu pojasnil Pahor. »Ne razumem pa, zakaj so bili desnoredinski pokrajinski svetniki odsotni. Njihova odsotnost je očitno uperjena proti meni, ampak kaj mi očitajo?«

Saj res, kaj mu očitajo nabrežinski podžupan in pokrajinski svetnik Massimo Romita, Fabio Scocimarro in somišljeniki?

Poljanka Dolhar

Borisa Pahorja sta sprejela predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc

KROMA

OBČINA TRST - Razprava v urbanistični komisiji

Sporni urbanistični načrt

Deželne pripombe naj bi ne zaustavile postopka - Kar 1141 ugovorov in pritožb

Tržaška občinska urbanistična komisija je včeraj (že spet) razpravljala o občinskem urbanističnem načrtu. Povod za razpravo je dala Severna liga z resolucijo, v kateri zahteva, naj občinska uprava dovoli občanom ponovno predložitev morebitnih pritožb in ugovorov k regulacijskemu načrtu. Načelnik Bossijev stranke v mestni skupščini Maurizio Ferrara je upravičil ukrep z dejstvom, da mnogo občanov, predvsem starejših, ni bilo seznanjenih z novostmi, ki jih prinaša novi regulacijski načrt, in zato niso predložili svojih ugovorov ali pritožb. Deželna uprava je vrnila urbanistični dokument občini z osemnajstimi obvezujočimi pripombami, s čemer se je postopek za do-

končno odobritev urbanističnega načrta že itak podaljšal. Zato bi bilo primerno, da bi bila dana občanom spet možnost, da izrečejo svoja mnenja o zadevah, ki se jih neposredno tičejo.

Predsednik urbanistične komisije Roberto Sasco (UDC) je povlekel s Ferraro. Omenil je pripombe dežele; če bi le-te vsebinsko posegle v nosilno strukturo urbanističnega načrta, to je neposredno v 26 smernic, bi bilo treba začeti ves postopek o sprejetju urbanističnega načrta znova.

Načelnik Demokratske stranke Fabio Omero, načelnik Forze Italia Piero Camber in svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič so nasprotovali

vsaki upočasnitvi postopka. Ko bi vse začeli znova, pa bi prižgali zeleno luč novim gradnjam ob Obalni cesti, ki so sedaj zamrznjene, je opozoril Furlanič.

Občinski tehnični uradi so napovedali, da deželne pripombe ne bodo zaustavile postopka. Tehniki bodo do sredine maja pripravili »odgovore« nanje, potem se bo moral izreči občinski odbor. Sledile bodo razprave v urbanistični komisiji, ki bo morala poleg deželnih pripomb pregledati tudi 1.141 predloženih ugovorov in pritožb. Šele potem bo mestna skupščina odločila, kaj z deželnimi pripombami, kaj z ugovori in kaj s pritožbami. Če bo šlo vse kot po olju, bo odgovor znan tik pred poletnimi počitnicami.

PRISTANIŠČE - Storitvena konferenca

Pomemben korak na poti do preporoda in razvoja starega pristanišča

S pozitivnim mnenjem o vseh predstavljenih projektih se je na sedežu Pristaniške oblasti včeraj zaključila storitvena konferenca, katere namen je bilo analizirati vse načrte za navtične dejavnosti v starem pristanišču.

Kot poudarja v tiskovnem sporočilu sama Pristaniška oblast, so dali povoljno mnenje predstavniki vseh javnih uprav, ki so se udeležile konference in ki so razumele pomembnost zasedanja. Odborni projekti predstavljajo namreč temeljno postavko za izdajo koncesije za

uporabo območja starega pristanišča po tolikih letih, v katerih je prevladoval imobilizem.

Zadovoljstvo je med ostalimi izrazil tržaški župan Roberto Dipiazza, po mnenju katerega se mora ves postopek srečno zaključiti in dati novega zagona staremu pristanišču. Predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli se je zahvalil vsem javnim upravam in še posebno Občini Trst ter poudaril, da je bil sklep storitvene konference podlaga za ponovni razvoj starega pristanišča.

CERKEV - Funkcije

Zahvala vikarja Malnatija

Pred dnevi smo poročali, da je tržaški škof nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi za novega vikarja za slovenske vernike imenoval Antona Bedenčiča, med vikarje pa je imenoval tudi msgr. Ettoreja Malnatija, ki bo odgovoren za laike in kulturo. Msgr. Malnati nam je poslal krajši zahvalni dopis, ki ga objavljamo.

V trenutku, ko me nadškof msgr. Crepaldi, kateremu se zahvaljujem za upanje, imenoval za škofovega vikarja za laikat in kulturo, naslavljam spoštljiv in dobrih voščil poln pozdrav vsem laičnim združenjem in kulturnim središčem tržaške Cerkve.

Nadejam se, da bom čimprej stopil z njimi v stik in prisluhnil dragocenim prizadevanjem, ki so jih te stvarnosti nudile in jih nudijo škofiji in mestu.

Zahvaljujem se vsem, ki so nadškofu in meni izrazili voščila za lojalno in pozorno delovanje.

Duhovnik Ettore Malnati

ULICA SV. FRANČIŠKA - Edini tovrstni lokal v Trstu že drugič v slabih dveh letih zaprl vrata

Samopostrežne restavracije ni več

Po Breku odšlo tudi podjetje Vivenda - Deseterica odpuščenih uslužbencev se s pisnim sporočilom zahvaljuje zvestim obiskovalcem

Samopostrežna restavracija je zdaj prazna

KROMA

Edina samopostrežna restavracija v Trstu je že drugič v dveh letih zaprla vrata, tokrat baje dokončno. Podjetje Vivenda je s 30. aprilom pustilo poslopje v Ul. sv. Frančiška, kjer je do leta 2008 dolgo let obratovala gostinska veriga Brek. Vivenda je po odhodu Breka pred slabima dvema letoma prevzela samopostrežno restavracijo in ob posredovanju sindikatov ter tržaške pokrajinske uprave zagotovila vsaj dobri polovici uslužbencev, da ohranijo delovna mesta. Novi upravniki so lokal, v katerem so redno kosili predvsem zaposleni v bližnjih pisarnah ter skupine dijakov na šolskih izletih, odprli oktobra 2008, zaradi skromnega obiska pa so ga prejšnji petek spet zaprli. Deseterico uslužbencev so odpustili. »Ob tej priložnosti se vsem strankam zahvaljujemo za izraženo podporo in zaupanje« so odpuščeni uslužbenci napisali na plakat, ki na vhodnih vratih lokala seznanja zveste stranke o zaprtju.

»Podjetje Vivenda je ugotovilo, da se investicija v Trstu ni obnesla. Zaradi tega je pred časom v skladu s predvidenimi termini napovedala uslužbencem odpuščanja in zaprtje lokala,« je pojasnil Andrea Blau, tržaški tajnik sindikata Fisascat-CISL, ki zastopa zaposlene v storitvenem in turističnem sektorju. Blau se je v tork sestal z odpuščenimi uslužbenci, je včeraj povedal, da v sodelovanju s Pokrajino proučuje različne rešitve, nekateri se zanimajo za delovne prakse v drugih sektorjih. »Mi podpiramo predvsem rešitve v sklopu istega sektorja, saj za pravi izkušnost delavcev ni nikoli dobro,« pravi Blau.

Restavracija v Ul. sv. Frančiška pa bo še naprej zaprta. Zanj se je zanimalo nekaj gostinskih verig, ki pa ocenjujejo, da v tem mestnem predelu ni dovolj potencialnih strank, saj ulica ni zelo prometna, konkurenca številnih manjših gostiln in bifejev pa je kar ostra. (af)

PREKINITEV NOSEČNOSTI - Uporaba tabletko RU486

V naši deželi prevladuje pripravljenost za uvedbo te metode

Ginekologinja dr. Federica Scimin (Burko Garofolo) o značilnostih, pripravah in ovirah

Tabletka za prekinitev nosečnosti RU486, o kateri so se v preteklih mesecih kresala mnenja politikov in cerkvenih dostojanstvenikov, bo naposled na razpolago tudi na ginekološkem oddelku bolnišnice Burlo Garofolo. To novico je sicer že pred dvema tednoma sporočil generalni direktor omenjene bolnišnice Mauro Melato, a splava z abortivno tabletko še ni mogoče prakticirati, ker še poteka posebno tehnično omizje, v sklopu katerega primariji deželnih bolnišnic usklajujejo nekatera nerešena vprašanja in poskušajo določiti skupne smernice pri izvajanju prekinitev nezaželenih nosečnosti s pomočjo abortivne tabletko, ki je v drugih zahodnoevropskih državah v uporabi že več kot desetletje. Naj na tem mestu kot zanimivost navedemo podatek, da je od leta 2000 močna katoliška Italija poleg Portugalske in Irske še edina zahodnoevropska država, v kateri omenjena tabletko še ni bila dovoljena.

Na kratko naj povemo, da se to zdravilo uporablja za prekinitev nezaželene nosečnosti do 49. dneva oz. sedmega tedna nosečnosti, ženski pa daje možnost izbire in zagotavlja možnost splava brez operacije in z manj negativnimi posledicami. To so bili tudi argumenti, s katerimi so zagovorniki tabletko poskušali utišati njene nasprotnike, ki so na celotno zadevo gledali ideološko in zelo ozkogledno. Gre na-

mreč za zdravilo, ki je popolnoma varno, in ki nikakor ne bo vplivalo na porast splavov. O tem, kdaj in kako bo tržaška bolnica Burlo Garofolo kar se tiče abortivne tabletko dejansko operativna, smo na kratko spregovorili z ginekologinjo dr. Federico Scimin, ki nam je zaupala, da si Dežela FJK prizadeva, da bi čimprej rešila še nedoločene stvari in dala zeleno luč za uporabo tabletko RU486. Po besedah govnice morajo deželne bolnice uskladiti še nekatere zadnje nejasnosti in določiti skupne smernice pri uporabi te tabletko. Sicer bi nekateri posamezniki radi, da bi se o celotni zadevi ponovno

odločalo na nacionalni ravni, a bi bilo to - kot meni Sciminova - absurdno, saj bi se celoten postopek po nepotrebnem zavlekel. Na vprašanje, koliko tabletko bo imela tržaška bolnica na razpolago v tem letu, je govnica odgovorila, da nima omejitev, vendar pa ne pričakuje več kot 50 primerov splava z abortivno tabletko na leto. V Trstu se namreč na leto opravi približno 400 do 450 splavov na leto, kar pomeni, da zdravniki pričakujejo, da se za prekinitev nosečnosti z abortivno tabletko ne bo odločilo več kot 10% žensk. Majhen interes za nov način prekinitev nezaželene nosečnosti se pripisuje tudi dejstvu, da se

v Italiji lahko tabletko uporablja le do sedmega tedna nosečnosti, kar pomeni, da imajo žensko dejansko na razpolago zelo malo časa in se morajo zelo hitro odločiti, če nadaljevati s splavom ali ne. Zanimalo nas je tudi, če lahko zdravniki v izjemnih primerih (če se ženska npr. odloči za prekinitev nosečnosti zaradi dokazane zdravstvene ogroženosti ploda) predpišejo tabletko tudi kasneje, denimo v enajstem tednu nosečnosti. Dr. Sciminova nam je pojasnila, da v teh primerih opravijo kirurški splav, ki naj bi bil za pacientko tudi manj boleč, saj je treba v višji nosečnosti izsesti večje tkivo.

Problem, o katerem se je lani veliko razpravljalo, se nanaša tudi na postopek prekinitev nosečnosti s tabletko. Ker se v Italiji kirurška prekinitev nezaželene nosečnosti izvaja v okviru bolnišničnega zdravljenja, se je pristojno ministrstvo odločilo, da je treba isto ravnati v primeru prekinitev nosečnosti s tabletko RU486. Zakon zato predvideva dvodnevo hospitalizacijo. Dr. Sciminova nam je na vprašanje, kaj meni o tem, da zakon s tem odlokom ne olajšuje postopka prekinitev nosečnosti ne ženskam ne bolnicam, odgovorila, da se žal v Italiji dogajajo absurde reči. V prvi fazi, ko pacientka vzame zdravilo, ki blokira izločanje hormona progesteron, ki je potreben za vzdrževanje nosečnosti, zares ni potrebna hospitalizacija, nam je zaupala ginekologinja, ki pa je ob tem še pristavila, da se v tej državi v stroko in njegovo delovanje nepristojno vmešavajo nekompetentni ljudje, česar ne pomnimo od srednjega veka dalje, je še menila sogovornica.

A kljub nekaterim nestrinjanjem z odločitvijo ministrstva za zdravje pa je dr. Sciminova ob koncu našega pogovora izrazila optimizem in dodala, da upa, da bo tabletko RU486 zainteresiranim pacientkam na razpolago čimprej, saj so v zadnjih mesecih, ko se je govorilo o tej možnosti splava, sprejeli kar nekaj žensk, ki so bile zainteresirane za tovrstno prekinitev nezaželene nosečnosti. Ob vsem povedanem pa je sogovornica še poudarila, da uvedba abortivne tabletko v njihovi bolnici prav gotovo ne bo vplivala na porast števila splavov, le ženskam bo dala možnost izbire. V prid tej tezi govori tudi podatek, da so lani v Burlu zabeležili upad števila splavov. Opravili so namreč 375 splavov, kar je približno 15% manj v primerjavi s prejšnjimi leti. (sč)

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU TUDI V REPNU - V starogrški pregovor so prepričani tudi vaščani iz

občine Repentabor, ki se enkrat tedensko zbirajo v repenski telovadnici, kjer telovadijo pod taktirko profe-

sorja in trenerja Franka Drasiča. Telovadijo predvsem zato, da bi se bolj počutili.

TRGOVINSKA ZBORNICA - Karabinjerji zaradi goljufije aretirali odsotnega uslužbenca

Vsak dan v baru namesto v službi

Prihajal je na delovno mesto, kmalu zatem pa neopravičeno odhajal v bar, ki ga upravlja soproga - Lani je bil že enkrat obsojen

Tipičen delovni dan 54-letnega uslužbenca tržaške Trgovinske zbornice je bil približno tak: okrog 9. ure je pri vohu v palačo na Borznem trgu zigozal kartico in s tem potrjeval, da je prišel na delovno mesto, zatem pa je odhajal v bar San Siro, ki se nahaja na Drevoledu D'Annunzio 79, v bližini sejmišča in hipodroma. Loris Tessaris, ki je že 34 let zaposlen v Trgovinski zbornici, točneje v uradu za študije in dokumentacijo, statistike in arhiv, je že od dopoldneva dalje skupaj s strankami in ob kozarčku posedal v baru, ki ga upravlja njegova žena. Tako je preprosto preživljal svoj delovni čas.

Karabinjerji mestnega poveljstva v Ulici Hermet so v aprilu pozorno nadzorovali prisotnosti in odsotnosti javnih uslužbencev. Major Stefano Brighi, ki poveljuje mestnemu poveljstvu, ni razkril, ali jih je na omenjeni skrajni primer opozoril kdo od sodelavcev ali morda nadrejeni večno odsotnega uslužbenca. Pri Trgovinski zbornici obžalujejo dogodek, od karabinjerjev pa do včeraj niso pre-

jeli obvestil. 54-letni Tržačan Loris Tessaris je pod budnim očesom karabinjerjev v aprilu kar enajstkrat zapored neopravičeno izostal z dela. V glavnem je ždel v soproginem baru, enkrat se je odpravil tudi v Slovenijo.

Karabinjerji so ga naposled dopoldne v tržaškem predmestju presenetili in aretirali. Tessaris je bil v tistem trenutku na svojem motornem kolesu, ni pa imel vozniškega dovoljenja. Slednje so mu pred časom odvzeli zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Motor so tokrat zasegli. Neproduktivnega uslužbenca so najprej odvedli v zapor; zdaj pa je v hišnem priporu. Maja lani je bil v Trstu že obsojen v prvi stopnji na leto in dva meseca zapora, ker se je z lažnimi zdravniškimi potrdili nezakonito prejemal odškodnine od zdravniške blagajne uslužbencev Trgovinske zbornice. Tokrat ga dolžijo goljufije v obtežljivih okoliščinah neposredno na račun Trgovinske zbornice. V preiskavi, ki jo je koordiniral državni tožilec Raffele Tito, so sodelovali tudi delovni inšpektorji. (af)

Karabinjerja pri vohu v Trgovinsko zbornico na Borznem trgu

KROMA

POBRATENJE

Zibibbo, passito in kraški teran?

Pobratenje med občinama Zgonik in Pantellerio? Seveda, a le če se bodo za to zavzeli zgoniška društva, krožki in gospodarske organizacije. Zgoniški občinski svet je na zadnji seji sklenil, naj o morebitnem pobratenuju z otoško občino sredi Sredozemlja odločajo vaščani sami in njihove ustanove. Tako je na verjetno najbolj ustrezen in pameten način »odgovoril« na resolucijo, s katero je svetnik Severne lige Gianfranco Melillo predlagal pobratenje med občinama.

Melillo je predlog iznesel že pred nekaj tedni. Na zadnji seji ga je uradno podkrepil z resolucijo. V njej je kot povod za pobratenje omenil podobnost med občinama »glede vprašanj o zemlji, kmetov in vinogradnikov«. Pobratenje bi po njegovem imelo »družbeno-kulturno vrednost za pretok informacij o načinih upravljanja, kulturnih in družbenih dejavnostih«, med drugim pa bi tudi »spodbudilo izmenjavo in trženje tipičnih krajevskih proizvodov«. Resolucija bi obvezovala župana in občinski odbor, da bi sprožila »birokratski postopek za predlog pobratenuja«; nadalje, da bi podprla »prireditve razstave tipičnih proizvodov občin v okviru kulturnih in folklornih prireditev, ki bodo potekale poleti na Pantellerii, glede na visok turistični obisk, ki bo spodbujal mednarodno vidljivost,« poleg tega pa naj bi septembra podprla »razstavo tipičnih proizvodov, prav tako v okviru kulturnih in folklornih prireditev, ki bodo potekale v občini Zgonik in z informiranjem širše skupnosti predvsem v Sloveniji, na Hrvaškem in v Avstriji.«

Svetnik Melillo je sporočil, da je levsredinski občinski odbor iz Pantellerie pred kratkim že soglasno podprl predlog o pobratenuju z Zgonikom. Po njegovem mnenju naj bi bilo pobratenje v obojestransko korist: Pantellerio obišče poleti smetana italijanske visoke družbe, sodelovanje s sredozemskim otokom bi bilo za zgoniško občino izjemna vitrina, stroški pa bi bili omejeni, saj bi del le-teh krili tukajšnja in tamkajšnja trgovinska zbornica. Občini sta si - kljub razdalji - podobni, saj sta teritorialno majhni, v obeh pa kraljuje vinogradništvo z odličnimi vini. Skratka: sredozemska zibibbo in passito ter kraški teran in vitovska naj bi postali ... vinski bratci.

Odbornica za šolstvo, kulturo, šport in mladino Monika Hrvatini je uvodoma ocenila, da je zamisel o pobratenuju dobra. Pobratenuja pa ne gre vsiliti z vrha; pognati mora iz potrebe ljudi in njihovih organizacij. Zato je predlagala spremembo k resoluciji. Domačim društvom in organizacijam naj bi dali možnost spoznanja sorodnih dejavnikov s Pantellerie, potem naj bi morebiti pogledali želja po pobratenuju.

Melillo se je strinjal s spremembo. Načelnik Ljudstva svobode-UDC Denis Zigante je ocenil, da je »podobnost o zemlji obeh občin dokaj meglena«. Vodja Slovenske skupnosti Dimitri Žbogar je podprl predlog uprave: če bodo občani za to, bo do pobratenuja prišlo, »čeprav kraj ni blizu«. Drugi svetnik Slovenske stranke Tomaž Špacapan je bil drugačnega mnenja: zanj je možno »bratenje z občinami, ki so nam vsaj teritorialno bliže, kar bi omogočalo bolj konstantne stike.«

Bil je edini, ki je glasoval proti resoluciji.

M.K.

SPOMINI NA LETO 1945 - Irma Cunja Štranj

Strašnih 21 dni v SS-ovskem bunkerju

Iz koronejskega zapora na SS-ovsko poveljstvo na Trgu Oberdan

S spominom seže najprej daleč nazaj v otroška leta, ko se je brezskrbno peljala na vozu iz rojstne Brezovice na Osp, kjer je bil oče kupil kmetijo. »Ko smo se preselili, mi je bilo sedem let. Posadili so me na voz, ki ga je vlekel osel. Po cestah so takrat začeli ravno nameščati droge za elektriko. Z voza sem radovedno gledala kvišku in očetu kazala močice na vrhu droga, ki so se mi takrat zdeli izredno majhni.« Danes ima gospa Irma Cunja Štranj 90 let, med najinim pogovorom na njenem domu v Dolini večkrat vzdihne in se zamisli nad vsem, kar je prestala, nad gorem in trpljenjem, ki je zaznamovalo njeno življenjsko pot. »Kdo bi si mislil, da bom danes tu, živa ...« Gospa se spominja še, kako je pri šestnajstih letih kupila kolo in ga plačevala na obroke, tako da se je lahko vozila služiti. Omožila se je v Dolini - mož je služil v mornarici. Leta 1941 se jima je rodil sin in z Ospa se je družina preselila v Dolino, k moževi mami.

»Vendar pustimo to, povedala vam bom raje drugo zgodbo, ki je veliko pomembnejša. Bila sem aktivistka, tako kot drugih šest deklet iz vasi sem sodelovala s partizani. Učili so nas, kako se moramo obnašati v primeru, da nas ujamejo, kako moramo za vsako ceno molčati - nikoli ničesar izdati.« Kljub izredni previdnosti, pa so gospo Irmo ovadili Nemcem. »To je bila sovaščanka Albina. Takrat so bili namreč Nemci nameščeni v vaški kasarni in ona se je možila z njihovim kuharjem.«

Zgodilo se je 2. februarja 1945. Gospa Irma je bila takrat stara 25 let, sin Marino pa štiri leta. »Od doma za gostilno sva se odpravila proti dolinski Gorici. Ko sva tako korakala, se nama približata moška - belogardist, ki je govoril slovensko, in menda Italijan, fašist. Kam greste gospa Irma, me je ironično vprašal Slovenec in dodal, da bom morala z njima. Saj imam otroka s seboj, sem jima dopovedovala, onadva pa sta mi "svetovala", naj ga peljem k znanecem v vas. Zlagala sem se, da v vasi nimam sorodnikov. Potemtakem sta odločila, da bosta otroka pustila kar na občini, pa bo že kdo poskrbel zanj.« Gospa Irma je bila takrat seveda primorana priznati, da v vasi živi tašča in otroka je torej odvedla tja. Od doma je s seboj vzela le nekaj oblek, saj ji moška nista povedala, kam jo bosta odpeljala.

Čakal jo je koronejski zapor, kjer je gospa Irma ostala dva dni, tretji dan pa so prišli ponjo. »Nuna mi je rekla, da me čakajo v veži. Joj, kako me je bilo takrat strah. Vsak dan so namreč prihajali po koga od nas in takrat sem bila jaz na vrsti. Kam me bodo poslali? Morda v Rižarno ali v kako

90-letna gospa Irma Cunja

KROMA

nemško taborišče, sem pomislila, in s seboj nisem vzela ničesar.« Pred zaporom sta gospo Irmo čakala ravno taista dva moška, ki sta jo aretirala v Dolini. Odvedla sta jo v bunkerje na Trgu Oberdan, kjer je bilo v podzemnih, kletnih prostorih 11 celic. »Tam sem bila zaprta 21 dni in nihče od domačih ni vedel, kje sem. Zaprli so me v prvo celico ob vhodu. Vrata so imela samo manjšo odprtino z rešetkami, od koder sem lahko videla vsakogar, ki je šel mimo.« Celico je Irma delila z neko Giulio iz Furlanije, ki ni zdržala in je v bunkerju tudi umrla. Celica je bila tesna, v njej sta bili nameščeni le dve skromni ležišči in kotel za potrebe. Z žalostjo in grozo se gospa spominja na tiste dni, ko sta bili obe z Giulio polni kot noht velikih uši. »Še spati nisva mogli. Predstavljajte si, da si 21 dni nisem preoblekla spodnjega perila, kaj šele, da bi se umivala.«

Iz koronejskega zapora so gospo Irmo sicer najprej odvedli v neko sobo v prvem nadstropju SS-oveskega poveljstva na Trgu Oberdan, na zasliševanje. »Spravševali so me po partizanih, saj jim je Albina povedala, da sodelujem z njimi, vendar ust nisem odprla. Nato je bilo na vrsti nasilje. Na zapetjajo so mi natakli lisice. Izredno so me tiščale, tako da sta še danes palca ukrivljena. Roke so mi potisnili med noge in viseti sem morala na železnem drogu - glava mi je visela v tla, zadnjica pa mi je štrlela kvišku. Najprej so me pretepli z žilo (to je močan bič iz posušene bikove

žile, op.nov.), da sem bila polna modric. Ker jim še vedno nisem odgovarjala, njima pa nikakor ni bilo dovolj, sta se me lotila še z električnim tokom. Joj, tako me je treslo, bilo je strahovito. Omedlela sem. Res ne vem, kako sem ostala živa. Najbrž je bil to čudež narave.« Irma se spominja, da je v sobi, kjer so jo več ur mučili, na steni visel križ. Skoraj brez moči je vprašala svoja mučitelja, zakaj visi tam Kristus, ko pa oni tako nečloveško ravnaajo z ljudmi.

»Slabo mi je bilo, razklenili so mi lisice in me odvrgli v kot. Preden pa so odšli, so mi na mizi pustili papir in pero in mi zagrozili, naj zapišem vse, kar vem, drugače me potem čaka še stokrat strožja kazena.« Gospo Irmo, ki je pretepena in brez moči ležala na tleh sobe, je spreletavala groza vsakič, ko je pred vrati zaslišala korače. »Prihajajo ... Kaj bo pa sedaj iz mene, sem trepetala.« Ko so se vrnil, jim je gospa spet ponovila, da ničesar ne ve in torej ničesar ne more zapisati. Pred nos so ji postavili torej izjavo in ji ukazali, naj jo podpiše, pa se je tudi temu uprla.

V bunkerju, kamor so jo nato odvedli, sta med drugimi služila tudi nemška paznika, Michele in Cristiano, kot se njunih imen dobro spominja gospa. V nasprotju s prvim, je bil Cristiano dobrega srca, zapornikom je nosil cigarete in obvladal je nekaj italijanščine, »najbrž je služil na meji z Italijo.« Ko so jo zaprl v bunker, je bil ravno pustni čas. V zgornjih nadstropjih so praznovali, saj je bilo slišati po

več fotografij na www.primorski.eu

skakovanje in plesanje. Stražar Cristiano se je spustil v celice in jetnikom prinesel koš gnilih jabol in plesniv kruh. Vse so pojedli, saj so bili lačni. »Med jetniki v bunkerju je bil tudi neki Pino Svetjakob, ki so ga baje aretirali v Gorici. Ko je Cristiano takrat prišel k nam, ga je Pino nagovoril, naj se nas usmili in nas izpusti. Stražarja ob vhodnih vratih bomo že mi po glavi, mi je dejal in ga prepričeval, naj se nam pri begu še sam pridruži. Našli mu bomo nova oblačila in vse bo v redu, je vztrajal Pino. Pa je bilo njegovo prigovarjanje neuspšno in prestrašeni Cristiano ni odklenil nobene celice.« Tisto noč je gospa Irma obegu in svobodi torej lahko le sanjala ...

Ko je odbil enaindvajseti dan jetništva, je gospa Irma izgubila vsako upanje v rešitev. Poklicala je Cristiana in mu dejala, naj sporoči svojim nadrejenim, da se bo obesila, če je ne pošljejo v Rižarno ali v Nemčijo. »Presenečeni Cristiano je odhitel in uro pozneje je bil spet pri meni in mi zaupal, da me že čakajo ob vhodu.« Poglej, pogled, pred vrati sta gospo Irmo čakala stara znanca, onadva, ki sta jo aretirala v Dolini. »Kakšna ste, gospa Irma, je tiho izustil Slovenec ...« Spet sta jo pospremila v koronejski zapor, ki je bil v primeravi z bunkerjem pravi hotel, pravi Irma. Med pešačenjem po Ulici Beccaria, so jo zagledale mlekarice, ki so hodile v nasprotno smer - med njimi je bila tudi znanka Ljuba, ki je tašči povedala, da je Irma živa in da je v zaporu ... In nekaj dni pozneje je lahko spet objela malega sinčka. Irme se je ob prihodu v zapor usmili nuna Suzana, ki ji je telo prekrilo s krastami razkužila s prahom. »Bilo je tako, kot da bi mi z žveplom žgali telo.«

V koronejskem zaporu je gospa Irma dočkala prihod partizanov. Bil je 28. ali morda 29. april. Mimo Lonjerja jo je od tod s skupinico zapornikov peš udarila proti domači Dolini. Po osvoboditvi se je z neizmernim veseljem udeleževala vseh demonstracij in shodov, na tistem znamenitem na Velikem trgu je celo ponosno nosila zastavo.

»Še danes se sprašujem, ali je Cristiano živ.« Gospa Irma namreč nikakor ne more pozabiti njegove dobrosrčnosti. Pomislila je celo, da bi se odpeljala v Rim in se udeležila oddaje Marie De Filippi, kjer bi se mu morebiti zahvalila, ko bi ga seveda našli, saj je bila njegova vloga ključna pri njeni rešitvi, pravzaprav je danes živa tudi zaradi njega. Pa tudi na tiste srhljive prostore na Trgu Oberdan se večkrat spominja. Včasih si zaželi, da bi se vanje še enkrat spustila, pa si še vsakič premisli ...

Sara Sternad

Kocijančič še brez pojasnil o železarni

Vodja Mavrične levice v dežel-nem parlamentu Igor Kocijančič še vedno čaka na stališče dežel-ne vlade o zadnjih dogajanjih in sestankih v zvezi s škedenjsko železarno. Kocijančič je zahteval od Dežele tudi pojasnila v zvezi s časopisnimi novicami o novi spremembi lastništva železarnar. Podpredsednik vlade FJK Luca Ciriani je včeraj Kocijančiču sicer pojasnil, da bo z zvezi s tem vprašanjem čimprej dobil odgovor od pristojnega odbornika Elia De Anne.

Kradel DVD-je v Torri d'Europa

V torek popoldne je policija prijavila sodstvu mladeniča, ki je v neki trgovini v nakupovalnem središču Torri d'Europa skušal ukrasti šest DVD filmov. 20-letnega Miljčana, ki je odstranjal celofansko embalažo in spravil celofansko embalažo in spravil plošče v jopo, je opazil varnostnik, ki se mu je približal. Poklical je policijo, ki je mladeniča ovadila in mu zasegla rezilo.

Občinske otroške jasli v Sesljanu

Občina Devin Nabrežina obvešča, da se bo 17. maja zaključilo vpisovanje v občinske otroške jasli »K. Štrekelj« v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Vpisne pole so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici v Nabrežini št.102 ter v občinskih jaslih v Sesljanu.

V petek, 7. maja bo v jaslih dan »odprtih vrat«. Od 10. do 11. ure si bodo starši lahko ogledali prostore, spoznali vzgojno in pomožno osebje ter se lahko udeležili s svojimi otroki dejavnosti, ki potekajo v jaslih. Na sporedu bodo tudi tri gledališke predstave za najmlajše. V torek, 4. maja ter v sredo, 5. maja bosta ob 10. uri predstavi v italijanskem jeziku, medtem ko bo v četrtek, 6. maja z začetkom ob 10. uri predstava Miška kaško kuhala Gledališča ZAPIK iz Ljubljane z Jeleno Sitar in Igorjem Cvetkom. Prisotna bo tudi koordinatorka jasli, ki bo lahko zainteresiranim staršem nudila vse potrebne informacije. Za nadaljnje informacije se lahko zainteresirani starši obrnejo na Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, tel. št. 040 2017375 ali neposredno na občinske jasli »K. Štrekelj« v Sesljanu, tel. št. 040 2916087.

Mednarodno nagrado operete bo prejela Aurora Banfi

V mali dvorani gledališča Verdi bodo jutri podelili Mednarodno nagrado operete Aurori Banfi. Slovesnost, na kateri ji bodo podelili kipec Uga Caràja, bo ob 18. uri, povezoval pa jo bo novinar Umberto Bosazzi. Vstop je prost.

Sklepna prireditev niza Muggiaindanza

S predstavo Lirica in danza se bo jutri zvečer v Miljah v gledališču Verdi (Ul. San Giovanni št. 4) zaključila prireditev Muggiaindanza, ki jo je priredila miljska občinska uprava v sodelovanju s Fundacijo gledališča Giuseppe Verdi iz Trsta. Predstava bo ob 20.30, nastopila pa bo plesna skupina gledališča Verdi ob koreografiji Tuccia Rigana. Dodatne informacije nudijo prek telefonske številke 0403360340 (miljsko občinsko odborništvu za kulturo).

ZGODOVINA - Prireditev na Komeščini

Društvo Rojanski Krpan se je spomnilo padlih za svobodo iz Rojana in okoliških krajev

Urška Šinigoj, Peter Verč in Boris Pangerc na spominski svečanosti na Komeščini nad Rojanom

KROMA

Društvo Rojanski Krpan se je tudi letos spomnilo padlih za svobodo iz Rojana in okoliških krajev. Prizorišče spominske prireditve je bil spomenik v Ul. Bruni na Komeščini pod Trstenikom, kjer so prav na predvečer osvoboditve Trsta v boju z Nemci padli Just Bortolutti, Livio Andreutti in Karlo Rauber. V imenu Rojanskega Krpana je spregovoril Peter Verč, Urška Šinigoj je prebrala nekaj pesmi, medtem ko je o 65-letnici osvoboditve govoril predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc.

Nekdanji dolinski župan je izpostavil odnose mladih generacij do partizanstva in osvobodilnega boja. Pangercu se zdi razveseljivo, da vsak nov rod poišče do polpretekle zgodovine lastne poti in jih potem oplemeniti z lastnim poglobljanjem. Spomnil se je časov, ko je bilo ljudem v Rižarni komaj kaj več za eno dvorano in še to so bili povečini starejši. »Danes pa ob poteku spominske svečanosti težko najdeš mesto na prostrani ploščadi pred prostorom, ki označuje krematorijsko peč. In veliko je mladih in vedno več je najmlajših,« je dejal Pangerc.

SLOVENSKI KLUB - Osem vprašanj za predsednika SKGZ Rudija Pavšiča

Zakaj ne bi na Trgu Oberdan uredili Narodni dom tretjega tisočletja?

Zanimiva debata privabila številno občinstvo - Sodelovanje s sorodno krovno le površinsko

V manjšini je večkrat slišati besede reforma, prioriteta, sinergija. V času »suhih krav« in splošnega krčenja javnih prispevkov manjšinskim ustanovam, so te besede še pogostejše: kako pa od njih preiti k dejanjem? Na vprašanje so poskusili odgovoriti v Slovenskem klubu, med torkovim srečanjem z Rudijem Pavšičem, predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Novinar Primorskega dnevnika Sandor Tence mu je postavil osem vprašanj, nekaj pa jih je prišlo tudi iz občinstva, za katerega je bila tokrat Gregorčičeva dvorana skoraj premajhna.

Tence je začel z ugotovitvijo, da manjšinske institucije prejemajo letno devet milijonov evrov javnih sredstev: okrog pet milijonov iz zaščitnega zakona (državni denar, ki ga manjšini deli Dežela FJK), nekaj manj kot štiri milijone pa je lani podelil Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Pavšič je postregel s podrobno porazdelitvijo sredstev: skupne članice (na primer Slovensko stalno gledališče, Narodna in študijska knjižnica itd.) prejemajo skoraj 45% vseh sredstev, Svet slovenskih organizacij in njegove članice so lani prejeli 28%, SKGZ in njene članice pa nekaj manj kot 27%. Po Pavšičevi presoji ta porazdelitev ni pravična, saj imajo SKGZ in njene članice (na primer dijaška domova v Gorici in Trstu) skoraj trikrat več zaposlenih kot SSO. V vseh ustanovah Slovencev v Italiji je vsekakor 223 zaposlenih, katerim je treba prističi še 488 honorarnih sodelavcev.

Pavšič je nato predstavil niz reform, ki bi jih lahko izpeljali »ne da bi kdo trpel«: združitev beneških tednikov Dom in Novi Matajur, operativni dogovor med Glasbeno matico in šolo Emila Komela (prva bi lahko delovala na Tržaškem in Videmskem, druga na Goriškem), združitev servisnih služb Kmečke zveze in Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. A tudi združitev ali vsaj operativno sodelovanje založb; slednje letno izdajo sto knjig, »vsaj polovica ostaja v skladiščih«, zato bi lahko združile moči in skupaj izdajale pomembnejše publikacije. V ospredje naj stopi strokovnost, za vodilna mesta pa je treba razpisati natečaje.

Govor je bil o vzdrževanju kulturnih domov in sedežev organizacij: SKGZ zanje letno nameni od 700 do 800 tisoč evrov, kar dodatno bremeni njen proračun. Poleg tega prostore v svoji lasti daje v najem po »politični« ceni in mimo tržnih logik, kar predstavlja dodatno pomoč članicam. Tak primer je Narodna in študijska knjižnica, ki za 850 kvadratnih metrov površine letno plačuje manj kot 10.000€. Tudi zato je SKGZ kritično ocenila odločitev upravnega sveta NŠK, da ne podpre gradnje kulturnega centra v Ulici san Francesco, v katerem bi NŠK razpolagala z večjimi in sodobnejšimi prostori. Načrt je pripravil uveljavljeni arhitekt Dimitri Waltritsch in je po Pavšičevem mnenju zelo lep, članica upravnega sveta NŠK pa je v debati pojasnila, da so morali letos krčiti število zaposlenih, zato »lepša hiša« zanje ni prioriteta. Poleg tega pri NŠK niso dobili zagotovil o razsežnosti skladišča, ki je za knjižnico še kako pomembno.

Pavšič je tudi opozoril, da ni pragmatično misliti, da bodo manjšinskim ustanovam dodelili prostore v Narodnem domu v Ulici Filzi. Ali ne bi v sosednji palači TKB, ki je v lasti Dežele, v zameno uredili Narodni dom tretjega tisočletja, v katerem bi ob naših ustanovah delovali tudi privatniki, se sprašujejo pri SKGZ.

Pogovor se je dotaknil tudi sodelovanja s krovno organizacijo SSO, ki se po Pavšičevem mnenju omejuje na skupne obveznosti, konkretnega sodelovanja in koordinacije pa ni. Tudi zato zagovarja enotno zastopstvo, v katerem pa bi moral ob predstavnikih krovnih, Demokratske stranke, Slovenske skupnosti in levice sedeti tudi zastopnik desne sredine, za katero voli kar nekaj Slovencev. Prepričan je tudi, da bi manjšina morala dobiti neke vrste parlament, zato je pred časom predlagal ustanovitev Zveze Slovencev, v kateri bi sedeli javni upravitelji in predstavniki manjšinskih ustanov. V dobri meri se strinja tudi s predlogom društva Edinost o demokratično izvoljenem predstavništvu, za katerega pa manjšina zanj ni še zrela. (pd)

Debato v Gregorčičevi dvorani je vodil novinar Sandor Tence

KROMA

GLASBA - Protest članov Simfoničnega orkestra FJK

Negotovost glasbenikov

Orkester ne deluje več, ustanovitev nadomestne fundacije pa se prelaga - Molinaro: Pripravlja se izredni program

S črno odejo pokrita krsta z belim violinskim ključem je najbolj ponazarjala včerajšnji protest članov Simfoničnega orkestra Furlanije-Juljske krajine pred palačo deželnega sveta FJK (na sliki KROMA). Orkester ne deluje več že leto dni, njegovi glasbeniki so v zadnjih štirih mesecih delali le dvanajst dni, zadnji koncert pa so izvedli pred dvema mesecema. Prav tako sploh ne vedo, ali bodo vključeni v novo fundacijo, katere ustanovitev je bila sicer napovedana, a se prelaga iz meseca v mesec. Glasbeniki, s katerimi sta bila sindikalista Dario Braidotti (Slc-Cgil) in Paolo Bottaino (Uil-Com), so se srečali s člani komisije deželnega sveta za kulturo ter z deželnim odbornikom za šolstvo in kulturo Robertom Molinarom, ki jih je obvestil o poteku priprav na oblikovanje izrednega programa, ki bo v prihodnjih dneh privedel do razjasnitve položaja.

BRIŠČIKI - Osnovnošolci zgoniške občine obiskali Briškovsko jamo

Spust v jamo ob dnevu zemlje

Zgoniška občinska uprava je pozorna na ranljivost in enkratnost narave - Učence sprejela direktor jame in vodička Karin

22. april je po vsem svetu znan tudi kot dan zemlje. Posamezniki in številne organizacije ali društva pripravljajo najrazličnejše projekte in prireditve, s katerimi želijo opozoriti na ranljivost in enkratnost planeta, na katerem živimo. Mednje se uvršča tudi zgoniška občina, ki že več let obeležuje dan Zemlje. Leta 2003 je uprava na primer poskrbela za vrsto pobud, s katerimi je osnovnošolcem predstavila veliki zaklad, ki ga predstavlja Zemlja.

Letos je zgoniška uprava pomislila na najmlajše. Pred dvema tednoma so se občinski osnovnošolci s svojimi učiteljicami na čelu odpeljali v Briščičke, kjer jim je družina Milič ponudila malico, nato pa jih je v muzeju ob vhodu v znamenito Briškovsko jamo pričakal direktor Alessio Fabbriatore. Otroci so bili navdušeni in z zadovoljstvom so se nato udeležili nadse prijetne didaktične ekskurzije po svetovno znanem, prekrasnem podzemlju v spremstvu vodičke Karin. Mladi zgoniški občani so nedvomno bolje spoznali lepote narave, ki jih obkroža, ter se zamislili o pomenu spoštovanja in ohranjanja naravnega bogastva.

Zelo zanimiv sprehod po kraškem podzemlju

KROMA

Danes pesniški večer nad Tržaškim zalivom

Na domačiji Ferfolja pri Piščancih (Ulica Moreri 117) bo nočjo pesniški večer, ki ga ob podpori Pokrajine Trst in Zveze slovenskih kulturnih društev prireja KŠD Rojanski Krpan. Gre za zaključni večer drugega natečaja za izvirno ljubezensko poezijo, na katerem bodo razglasili zmagovalce v kategoriji dijakov in odraslih. Podelili pa bodo tudi nagrado občinstva. Kulturni spored bodo izoblikovali pevski zbor Jacobus Gallus in kvintet flaut Glasbene matice, nastopila pa bo tudi lanska zmagovalka Jana Kolarič. Pričetek ob 20.30.

Pohodi in izleti SKD Igo Gruden

Pomladni dnevi kar samodejno vabijo v naravo, na sprehode, po šparglje in pomladno cvetje. Tako so si pri SKD Igo Gruden zamislili vrsto pohodov oz. izletov, s katerimi bodo prehodili poti in opuščene klanke okoli Nabrežine ter odkrivali razgledne točke, naravoslovne in zgodovinske znamenitosti bližnje okolice.

Ideatorka pobude Zulejka Paskulin pravi, da smo namreč »ljudež vedno bolj zasedeni od vsakovrstnih dejavnosti, primanjkuje nam časa in zgodi se, da mladi sploh ne poznajo gozdnih predelov, ki obdajajo rodno vas. Ledinska imena tonejo v pozabo, gmajne in polja pa si ogledujemo le skozi okno«.

Prvi pohod, ki smo ga poimenovali Kje so tiste nabrežinske stezice je sicer na programu že v aprilu, a je zaradi nenaklonjenega vremena odpadel. Zato bo na vrsti to nedeljo, 9. maja. Pohodniki se bodo zbrali na nabrežinskem placu ob 8.45 in krenili na pot ob 9.00. Pod vodstvom izkušnega ljubitelja narave Pavla Sossija si bodo ogledali jamo Pod kalom, Slivenski Gradec, frnažo pri Šempolaju, Ostri vrh nad Nabrežino, največjo dolino na Tržaškem Krasu – Lišček – in vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne. Organizatorji priporočajo primerno obutev, pohodniško palico in popotnico, saj bo krožni pohod trajal približno štiri ure. Pot pa je primerna za vsakogar, dobrodošli so tudi domači štiriinožni prijatelji.

Društvo Igo Gruden ima v programu za letošnjo pomladno sezono še sprehode po Učni poti Nabrežina (16. maj, vodi Zvonko Legiša), delno po Kugyjevi poti (razgledišče Tiziana Weiss in turn) v vodenim ogledom Rimskega kamnoloma ter po Ribiški poti, v spremstvu izkušnega poznavalca bogate ribiške dediščine naše slovenske obale. (P.Z.)

BRUSELJ - Odprtje 11. maja

Razstava o Rižarni v Evropskem parlamentu

Pripravil jo je Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu

V neprijaznih časih se občasno odvijajo tudi lepe stvari. V torek, 11. maja, bo ob 13.00 uri v prostorih Evropskega parlamenta v Bruslju otvoritev razstave o tržaškem uničevalnem taborišču Rižarna, ki jo gostita evropska poslanca Jelko Kacin in Stanimir Ilchev. Razstava bo v 3. nadstropju parlamenta. Na odprtju bodo spregovorili evropski poslanec Jelko Kacin, Mojca Drčar Murko, podpredsednica mednarodnega odbora za Rižarno in nekdanja evropska poslanka in Milan Pahor, ravnatelj Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

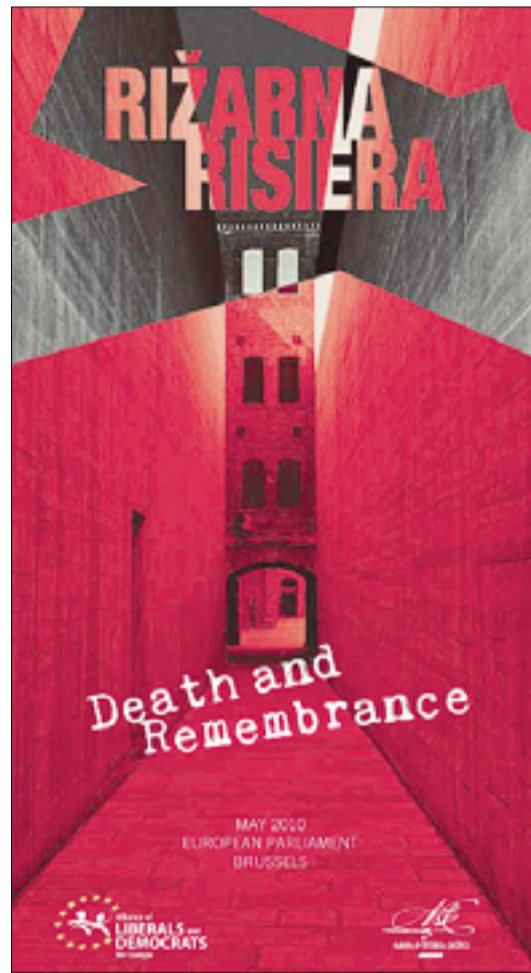
Razstavo so pripravili sodelavke in sodelavci Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Stroške razstave krijejo evropski skladi, ki jih je pridobila poslanska skupina Liberalne demokracije Slovenije na iniciativo poslanca Jelka Kacina. Sama zgodba o razstavi pa se je začela poleti 2009, ko je Rižarno v Trstu obiskala dotedanja evropska poslanka Mojca Drčar Murko. Po ogledu uničevalnega taborišča je stekla razprava, kako predstaviti tržaško Rižarno širši evropski javnosti. Tako je nastal načrt o postavitvi razstave v prostorih Evropskega parlamenta. V naslednjih tednih je preko Mojce Drčar Murko in Jelka Kacina stekla akcija za pridobitev sredstev iz evropskih skladov. Sočasno pa so sodelavci OZ NŠK (Dragica Ule, Aleksej Kalc, Milan Pahor, Sandi Volk) začeli vsebinsko pripravljati razstavo. K sodelovanju so pritegnili še fotografa Sergia Ferraria ter oblikovalca in grafika Andreja Pisanija. Veliko večino gradiva je prispeval prav arhiv Odseka za zgodovino pri NŠK, ostalo pa je prišlo iz dodatnih arhivskih in privatnih fondov. Ob vsebinski zasnovi se je pojavil problem večjezičnosti besedil, saj je razstava

postavljena trijezično: v slovenščini, v italijanščini, v angleščini. Večino besedil sta pripravila Sandi Volk in Milan Pahor, prevode pa opravila Vesna Bajc (angleščina) in Sandi Volk (italijanščina). Prav tako ni bilo lahko dobiti ustreznih grafične podobe razstave. Pri tem je imel odločilno besedo grafik in oblikovalec Andrej Pisani.

Iz vsega povedanega je tako nastala razstava o Rižarni, ki je postavljena na 16 velikih panojih (2m x 1m). Naslov razstave je Smrt in spomin. V posameznih sklopih so avtorji želeli prikazati celostno podobo Rižarne od leta 1913 do današnjih dni. Nekateri vsebinski sklopi oziroma panoji so tudi poimenovani: Daleč, v srcu Evrope; Od tovarne do taborišča; Krvniki in sodelavci; Mi, žrtve; Tovarna smrti; Krematorij; Razdejanje; Ubogi ostanki; Proces; Spomenik; Nazaj v Rižarno. Pri povelju o Rižarni sloni predvsem na fotografskem gradivu, ki je dopolnjeno z dokumenti in besedili. Na 16 panojih ni bilo mogoče prikazati vsega. Vsekakor je vsebina razstave zasnovana na tak način, da pusti pri gledalcu močan vtis.

S strani Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici gre zahvala Liberalni demokraciji Slovenije (predvsem Mojci Drčar Murko in Jelku Kacinu) in poslanski skupini Liberalnih demokratov Evrope (predvsem slovenskemu in bolgarskemu poslancu), da sta podprli načrt o Rižarni in priskrbeli ustrezna sredstva.

Po vrnitvi iz Bruslja si bomo prizadevali, da bi razstavo postavili še kje. Sedaj so na vrsti prebivalci (poslanci, funkcionarji, uradniki, prevajalci, tehniki) Evropskega parlamenta, da si ogledajo razstavo o Rižarni, uničevalnem taborišču v Trstu.

Pri CZ pet novih pesniških zbirk

V zbirki Poezije Cankarjeve založbe je izšlo pet novih pesniških zbirk, ki so jih podpisali Kristina Hočevar, Milan Dekleva, Kobrowsky, Janez Ramoveš in Milan Kleč. Urednik Zdravko Duša je na včerajšnji novinarski konferenci dejal, da v vsej zgodovini zbirke v enem paketu še nikoli ni imel tako raznolikih pesniških pristopov in jezikovnih norm. Zbirka z naslovom Najprej semza slišal pr denje je prvenec pesnika s psevdonimom Kobrowsky. Po besedah Duše pesnik, kot je razvidno že iz naslova zbirke, besedno maso oblikuje zelo po svoje, s čimer do povedanega lahko takoj zavzame tudi dušo.

Milan Kleč je bil na začetku svoje literarne poti pesnik, potem se je povsem predal prozi, zdaj pa so na vrsti ponovno verzji. V zbirki Končne avtobusne postaje je po urednikovih besedah veliko prepoznavnega Kleča, od naivnega pesniškega subjekta do velikega veselja do vsega, kar je trivialno.

Nihaji so že četrta pesniška zbirka Kristine Hočevar, ki je v svojem izrazu še vedno zavezana intimi, toda, tako Duša, njeni verzji so postali »bolj zračni«. Nova pesniška zbirka Milana Dekleve nosi naslov Sto žalostnih in še ena malo manj vesela. Dekleva je napisal sedemvrstičnice, v katerih, kot meni Duša, pesnik suvereno prehaja od filozofskih verzov do krhkih lirčnih podob, od Nietzscheja do budistov in od temnih Grkov do pop zvezd. Janez Ramoveš tudi v zbirki Čreda ostaja zvest narečju rodne Poljanske doline. Po mnenju Duše bi te pesmi v knjižni slovenščini sicer ohranile sporočilno raven, toda semantično bi povsem zbledele. Cankarjeva založba pa je bogatejša tudi za peto poezijo. Za CD z naslovom Na kožo zapisane zgodbe sta moči združila pevka in igralka Lara Jankovič in literat Feri Lainšček. (STA)

TRST - Komorni salon

Kvintet Bibiena pripravil kvaliteten nastop in sprostitev

Zelo redko se dogaja, da na koncertni prireditvi doživimo enkratno zmes kvalitetnega muziciranja in sproščene zabave: to nam je podaril pihalni kvintet Bibiena, ki je nastopil v tržaški dvorani Victor De Sabata na drugem koncertu niza Komorni salon² ki ga prireja družvo Chamber Music. Imenitni sestav se je združil pred sedemnajstimi leti in je že nekajkrat nastopil v naših krajih, zato smo upravičeno pričakovali, da nas bodo pihalci spet navdušili s postvarjalno slastjo, ki izhaja iz posrečene kombinacije odličnih solistov. V uvodni skladbi so se mojstri postopoma ogreli in našli lepo zvočno ravnovesje: Andante v F-duru KV 616 Wolfganga Amadeusa Mozarta so podali s stilno pretanjenim oblikovanjem, nato pa so nas pritegnili v vedre harmonije Jacquesa Iberta s Tremi kratkimi komadi (Trois Pièces Brèves), kjer so lahko dokazali zlitost ansambla, pa tudi enovito interpretira-

cijsko hotenje, ki najde v vsaki skladbi, v slehernem ritmičnem in melodičnem vzorcu, pravi smisel in obliko.

Zabava se je pričela s skladbo Luciana Beria z naslovom Opus Number Zoo: štiri slike z naslovi Kmečki ples, Konj, Miš in Mačkoni so izzvale ustvarjalnost pihalcev, ki so poleg igranja tudi recitali duhovite verzje, s katerimi je Berio opremil svoj divertissement. Flavtist Giampaolo Pretto, klarinetist Enrico Maria Baroni, oboist Paolo Grazia, fagotist Roberto Giaccaglia in hornist Stefano Pignatelli so razkrili svoje igralske sposobnosti, ki so še lepše zablesteli v zelo okusni priredbi čudovite pravljice Sergeja Prokofjeva Peter in Volk. Partituro, ki jo je Prokofjev spisal za orkester, kjer igrajo godala, pihala in tolkala, je z izrednim poslušanjem in fantazijo priredil Andrea Chenna: zvočnost pihalnega kvinteta je skoraj neverjetno ohranila veliko barvitost originala, mojstri pa so

Chennovo delo nadgradili z gledališkim nastopom, ki si zasluži brezpogojno pohvalo: vsak posameznik se je vživel v svojo živalsko ali človeško vlogo z otroško razposajenostjo ter inteligentno duhovitostjo, ki nas je spravila v izredno prijetno razpoloženje: flavtist-ptiček in klarinetist-mačka sta se kar podila po odru, nezadržan smeh je sprožil enkratni fagotist-dedek, za strah je primerno poskrbel odlični hornist-volk, nerodna račka je bil simpatični oboist, skratka, povsem posrečena domislica, ki je istočasno zaživela v vrhunskem glasbenem oblikovanju in mojstrski gledališki igri. V dvorani je bilo precej mladih poslušalcev, kljub večerni uri tudi nekaj otrok, v magični otroški svet pa smo se za nekaj časa pogreznili vsi, ki smo z navdušenjem sledili odličnemu kvintetu. Dolgi aplavzi so izvalili kot dodatek priredbo Rossinijeve uverture k operi Italijanka v Alžiru.

Katja Kralj

TRST - Niz prireditev

V Mieli ob Satiejevem »rojstnem dnevu«

Tržaško gledališče Miela bo tudi letos počastilo obletnico rojstva znanega in kontroverznega francoskega skladatelja in pianista Erika Satieja, ki se je rodil 17. maja 1866. Že daljnega leta 1992 si je vodstvo Miele zamislilo prireditev, v sklopu katere poskušajo že 18 let vrednotiti delo in življenje te francoske figure, ki je bila vse prej kot konvencionalna. Satie, za katerega lahko rečemo, da je bil na trenutke bizaren in predvsem avantgardističen, se je namreč v glasbi relativno zgodaj začel posluževati prvih surrealističnih prijemov, blizu pa so mu bili tudi multimedijški projekti. In ker so Satiejeve orkestrske zvoke večkrat dopolnjevali efekti letalskega motorja, ladijske sirene in drugih pripomočkov, so ga kritiki nemalokrat označevali kot diletanta, a njegovo delo je kljub temu zaslovelo po vsej državi in njegova dela so kmalu »ponarodela«.

Te njegove ideje so bile že od nekdaj všeč gledališču Miela, ki je tako prevzelo vlogo glasnika Satiejevega večplastnega in eklektičnega glasbenega sloga. Rdeča nit letošnje prireditve, ki bo trajala od nedelje, 9., do ponedeljka, 17. maja, bo patafizika, znanost o imaginarnih rešitvah problema. Več o programu letošnjega kulturnega poklona Eriku Satieju so njegovi idejni snovatelji sporočili na včerajšnji novinarski konferenci. Povedali so, da so letošnjo prireditev poimenovali DadaHaHaSasa, ljubitelji namišljenega pa bodo lahko uživali ob filmskih projekcijah, glasbi in virtualni umetnosti. Hommage Satieju se bo začel v nedeljo, 9. maja, ob 20. uri, ko se bodo v Mieli srečali in predstavili svoja dela umetniki različnih umetniških izrazov. Sicer bo v Mieli živahno ves dan, saj bodo med 9. in 20. uro umetniki prinašali svoja dela in iskali pri-

meren prostor za njihovo predstavitev. Interaktivna razstava se bo nato uradno odprla ob 20. uri, na ogled pa bo do 20. maja. Niz prireditev se bo nato nadaljeval v petek, 14. maja, ko bodo ob 19. uri začeli vrteti filme španskega pesnika, pisatelja, režiserja in scenarista Fernanda Arrabala. Ljubitelji sedme umetnosti si bodo lahko ogledali prve tri režiserjeve filme: Tekel bom kot ponoreli konj (J'irai comme un cheval fou), Viva la muerte in L'arbre de Guernica. Prva dva filma si bo mogoče ogledati v originalni verziji, tretji film pa v italijanskem prevodu. Zanimiv trenutke prireditve, posvečene Satieju, predstavlja tudi dogodek, ki ga bodo oblikovali pristaši najpopularnejše družbene spletne strani Facebook. V soboto, 15. maja, se bo gledališče Miela prelevilo v Facebook Satie café, ki bo med drugim gostil tudi virtualno razstavo del mladih umetnikov. Patafizika bo tudi tokrat rdeča nit dogodka, ki ga bo oplemenitil še večerni koncert, na katerem bo mogoče uživati ob solo in skupinskih nastopih. Svoje glasbene večine in različne »sounde« bodo predstavljali Giorgio Pacorig, Headoffice B, Michele Spanghero, Massimo Falascone, Luigi Mastandrea in Ugo Boscain. Dan kasneje, se pravi v nedeljo, 16. maja, bo ob 20.30 in 21.30 na sporedu projekcija dokumentarca znanega patafizika Borisa Viana La vie jazz.

Ključni dogodek letošnjega hommaga Eriku Satieju pa bo na sporedu v ponedeljek, 17. maja, ko bo na odrskih deskah gledališča Miela nastopil Wim Mertens. Concert tega pianista in skladatelja se bo začel ob 21.30, saj pa bo treba odšteti 15 evrov. Naj še povemo, da so ostali dogodki vstopnine prosti, le za filmske projekcije bo treba odšteti 3 evre. (sč)

FINANČNA KRIZA - Zaradi nasprotovanja varčevalnim ukrepom, ki sta jih zahtevala EU in IMF v zameno za posojila

Grčijo ohromila splošna stavka, protesti terjali najmanj tri žrtve

Premier Papandreu obsodil nasilje - Evropske borze ponovno obarvane v rdeče tudi zaradi bojazni, da bi kriza zajela še druge države

ATENE - Grčijo, ki se je v minulih mesecih znašla v hudi javnofinančni krizi, so včeraj ohromili splošna stavka in nasilni protesti državljanov, ki nasprotujejo varčevalnim ukrepom tamkajšnje vlade. Kriza je terjala tudi smrtne žrtve - jezni mladostniki so v banki v Atenah zakrivali požar, v katerem so življenje izgubili trije ljudje.

V središču Aten so jezni mladostniki v podružnico banke Marfin zalučali več molotovk, zaradi česar je izbruhnil ogenj, ki je terjal življenja treh ljudi, približno 20 pa so jih iz poslopja evakuirali. Mladostniki so v središču prestolnice z molotokami obmetavali tudi druge trgovine in poslopja.

Grški premier George Papandreu se je na smrtonosno nasilje že ostro odzval. "Nihče nima pravice do nasilja, predvsem ne do nasilja, ki vodi do umora," je v parlamentu dejal Papandreu in obsodil "surovo morilsko dejanje".

Protestniki so se skušali prebiti tudi do parlamenta, ki bo predvidoma danes potrdil nov paket varčevalnih ukrepov. Protestniki so v policiste metali kamenje in steklene vode, možje v modrem pa so odgovorili s solzivcem in gumijavkami.

Protestniki so protestirali tudi v drugem največjem grškem mestu Solunu, kjer so se prav tako spopadli s policisti. Ocene o številu protestnikov, ki jih navajajo sindikati in policija, se sicer precej razlikujejo. Sindikati poročajo, da se je protestov udeležilo med 200.000 in 250.000 ljudi, medtem ko policija trdi, da jih je bilo približno 100.000.

V Grčiji je bil včeraj zaradi splošne stavke sicer zaustavljen zračni promet, moten je bil javni promet, vladni uradi so zaprti cel dan, v bolnišnicah so delovali le urgentni oddelki, na radiu in televiziji pa niso predvajali poročil, saj so stavkali tudi novinarji.

K stavki, ki jo je več sto tisoč zaposlenih v javnem sektorju sprožilo že v torek, sta pozvala največja grška sindikata - sindikat javnih uslužbencev ADEDY in sindikat zaposlenih v zasebnem sektorju GSEE. Sindikati se sicer strinjajo, da je bila vlada sredi hude javnofinančne krize prisiljena povišati davke in znižati izdatke, vključno z zniževanjem plač in pokojnin za javne uslužbence, vendar pa opozarjajo, da bo Grčija zaradi načrtanih ukrepov nesorazmerno prizadeta. "Ti ljudje izgubljajo svoje pravice, izgubljajo svojo prihodnost," je stavek opisal vodja sindikata GSEE Yiannis Panagopoulos. "Država se ne sme predati brez boja," je dodal.

Grška vlada mora v zameno za 110 milijard evrov posojil držav v območju evra in Mednarodnega denarnega sklada (IMF) v prihodnjih treh letih skupaj privarčevati 30 milijard evrov, proračunski primanjkljaj pa do leta 2014 znižati s sedanjih 13,6 na tri odstotke. Ostri varčevalni ukrepi bodo močno posegli v vsakdanje življenje Grkov. Državnim uslužbencem in upokojencem bodo ukiniteli 13. in 14. plačo oz. pokojnino, zvišali pa bodo tudi davke. Grki zato že več dni protestirajo, medtem ko Papandreu vztraja, da so načrtani varčevalni ukrepi nujni za preživetje države.

Tečajni delnic na vodilnih evropskih borzah so medtem včeraj ponovno beležili padce, evro pa je dosegel novo najnižjo vrednost v zadnjem letu, saj je zdrsnil celo na 1,2805 dolarja. Vlagatelji so še naprej zaskrbljeni, da bi lahko grške dolžniške težave proti dnu potegnile tudi druge članice območja evra, zlasti Španijo in Portugalsko. Tovrstna ugibanja je sicer včeraj odločno zavrnil evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn.

Spopadi med policijo in protestniki v središču Aten

ANSA

MEHIŠKI ZALIV - Nad ostali dve naj bi namestili kupolo

Delavcem BP uspelo zamašiti eno od naftnih lukenj v morju

NEW YORK - Ameriška obalna straža je včeraj sporočila, da je britanskemu podjetju BP uspelo na naftni ploščadi v Mehškem zalivu zamašiti eno od treh lukenj, iz katerih izteka nafta. Kot je pojasnil tiskovni predstavnik podjetja, bodo sedaj lahko načrtovano kupolo lažje namestili nad preostali luknji.

Zamašitev luknje na cevi za vrtnje z varnostnim ventilom, kar je opravilo podvodno robotsko vozilo, sicer ni zmanjšala količine nafte, ki še naprej izteka. V morje naj bi se izteklo 800.000 litrov nafte na dan.

Ob vrtni, ki jo je 20. aprila uničila eksplozija, sicer izvajajo poskuse s posebnimi kemičnimi spojinami za razpršitev nafte pod vodo, še preden bi dosegla gladino. Vendar gre le za poskuse, saj posledice kemikalij na okolje niso dovolj raziskane.

Naftna katastrofa v Mehškem zalivu bo imela daljnosežne gospodarske in politične posledice. Skupina zveznih senatorjev pa se je pridružila guvernerju

Kalifornije Arnoldu Schwarzeneggerju in obsodila načrt predsednika ZDA Baracka Obame, da odpre več območij za podvodno črpanje nafte ob obali. Kot je dejal demokratični senator iz Floride Bill Nelson, je Obamov zakonski predlog, ki ga je oblikoval, da bi dobil republikansko podporo za širšo zakonodajo proti podnebnim spremembam, "mrtev", še preden ga bo poslal v senat.

Več odborom, ki so že napovedali zaslivanja o iztekanju nafte, se je včeraj pridružil še senatni odbor za okolje in javna dela, ki ga vodi demokratični senatorka iz Kalifornije Barbara Boxer. Ta odbor bo opravil zaslivanja v torek, naslednji teden pa se bodo odgovorni zvrstili še pred senatnim odborom za trgovino ter odborom za energijo in naravne vire, kakor tudi odborom za energijo in trgovino v predstavnem domu. Med drugim bodo zaslivali vodilne predstavnike podjetij BP, Halliburton in Transoceanic.

Iztekanje nafte iz vrtnice okoli 80 ki-

lometrov od obale zvezne države Louisiane britansko naftno podjetje BP stane okoli sedem milijonov dolarjev na dan. V eksploziji na naftni ploščadi v Mehškem zalivu je 20. aprila umrlo enajst delavcev, ploščad pa se je dva dni kasneje potopila. Iztekajoča nafta območju grozi z veliko ekološko katastrofo.

BP bo sicer začela nameščati posebno jekleno kupolo, s katero naj bi zaježili iztekanje nafte v morje. Več ton težko konstrukcijo naj bi povežnili čez naftno vrtno na dnu morja in tako preprečili iztekanje. Nameščanje kupole na 1500 metroh pod morjem naj bi trajalo dva dni.

Po namestitvi bodo kupolo s posebnimi cevni povezali z ladjo za vrtnje. Manager britanskega naftnega koncerna Doug Suttles je izrazil upanje, da bo celotna konstrukcija pripravljena za uporabo v šestih dneh. V družbi so podarili, da tovrstnih kupol še nikoli niso nameščali v tolikšni globini. Težave je med drugim pričakovati zaradi morskih tokov. (STA)

V Veliki Britaniji danes parlamentarne volitve

LONDON - V Veliki Britaniji bodo danes parlamentarne volitve. Pričakovati je tesen izid, saj zadnje javnomnenjske raziskave kažejo precejšnjo izenačenost treh vodilnih strank. Rahlo prednost ankete sicer pripisujejo opozicijskim konservativcem pod vodstvom Davida Camerona, ki bi lahko na položaju premiera nasledil vodjo laburistov Gordon Brown. Vloga jezika na tehnični pa bi lahko odigrali liberalni demokrati Nicka Clegga. Volišča se bodo odprla ob 8. uri, zaprla pa ob 23. uri po srednjeevropskem času, ko bodo tudi znani izidi vzporednih volitev.

Vulkan: zaprt zračni prostor nad Škotsko in Severno Irsko

LONDON/REYKJAVIK - Zaradi oblaka vulkanskega pepela z islandskega vulkana so včeraj ob 8. uri po srednjeevropskem času zaprti zračni prostor nad Škotsko in Severno Irsko. Letališči v Belfastu in Edinburghu sicer ostajata odprti. Spričo pomikanja vulkanskega pepela nad ostale dele Velike Britanije obstaja možnost zaprtja zračnega prostora nad Anglijo in Irsko.

V irskem zračnem prostoru so sicer dovoljeni preleti čezoceanskih in drugih letal na višjih višinah.

Mitchell z Netanjahujem o mirovni pogajanjih

JERUZALEM - Ameriški odposlanec za Bližnji vzhod George Mitchell se je v okviru prizadevanj za oživitve izraelsko-palestinskih mirovni pogajanj včeraj v Jeruzalemu sestal z izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem. Izrael in Palestinci se medtem pripravljajo na začetek dolgo pričakovanih posrednih mirovni pogajanj.

Netanjahu, ki se je včeraj sestal s člani svojega ožjega kabineta, s katerimi je govoril o pogajanjih s Palestinci, se bo z Mitchellom znova sestal v četrtek. Ameriški odposlanec bo petek odpotoval v Ramalo na pogovore s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom.

Čprav mediji poročajo, da se bodo posredna pogajanja začela s srečanjem Mitchella z Netanjahujem, palestinska stran še ni dala zelene luči za začetek pogovorov. Po napovedih Abasa bo izvršni odbor Palestince osvobodilne organizacije odločitev sprejel ta konec tedna. (STA)

ZDA - Gre za 30-letnega ameriškega državljana Faisala Shahzada, rojenega v Pakistanu

Terorist s Times Squarea skoraj ušel iz ZDA Po aretaciji priznal, da je skušal izvesti napad

NEW YORK - Ameriški policisti so v ponedeljek aretirali 30-letnega Faisala Shahzada, ki je priznal, da je pripravil sobotni ponesrečen teroristični napad na Times Squareu v New Yorku. Vendar pa jim je skoraj ušel, čeprav so njegovo ime dali na seznam oseb, ki jim je prepovedano leteti.

Shahzad je po aretaciji priznal, da je skušal izvesti napad in da se je terorističnih veščin učil v pakistanski pokrajini Vaziristan, kjer imajo oblast talibani in teroristična mreža Al Kaida. Načrtovana eksplozija plinskih jeklenk in bencina, ki so bile skrite v športnem terencu nissan pathfinder, ni uspela, Shahzad pa bi kljub policijskemu nadzoru skorajda pobegnil iz države.

Njegovo ime so v ponedeljek popoldne dali na seznam oseb, povezanih s terorizmom, ki jim je prepovedano leteti. Kljub temu je lahko kupil vozovnico za Dubaj pri družbi Emirates in se vkrkal na letalo. Osebe družbe Emirates namreč naj ne bi posodobilo se-

Faisal Shahzad z ženo v New Yorku ANSA

znama oseb, za katere velja prepoved letenja. Ko so seznam potnikov dobili v roke ameriški imigracijski agenti, so

poklicali FBI, ki je na letalo poslal agente in ti so Shahzada aretirali.

Američani so tako našli novo luknjo v lastnem varnostnem sistemu in zdaj ugotavljajo, da bi bilo pametno, da bi sezname potnikov namesto letalskih družb preverjali pooblaščen zvezni agenti.

Shahzad pri aretaciji ni delal težav in po besedah pravosodnega ministra ZDA Erica Holderja je začel nemudoma sodelovati s preiskovalci. Zaradi tega ga v torek tudi niso pripeljali pred sodnika, saj so nadaljevali z zaslivanja. Doslej je znano le to, da je priznal poskus napada, trdi pa, da je deloval sam. Odgovornost za napad so sicer prevzeli pakistanski talibani, Shahzad pa se je šele februarja vrnil s petmesečnega obiska v domačem Pakistanu.

Priznal je, da je pred tremi tedni od 19-letnega dekleta v Connecticutu za 1300 dolarjev kupil avtomobil in izdelal bombo, vse skupaj pa zapeljal na Times Square. Bombe ni razneslo, na dim v avtomobilu, ki je nastal po po-

nesrečni detonaciji, pa sta oblasti opozorila ulična prodajalca.

Preiskovalci so na motorju avtomobila našli serijsko številko, prišli do lastnice, ki je povedala, da je avto pred tedni prodala neznanцу. Imela pa je njegovo številko mobilnega telefona in tako so ga našli. V ponedeljek je bil pod policijskim nadzorom, a se je nekako izmuznil in prišel do letališča.

Pakistanske oblasti so medtem sporočile, da so aretirali več osumljencev v povezavi s ponesrečenim napadom. Shahzad naj bi bil sin upokojenega visokega častnika pakistanskih zračnih sil in je leta 2001 na univerzi v Bridgeportu v zvezni državi Connecticut diplomiral iz računalništva, leta 2005 pa je naredil magistrir iz poslovne uprave.

Leta 2004 naj bi v Sheltonu, prav tako v Connecticutu, kupil hišo, ki mu jo je banka naslednje leto zasegla. Do maja leta 2006 naj bi delal kot finančni analitik za podjetje v Connecticutu, je poročeno in ima dva otroke. Rojen je bil v Pakistanu, a ima ameriško državljanstvo. (STA)

ROMJAN - Starši otrok italijanske šole in vrtca za odstop zavodnega sveta

Zahtevajo prostore, ki jih uporablja slovenska šola

Lusnig: »Občina mora zagotoviti prostore šoli Brumati, šele nato večstopenjskim šolam drugih občin«

Starši italijanskega vrtca in italijanske osnovne šole v Romjanu so na bojni nogi. Od pristojnih ustanov zahtevajo, naj zagotovijo njihovim otrokom pravico po »obiskovanju šole, ki so jo izbrali ob februarjem vpisovanju, ter naj omogočijo otrokom, ki romjansko šolo že obiskujejo, da nadaljujejo s šolanjem v okolju, kateremu pripadajo.« Problem, pravijo starši šole Brumati, je pomanjkanje prostorov v stavbi v Ulici Capitello, ki si jo italijanski učenci delijo s slovensko osnovno šolo. Le-ta namreč še vedno čaka na izgradnjo slovenskega šolskega centra, ki pa ne bo na voljo pred šolskim letom 2012-2013.

»Tako želimo pojasniti, da nočemo netiti polemik s slovensko manjšino, ki ima pravico do svoje šole. Ne gre za vprašanje nestrpnosti; zahtevamo le, da nam vrnejo prostore, do katerih ima pravico italijanska šola. Zgleda pa, da to ni želja zavodnega sveta, ki ne podpira izbir staršev. Zato zahtevamo odstop zavodnega sveta in upamo, da

Ravnateljica Sonja Klanjšček: »Prizadevamo si, da se otrokom zagotovijo čim boljši pogoji, istočasno pa skrbimo za sožitje«

bo vsaj občinska uprava znala upoštevati kulturno, zgodovinsko, versko in etnično identiteto, ki je v preteklosti vedno zaznamovala šolo Brumati,« so povedali starši. Po njihovih besedah je za vpis v prvi razred italijanske osnovne šole za prihodnje šolsko leto zaprosilo 32 otrok, kar pomeni, da bodo odprli paralelko. »V poslopju v Ulici Capitello pa deluje tudi slovenska osnovna šola, ki spada pod doberdobsko ravnateljstvo in bo v prihodnjem šolskem letu ponovno imela dva prva razreda (skupno jih bo štela devet, op.ur.). Stavba v Ulici Capitello ne premore dovolj učilnic, da bi zadostila potrebam obeh šol,« so pojasnili italijanski starši in poudarili, da je stavba šole Brumati namenjena šoli z italijanskim učnim jezikom. »Borili se bomo zato, da bo našim otrokom zagotovljena pravica po obiskovanju šole, ki smo jo izbrali. Ne bomo se zadovoljili s predvolilnimi obljubami,« so odločni protestniki, ki opozarjajo, da so tudi učitelji italijanske šole obupani, saj ne želijo, »da bi pro-

jekte in zaupanje skvarili zlonamernost oz. interesi posameznikov, ki jih drugi predstavljajo.«

O protestu sta bila že obveščena deželni šolski urad, ki se ni še odzval, in Germano Lusnig, ravnatelj večstopenjske šole Leonardo Da Vinci, pod katero spada italijanska osnovna šola v Romjanu. Le-ta je povedal, da je o dogajanju obvestil ronško občinsko upravo, na katero je naslovil tudi prošnjo po sedmih učilnicah, kar bi po njegovem mnenju omogočilo normalen potek didaktičnih dejavnosti ter obenem zaščito pravic učencev s posebnimi potrebami in

otrok, ki ne obiskujejo verouka. »Občinska uprava mora najprej priskrbeti prostore, ki odgovarjajo potrebam družin učencev, ki so vpisani v šolo Brumati. Šele tedaj, v primeru da razpolaga z dodatnimi prostori, bo lahko odgovorila na zahteve drugih večstopenjskih šol, ki pripadajo drugim občinam,« je izjavil Lusnig, ki se je jasno nanašal na Večstopenjsko šolo Doberdob.

»Z občino in italijanskim ravnateljstvom smo v vseh teh letih vedno iskali pot, da bi zadostili potrebam obeh šol in spoštovali izbire družin. Prostorske rešitve smo iskali na celem občinskem območju,

kot dokazuje dejstvo, da delujeta dve sekciji slovenskega vrtca v Ronkah,« je povedala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, ki je že lani opozarjala na naraščanje števila vpisov in pereči problem pomanjkanja prostorov. »Menim, da je treba za prihodnje šolsko leto poiskati rešitev na območju občine. Odgovoriti je treba na potrebe vseh staršev, ki bivajo na istem teritoriju in imajo ne glede na izbiro šole iste pravice. Mi si prizadevamo, da se otrokom zagotovijo čim boljši pogoji, istočasno pa skrbimo za sožitje,« je poudarila Klanjščkova.

Otroci in starši pred romjansko osnovno šolo Leonardo Brumati

ALTRAN

TRŽIČ - Včeraj Avto zbil 11-letnega šolarja

V Trziču je včeraj zjutraj prišlo do prometne nesreče, v katero je bil vpleten enajstletni deček. Šolarja je zbil avtomobil, k sreči pa ni utrpel hujših poškodb. Fantič, ki je utrpel udarec v glavo, so vsekakor sprejeli na zdravljenje v trziški bolnišnici, kamor so ga odpeljali z rešilnim vozilom službe 118.

Prometna nesreča se je zgodila okrog 7.30 na Drevoredu San Marco v Trziču. A.G., ki se je peš odpravil v šolo, je prečkal cesto, pri tem pa ga je podrl avtomobil, ki je pravkar privozil. Po informacijah, ki so jih posredovali na policiji, je 11-letni deček prečkal cesto v bližini bivšega igralnega salona, kjer ni prehoda za pešce. V istem trenutku je po Drevoredu San Marco pripeljal avtomobil znamke Renault, za volanom katerega je sedela Trzičanka. Dečka ni opazila pravočasno. Pritisnila je na zavoro, toda zaman. A.G. je pri padcu utrpel udarec v glavo. Na kraju so posredovali reševalci službe hitre pomoči 118, ki so ranjenega šolarja odpeljali v bolnišnico San Polo. Tam so ga preželi za obvezne preglede. Dinamiko nesreče preučuje prometna policija iz Trziča.

GORICA - SSO

Pogojna privolitev v sedež EZTS-ja

Walter Bandelj

BUMBACA

Pokrajinsko vodstvo Sveta slovenskih organizacij (SSO) je privolilo v predlog Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ), da dobi Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) začasen sedež v pritličnih prostorih Trgovskega doma na goriškem korzu. Privolitev pa je pogojena s formalno izjavo Narodno študijske knjižnice (NŠK), da se trenutno odpoveduje neposredni uporabi omenjenih prostorov, je v imenu SSO-ja povedal njegov goriški predsednik Walter Bandelj, ki obenem izraža zaskrbljenost zaradi namena goriške občine, da bo denar za EZTS črpala iz zaščitnega zakona 38/2001.

»Naše priporočilo, da NŠK jasno in pisмено izjavi, da trenutno nima namena in možnosti upravljati pritličja Trgovskega doma, sem že sporočil goriškemu predsedniku SKGZ-ja Livi Semoliču,« je povedal Bandelj, ki računa na to, da je Semolič zahtevo posredoval na sinočnem srečanju z vodstvom NŠK-ja v Trstu. »Prostori Trgovskega doma so po zaščitnem zakonu namenjeni NŠK-ju, zato mora biti tudi jasno zapisano, da je ureditev sedeža EZTS-ja le začasna rešitev,« pojasnjuje Bandelj in dodaja: »Ko bo to dogovorjeno, se bo moral seveda izreči paritetni odbor.« Bandelj izraža zaskrbljenost, ker je občina Gorica na deželo vložila prošnjo, zato da bi za dvojezično poslovanje EZTS-ja pridobila denar po zakonu 38/2001: »To se nam ne zdi sprejemljivo tudi ob upoštevanju dejstva, da manjšina ni soudeležena v EZTS-ju, kot smo že predlagali. Prav bi bilo, da bi bili soudeleženi.« Bandelj je vsekakor prepričan, da začasna vselitev sedeža EZTS-ja utegne premakniti z mrtve točke postopek vračanja Trgovskega doma. »Več bomo pridobili kot pa izgubili,« zaključuje goriški predsednik SSO-ja.

GORICA Revežev vse več

Okrog 800 družin, med katerimi je polovica italijanskih, se je v lanskem letu obrnila na goriški sedež Rdečega križa in zaprosila za prehranbeno pomoč, kakih 200 občanov pa je koristilo zdravila, ki so jih nabrali v okviru akcij fundacije Banco farmaceutico. Podatki, ki ju je navedla predstavnik goriškega Rdečega križa Laura Zulli, zgovorno kažejo na porast problematike »novih revežev« na Goriškem, s katero se ukvarjajo ob socialni službi občine Gorica tudi številna prostovoljna združenja. Le-ta so skupaj z občino sestavila knjižico »La città si cura«, v kateri predstavljajo vse svoje storitve in naslove. Pri pobudi, ki želi ustvariti neke vrste »mrežo« med akterji, ki se ukvarjajo s socialno, sodelujejo kapucinska menza, Rdeči križ, skupnost Arcobaleno, center Aiuto alla vita, združenje Nuovo lavoro, skupina prostovoljcev Sv. Vincenca, Karitas, Banco farmaceutico, Banco alimentare in organizacija Betlem.

GRADIŠČE - Pralnica Romano Trideset uslužbencev tvega delovno mesto

Deželni svetnik Antonaz vložil svetniško vprašanje

Trideset uslužbencev pralnice Romano iz Gradišča, med katerimi je večina žensk, je začelo protestno akcijo, s katero opozarja na krizno stanje podjetja in hud položaj zaposlenih. Uslužbenci so že dva meseca brez plače, podjetje pa zaradi pomanjkanja likvidnosti ne more nadaljevati z dejavnostjo. Na to problematiko je dneh opozoril deželni svetnik Mavrične levce Roberto Antonaz, ki je naslovil svetniško vprašanje na predsednika dežele FJK Renza Tonda. Svetniško vprašanje je podpisal tudi načelnik Mavrične levce v deželnem svetu Igor Kocijančič.

»Pralnica Romano so zgodovinsko podjetje, ki je bilo ustanovljeno leta 1953 in nudi storitve na celotnem deželnem teritoriju, predvsem hotelom, restavracijam, domovom za ostarele in bolnišnicam. Težave, v katerih se je znašlo, niso odvisne od krize, pač pa od dejstva, da je večinski delničar vpleten v stečajni postopek za drugo podjetje, ki ima sedež v Trstu. To je privedlo do prekinitve posojil s strani bank, kar onemogoča plačevanje dobaviteljev in uslužbencev,« piše Antonaz, ki deželno upravo sprašuje, kako namerava uprava ukrepati, da čim prej reši iz krizne situacije pralnice v Gradišču. »Problem pralnic v Gradišču na prvi pogled onemogoča izpeljavo ukrepov, ki jih dežela sistematično izvaja v primeru krize podjetij. Zagotavljam vsekakor, da smo že v stiku z občinsko upravo iz Gradišča, s katero preverjamo vse možne poti. Dežela je vedno pripravljena biti ob strani podjetjem, če le-ta zaprosijo za pomoč,« je odgovoril deželni odbornik Luca Ciriani.

NOVA GORICA - Mestna občina o projektu Adria_A »Železnica bo ponovno zanimiva za potnike«

Zadovoljstvo nad odobritvijo dežele FJK za strateški projekt goriškega polkrožnega železniškega odseka in lahke železnice Adria_A izražajo tudi na novogoriški občini, ki je ena od partnerjev v 3,4 milijona evrov vrednem projektu. Iz tega naslova bo dobila novogoriška občina 40 tisoč evrov, gre za isto vsoto, s katero bodo v vlogi partnerjev razpolagale tudi goriška in še nekatere druge občine. Aktualni Projekt Adria_A, ki se bo zaključil v treh letih, je namenjen načrtovanju, bodoči projekt Adria_B pa izgradnji omenjenih infrastruktur. Dejavnosti bodo osredotočene na dve glavni prometnici, ki povezujeta osrednje predele Gorice in Nove gorice, Trziča, Trsta in Kopra ter manjša središča na Krasu med Divačo, Sežano in Štanjelom v smeri proti Novi Gorici.

Novogoriška mestna občina bo večino denarnega fonda - 21 tisoč evrov - porabila na delovnem paketu trajnostni forum, na katerem bodo ustanovili italijansko-slovensko interesno skupino. »Gre za forum, v katerem bodo sodelovali vsi partnerji, v smislu, da se vzpostavi delovanje lahke železnice. V okviru projekta se bo definiralo območja lahke železnice in njihovo strateško ovrednotenje ter projektirala študije izvedljivosti železniške proge. Obstoječe povezave so namreč sedaj nemogoče, infrastruktura je slabo vzdrževana, zanemarjena, slabo se jo uporablja,

z obstoječo železnico si praktično ne da veliko pomagati,« pojasnjuje Vanda Mezgec, vodja občinske službe za okolje, ki opozarja na, za občino zanimiv, pilotni projekt valorizacije zgodovinskih tras in vlakov, kamor je vključena tudi bohinjska proga. Za občino je pomembno, da se bo v pilotni projekt vključil tudi del omenjene proge, ki poteka po Soški dolini. Tako bi dobili dodatna sredstva za projektiranje in študije izvedljivosti raznih potrebnih del v zvezi z njeno obnovo.

Preostalih 19 tisoč evrov bo novogoriška mestna občina porabila za izdelavo različnih analiz. Natančnejša navodila v zvezi z nadaljnjimi koraki pričakujejo na občini na bodočih sestankih z vodilnimi in večinskimi partnerji v projektu. »Za nas je v tem trenutku pomembno, da je projekt odobren, da se začne na tem delati. Pomembno je, da smo zraven, ker gre železnica čez naše območje. Kot občani na tem območju smo zainteresirani, da se ta projekt izpelje, saj železniška infrastruktura na tem koncu ni vzdrževana in zaradi tega ni dovolj uporabljena. Železniški transport bi lahko v veliki meri zmanjšal cestni promet. Da bi to dosegli, pa mora postati bolj funkcionalen. Zaradi sedanjih slabih povezav je namreč potovanje z vlakom zelo zamudno in zato za ljudi nezanimivo,« dodaja Vanda Mezgec. (km)

RUBIJE - Praznični sprejem za vokalno skupino Bodeča neža po vrnitvi iz Neerpelta

Belgijski uspeh le potrditev pevskega talenta vrhovskih deklet

Postavlja se vprašanje, kako jim omogočiti nadaljnjo rast in finančno podporo - Občina jim za vaje ponuja šolo na Vrhu

Katja Tomsič, predsednica prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, je na sprejemu v imenu vseh zbranih čestitala dekletom Bodeče neže in izrazila posebno zahvalo zborovodkinji Mateji Černic »za vnemo in karizmo, s katerima prispeva k prepoznavnosti naših krajev po Evropi in morda v prihodnosti tudi po svetu«

BUMBACA

Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela je v tork privedilo v gostilni Rubijski grad v Rubijah sprejem za dekleta vokalne skupine Bodeča neža ob njihovi vrnitvi po uspešnem gostovanju na tekmovalnem zborovskem festivalu v Neerpeltu. Vrhovska dekleta so pod vodstvom zborovodkinje Mateje Černic namreč prejšnji teden v

Belgiji dosegle resnično zavirljiv uspeh. Mednarodna žirija jih je ocenila z 99/100 točk in jih uvrstila v najvišjo kakovostno kategorijo »summa cum laude«. Bodeča neža je ob tem osvojila prvo mesto v svoji kategoriji (dekliski zbori do 25. leta starosti na višji stopnji) in absolutno drugo mesto (exaequo z mešanim pevskim zborom iz Sin-

gapurja) v konkurenci 112 zborov in 4.400 pevcev iz celega sveta.

Izreden uspeh, ki so ga vrhovska dekleta požela v tujini, je bil rdeča nit večera, ki so ga seveda s pesmijo uvedle prav slavjenke. Predstave so izseke iz programa, s katerim so se uveljavile v Neerpeltu. Besedo je nato prevzela Katja Tomsič, pred-

sednica prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, v okviru katerega deluje tudi dekliska vokalna skupina Bodeča neža. Tokratni uspeh, ki je že drugi odmevnejši po lanskem v Bratislavi, je po njenem mnenju samo formalna potrditev pevskega talenta vrhovskih pevkv, ki se izkazuje skozi vsak njihov nastop. Ob tem je predsednica Tomsičeva tudi izpostavila skrb, kako tako kakovostni skupini omogočiti nadaljnjo rast in ob tem omenila tudi pomanjkanje prostorov za vaje. Posebej se je ob sklepu zahvalila vsem, ki so pripomogli k takemu podvigu, začenši s Slovensko prosvetno matico in z Marijo Ferluga, ki je finančno pripomogla k izpeljavi celotnega projekta. »Posebna zahvala,« je še sklenila Tomsičeva, »naj gre vsem dekletom in posebej zborovodkinji Mateji Černic za njeno vnemo in karizmo, s katerima prispeva k prepoznavnosti naših krajev po Evropi in morda v prihodnosti tudi po svetu.«

Tomsičeva je prebrala še čestitke, ki jih je dekletom posredoval deželni predsednik SSO Drago Štoka. K mikrofonu je nato prva pristopila sovodenjska županja Alenka Florenin, ki je ob čestitkah vsem pevkam in dirigentki dejala, da ob tolikšnih uspehih težko pove še kaj novega in izvirnega. Podčrtala je ob tem, da jim občina stoji ob strani in tudi to, da je za vaje na razpolago tudi osnovna šola na Vrhu. Franka Padovan, predsednica ZSKP, je pevke pohvalila in jim priporočila, naj nadaljujejo po tej poti ter jim ob tem zagotovila polno podporo. Peter

Černic, predsednik pokrajinske konzulte za Slovence, in Walter Bandelj, predsednik SSO za Goriško, sta poudarila, da bo potrebno pri ustreznih institucijah in organizacijah za skupine, ki zmorejo take podvige, zagotoviti tudi ustrezno finančno podporo. Dekletom Bodeče neže so ob tem izrekli pohvalo in čestitke tudi predstavniki društva F.B. Sedej iz Števerjana, Hrast iz Doberdoba, Vipave iz Sovodenj ter pevskega zbora Sovodenjska dekleta. Društvu, pevkam in dirigentki je v imenu Zadržne kreditne banke Doberdob in Sovodnje čestitala Barbara Kovic, v imenu stranke Slovenske skupnosti pa goriški pokrajinski tajnik Julijan Čavdek.

Večer se je sklenil s kratkim »potopisom«, ki ga je s pomočjo slikovnega gradiva orisala zborovodkinja Mateja Černic. Predstavila je pot, ki jih je pripeljala do Neerpelta in dogajanje v belgijskem mestecu, vse od prvih pevskih vaj do najtežjega trenutka, tekmovalnega nastopa pred mednarodno strokovno žirijo. Ob paradi, ki je sledila tekmovanju, so se dekleta prvič neposredno srečala s pisano družino več tisoč pevcev in pevk iz celega sveta. Poseben trenutek je bil za dekleta tudi razglasitev rezultatov, ki so ga organizatorji pripravili kot pravi spektakel. »Potopis« se je nadaljeval z večernim koncertom nagrajencev, na katerem so nastopili najboljši zbori, ter s povratkom domov. Tudi večer se je tako sklenil, seveda ob petju deklet pevske skupine Bodeča neža. (ač)

Dacia Duster.
Enostavno edinstveni.

INCLUSIVE
4X2
DUSTER

DACIA
GROUPE RENAULT

www.dacia.it

ZA 11.900€* S 4-LETNIM JAMSTVOM IN Z 2 LETI ZAVAROVANJA PROTI KRAJI IN POŽARU.

Dacia Duster, edinstveni SUV v celoti: za bivalno udobje, za učinke pravega vozila s štirikolesnim pogonom in za varnost, za porabo goriva in za emisije Co₂.

Dacia Duster 4x2 1.6 16v 110cv, cena ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen. Pr. financiranja: brez predujma, 72 obrokov po 205€, ki vključujejo formulo Finanziamento protetto in formulo Inclusive 4x2 Duster po 99€. Ta vključuje 2 leti zavarovanja proti kraji in požaru in jamstvo Dacia Service, ki predvideva nadaljnjo leto/100.000km od datuma prve registracije vozila. TAN 4,99%; TAEG 6,41%; stroški za postopek 250€ + kolek po zakonskih predpisih. Vežano na odobritev družbe FinRenault. Informacije na sedežu in na spletni strani www.finren.it; reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Ponudba velja do 31/05/2010. Poraba (kombinirana vožnja): 7,5 l/100 km. Emisije CO₂: 177 g/kmh

PRIČAKUJEMO TE V SOBOTO, 8. IN V NEDELJO, 9. MAJA

PROGETTO 3000

Ulica Flavia 118 – 34147 Trst Tel. 040 281212 • Ulica Div. Julia 4 - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • Ulica Terza Armata, 95 - 34170 Gorica Tel. 0481 522211
Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647

NOVA GORICA - V centru za zdravljenje odvisnosti skrbijo za 800 pacientov

»Pri nas prava Meka za italijanske odvisnike«

Najmlajši pacient na zdravljenju zaradi nekemične odvisnosti ima dvanajst let, najstarejši pa 83

NOVA GORICA Hit in sindikat dodatno pojasnjujeta

Potem, ko je novogoriška enota sindikata igralniških delavcev SIDS v torek predstavila razloge za nedeljsko stavko in je nanje na novinarski konferenci odgovorila uprava Hita, kjer bo stavka potekala, sta se obe strani z dodatnimi pojasnili znova oglasili še dan kasneje. V sindikatu zanikajo podatke, ki jih je uprava posredovala glede letnega zneska zbranih napltnin, namesto 10 do 12 milijonov evrov jih je po njihovih podatkih precej manj kot 10 milijonov. Napačen naj bi bil tudi podatek uprave o predlaganem 5,9 odstotnem znižanju plač, saj je, tako sindikat, odstotek različen od primera do primera. Poudarjajo še, da so se plače v igralništvu zaradi vseh aktualnih dogodkov v zadnjih dveh letih že znižale za okoli 20 odstotkov.

Ponovno so se dotaknili tudi vprašanja napltnin, saj v sindikatu poudarjajo, da so izbrili zakonsko spremembo, po kateri napltnino lahko sprejemajo še zaposleni iz ostalih služb zunaj igralnih miz in si lahko vsaka služba svojo ustvarjeno napltnino v celoti razdeli.

Uprava novogoriškega Hita po drugi strani komentira predlog sindikata okoli lastništva v družbi. Na novinarski konferenci so predstavniki sindikata namreč dejali, da bi pristali na 10-odstotno znižanje plač v zameno za delež Hita v isti protivednosti. V upravi na to odgovarjajo, da jim ta predlog še ni bil predstavljen, ocenjujejo pa ga kot brezpredmetnega, saj sami nimajo vpliva na spreminjanje lastniške strukture družbe. Prav tako navajajo, da sindikalisti še niso predlagali nadaljevanja pogajanj. Glede znižanja plač pa ponovno pojasnjujejo, da se zavzemajo za progresivni model, ki varuje osnovne plače zaposlenih, razvrščene v najnižje plačilne razrede - do 1.200 evrov bruto, bolj pa jih zniža zaposlenim z višjimi plačami. (km)

Novogoriški center za zdravljenje odvisnosti beleži 15. obletnico. Na začetku delovanja so zdravili pet pacientov z odvisnostjo od kemičnih snovi. Letos jih imajo 800, od teh je kar 370 ljudi, ki se zdravi zaradi t.i. nekemičnih odvisnosti, med katere spada odvisnost od interneta, iger na srečo in podobno, narašča pa odvisnost od spletnih iger na srečo. Od padca meje prihaja po drogo na slovensko stran vse več italijanskih odvisnikov, saj je tam cenejša, med slovenskimi odvisniki pa se je povečalo število primerov s hepatitisom in obolelih za AIDS-om.

V novogoriškem zdravstvenem domu beležijo porast z zasvojenostjo s spletnimi igrami na srečo, zato so trojico avtorjev povabili k pisanju istoimenskega priročnika. Poleg terapevtov Mihe Kramlija in Bernarda Spazzapana, ki delata v novogoriški ambulanti za zdravljenje odvisnosti (ABO), je prispevek s področja zakonodaje na to temo v knjigi dodal še Srečko Kunčič. Priročnik so v družbi psihoanalitika Janka Bohaka in specialista klinične farmakologije iz Italije, Feliceja Nave, predstavili včeraj v Novi Gorici.

Največja težava pri spletnih igrah na srečo je v tem, da se ne prirejajo v nadzorovanem okolju, kot so, na primer, igralnice, pojasnjuje Spazzapan. Dostopnost je velika, težko je nadzirati, ali igra mladoletnik, morda psihiatrični bolnik ali odvisnik. Lani je bilo na terapiji zaradi te odvisnosti v novogoriški ambulanti 72 oseb; letos jih je nekaj deset novih. Rešitev problema vidi vodja novogoriške ABO, Miha Kramli, v vključitvi preventive v izobraževalni sistem. Spremembe bodo potrebne tudi pri zakonodaji. »Stvari so precej bolj dramatične, kot si mislimo. Najmlajši pacient, ki ga pri nas obravnavamo zaradi nekemične odvisnosti, ima dvanajst let, najstarejši pa 83, to je problem celotne populacije in ne ene starostne skupine,« svari Kramli. V petnajstih letih obstaja je ambulanta za zdravljenje odvisnosti, ki je edina tovrstna ambulanta v slovenskem javnem zdravstvu, zelo napredovala v metodi reševanja dela z odvisniki. »Na žalost vse še vedno financiramo sami, čeprav imamo paciente iz vse Slovenije,« pravi Marjan Pintar,

Terapevt Bernard Spazzapan FOTO K.M.

direktor novogoriškega zdravstvenega doma.

Po odpravi mejnih kontrol so v Novo Gorico začeli pogosteje prihajati odvisniki z italijanske strani, saj je v Sloveniji droga cenejša, zakonodaja pa milejša. »Zaradi tega imajo italijanski odvisniki pri nas pravo Meko,« dodaja Kramli, ki meni, da bi na tem področju morali državi poenotiti določena pravila. Med odvisniki od tridih drog, ki jih zdravijo v Novi Gorici, je bilo vedno malo primerov obolelih za hepatitisom in AIDS-om, po padcu meje pa je njihovo število precej naraslo, kar je tudi posledica druženja z italijanskimi mamilaši, pravi sogovornik, ki postreže še s primerjavo med Sloveni-

GORICA - Sgarlata Zaposlitve čez dve leti

Jutri letno poročilo o gospodarstvu

»Ob koncu predora, v katerega smo zašli, je videti le šibko svetlobo. Simulacije zveze Unioncamere Prometeia kažejo, da bo do ponovnega vzpona zaposlovanja prišlo šele v obdobju 2012-2013. Zdi se torej, da bomo morali še trpeti.« Tako pravi predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata, ki bo jutri ob 11. uri na sedežu zbornice predstavil vsebino letne študije o stanju goriškega gospodarstva. »Gorica se seveda ni mogla izogniti krizi, ki je zajela ves svet, v zadnjih mesecih pa smo v naši pokrajini opazili prva, sicer sramežljiva znamenja izboljšanja gospodarske slike,« dodaja Sgarlata in hkrati opozarja, da je Goriška nazadovala na državni lestvici BDP na prebivalca, izbrisanih pa je bilo kakih tisoč delovnih mest. »Če se je stopnja potrošnje in zaposlenosti znižala, so trgovske izmenjave s tujino ustvarile presežek v višini 560 milijonov evrov,« zaključuje Sgarlata.

jo in Italijo. »Čez mejo je opaziti večjo podhranjenost v smislu preventivnih dejavnosti, zato bi morali na tem področju gotovo bolj sodelovati. Pri metodi zdravljenja pa so v Italiji v prednosti, ker so kadrovske bolj okrepljeni, vanjo vključujejo tako socialno in psihoterapijo. Tako se lahko eden od drugega lahko kaj naučimo.« Glede potrebe po čezmejnem sodelovanju na tem področju pa pravi: »Prvi kontakti so že, vedno skupaj nastopamo tudi v okviru mednarodnih projektov znotraj EU, zato tu ne vidimo ovir. Do sodelovanja tudi sicer prihaja, ga bo pa treba še poglobiti, saj nas bodo same razmere prisilile v to.«

Katja Munih

Nalepke goriških športnikov

Album nalepk s fotografijami goriških športnikov. Pobudo bo občinski odbornik Sergio Cosma v ponedeljek, 10. maja, ob 17.30 predstavil na županstvu vsem goriškim športnim društvom. »Album nalepk za športno sezono 2010-2011 bi radi uresničili po zgledu drugih mest,« je pojasnil Cosma, ki je prepričan, da bo pobuda požela velik uspeh podobno kot albumi Panini s fotografijami nogometašev A-lige.

VZPI-ANPI polaga cvetje

Goriška in podgorska sekcija VZPI-ANPI bosta danes ob 11. uri priredili spominsko svečanost s polaganjem cvetja pred tovarno Safog in k obeležju pred nekdanjo podgorsko predilno tovarno. Navzoči bodo še predstavniki sindikatov in rajonskih svetov.

Ob de Visintiniju tudi Illy

V dvorani APT goriške železniške postaje bo danes ob 18.03 predstavitev knjige »Innovazione e comunicazione nell'amministrazione pubblica«. Ob avtorju Fabiu de Visintiniju bo Riccardo Illy, ki je napisal spremeno besedo; de Visintini je bil namreč odgovoren za komunikacijo pri deželi FJK, ko je bil na predsedniškem mestu ravno Illy.

O srbskem gospodarstvu

Na goriškem sedežu zveze industrialcev Confindustria v Ulici Arcadi 7 v Gorici bo danes ob 16.30 posvetovanje o gospodarskih perspektivah in možnostih naložb podjetij iz dežele FJK v srbsko gospodarstvo tudi ob upoštevanju posledic grške krize.

Zmagovalec natečaja Italijan

Nocoj ob 20. uri bo na solkanski Mostovni odprtje razstave izbranih fotografij natečaja »Globalni svet: skozi objektiv človekovih pravic«. Predstavljena bo zmagovalna reportaža z naslovom »Bihar Aftermath« (Bihar potem), ki jo je v Indiji posnel italijanski fotograf Giulio di Struco. (km)

Knjigi Roya Menarinija

V knjižnici večnamenskega središča na goriškem sedežu Videmske univerze v Ulici Diaz v Gorici bo docent na DAMS-u Roy Menarinij danes ob 16. uri predstavil svoji knjigi o ameriškem in italijanskem filmu.

Zapuščina Rolanda Barthesa

V dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Ulici Carducci v Gorici bo danes ob 18. uri konferenca ob 30-letnici smrti jezikoslovca in sociologa Rolanda Barthesa. Na pobudo državne knjižnice bosta o njem govorila Graziano Benelli in Silvio Cumpeta.

TRŽIČ - Obračun karabinjerjev

Prijeli razpečevalce drog in preganjalca sosedov

Tržiški karabinjerji s kapetanom Santejem Picchijem na čelu so na območju Trziča, Štarancana, Ronk, Doberdoba Gradeža in Škocjana ob Soči uspešno izpeljali vrsto akcij v boju proti razpečevanju mamil, aretirali pa so ali prijavili oblastem tudi odgovorne za spolno nasilje, gojlfije, vožnjo pod vplivom alkohola ali brez

vozniškega dovoljenja, zalezovanje oz. »stalking« in tatvine.

Iz včerajšnjega podrobnega poročila o karabinjerskem delovanju zadnjih mesecev izstopa aretacija treh oseb - po naročilu goriškega sodišča - ob koncu preiskave o preprodaji in uživanju prepovedanih drog na območju Trziča. Aretirali so 34-letnika, 32-letnika in 25-letnika, ki so že imeli odprte račune s pravico, osumljeni pa so razpečevanja kokaina in heroina med odvisniki na Trziškem; trojico so odpeljali v goriški zapor. Evidentirali so tudi nekaj uživalcev drog in zasegli številne doze prepovedanih substanc. V isti akciji so sodstvu prijavili pet oseb zaradi suma pomoči v kaznivih dejanjih.

Poudarek zasluži tudi aretacija 44-letnega moškega, ki je osumljen zalezovanja, povzročitve poškodb in groženj. Moški, ki je bil pred tem še neznan organom javne varnosti, je daljše obdobje na različne načine preganjal svoje sosedo, ki so zaradi tega doživljali veliko stisko in strah. Karabinjerji so moškega nadzirali in ga nazadnje prijeli ter ga po nalogu goriškega sodišča zaupali psihiatričnemu inštitutu. Tržiški mladoletnik pa si je naprtil kazensko ovadbo zaradi povzročitve poškodb in nezakonite posesti orožja. Po prepripi naj bi z nožem ranil 40-letnega domačina. V jasku na ulici, kjer se je zgodila agresija, so karabinjerji našli 32-centimetrski nož; fant ga je bil odvrgetl in nato zaman prepričeval karabinjerje, da je moškega ranil nekdo drug.

Prejemniki diplom na goriškem županstvu

BUMBACA

Športnim delavcem podelili diplome

V goriški in tržiški bolnišnici letno opravi zdravniški pregled okrog 4.000 športnikov. Podatek, ki ga je posredoval direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, priča o razširjenosti športnega udejstvovanja na Goriškem, obenem pa izpostavlja pomen zagotavljanja varnosti in zaščite zdravja športnikov. V ta namen je goriška občina v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem priredila tečaj, med katerim so petnajst športnih delavcev poučili, kako naj uporabljajo defibrilatorje in s tem nudijo prvo pomoč športnikom v primeru slabosti.

Udeležencem tečaja, ki je potekal februarja, so včeraj na goriškem županstvu izročili diplome goriški župan Ettore Romoli, direktor zdravstvenega podjetja Cortiula, primarni oddelka za prvo pomoč goriške bolnišnice Giuseppe Giagnorio in koordinator resnične službe 118 Gianpaolo Martinelli. Za udeležbo na tečaju »Basic life support defibrillation«, ki sta ga vodila člana ekipe resnične službe 118 Andrea Ianesch in Aldo Comar, so prejeli potrdilo Franco Sussi (Lucinico Calcio), Stanislav Mac-

hyn (Zeleni križ Gradišče), Mauro Cociancig (športno združenje Acli), Enrico Visintin (Sankaku Isonzo), David Ambrosi (SZ Dom Gorica), Karen Peteani in Jurij Plesnicar (OK Val Štandrež), Adriano Chiopris (Azzurra), Fernando Graziani (Ardita), Manuel Rizzi (Ardita), Danilo Bolzan (Nuova Pallacanestro Gorizia), Giancarlo Karlovin (Gorizia Nuoto), Emanuela Milani (Gorizia Nuoto), Alessandro Ciuffarin (PattinoDanza) in Roberto Moretti (Pro Gorizia). Romoli je poudaril, da bodo osem telovadnic v občinski lasti v kratkem opremili z novimi defibrilatorji, za katere je občina namenila 10.000 evrov. Cosma pa je dodal, da bodo naprave po ugodni ceni lahko odkupila tudi društva, ki ne upravljajo občinskih športnih objektov. Odbornik Cosma je spomnil na tragični dogodek, ki se je pripetil decembra lani v športni palači Bigot, ko je srčna kap zadela 21-letnega košarkarja Mattea Molenta. Mladeniča, ki je po desetih dnevih umrl, bi morda s hitrim ukrepanjem in defibrilatorjem lahko rešili. »Upamo, da naprav ne bo treba nikoli uporabljati, iz varnostnih razlogov pa se je nam in zdravstvenemu podjetju zdelo primerno, da priredimo tečaj za športne delavce,« je povedal Cosma. (Ale)

VILEŠ-GORICA Strateška avtocesta

Predsednik deželne vlade FJK Renzo Tondo, ki je obenem komisar v postopku za dograditev tretjega avtocestnega pasu, se je včeraj v Trstu sestal z županjo iz Vileša Simonetto Vecchi. Skupaj sta preverjala potek posega na avtocesti Vileš-Gorica. Po navajanju dežele je županja izrazila zadovoljstvo zaradi začetka del in zaradi upoštevanja občinskih zahtev, ki zadevajo jamstva glede terminov gradnje, varnosti in načrtovanja. Poseben poudarek sta namenila velikemu pomenu avtoceste za vso Goriško, saj območje Vileša vse bolj postaja strateško logistično vozlišče in dejavnik razvoja dežele, to pa še predvsem po odprtju Ikeine veleblagovnice, ki je zameetek obsežnega komercialnega parka. Z novimi trgovskimi dejavnostmi je tudi zaživilo degradirano območje.

NOGOMET - Po zmagi v finalu državnega pokala proti Romi

Prvi »titulo« v Interjevi vitrini

Odločila Militova mojstrovina - Totti izgubil živce

Inter - Roma 1:0 (1:0)

STRELEC: Milito v 40. min.

INTER: Cesar, Maicon, Cordoba (od 39. Samuel), Materazzi, Chivu, Zanetti, Cambiasso, Motta, Sneijder (od 5. Balotelli, od 92. Muntari), Milito, Eto'o. Trener: Mourinho.

ROMA: Sergio, Burdisso (od 45. Motta), Mexes, Juan, Riise, Pizarro (od 46. Totti), De Rossi, Taddei, Perrotta, Vučinić, Toni (od 61. Menez). Trener: Ranieri.

RDEČ KARTON: Totti v 88. min.

RIM - Prvi »titulo« je pod streho! Inter je šestič v zgodovini kluba osvojil državni pokal. In to prav na račun Rome, ki tudi v prvenstvu zaostaja za črno-modrimi za dve točki. Do konca sezone bodo skušali Mourinhovi varovanci osvojiti še prvenstvo in najprestižnejšo ligo prvakov. To 22. maja v Madridu proti Bayernu.

Tekma na rimskem Olimpiku je bila vse prej kot lepa in športna. Nogometaši obeh ekip (predvsem pa Rome) so bili precej živčni. Preveč je bilo nevarnih prekrškov in tudi navijači na tribuni se niso izkazali. Metali so smeti na igrišče in po trikratnem sodnikovem žvižgu je navijač Rome prišel na igrišče in mahnil (na srečo brez posledic) po Cambiassu. Taki prizori ne spadajo k športu in niso lepa reklama za italijanski nogomet. Tudi Francesco Totti, ki je vstopil na igrišče v drugem polčasu, je v 88. minuti izgubil živce in brcnil Balotellija. Sodnik Rizzoli mu je brez obotavljanja pokazal rdeči karton.

Inter je zmagoviti gol dosegel v 40. minuti po izjemni akciji Diega Milita, ki je 40 metrov od Rominih vrat prejel podajo Thiaga Mote, nato pa potegnil do roba kazenskega prostora in z močnim diagonalnim strelom poslal žogo v levi zgornji kot vrat Julia Sergia. Trener Interja Jose Mourinho je moral že v 5. minuti poškodovanega Wesleyja Sneijderja zamenjati z Mariom Balotellijem, ki je sinoči igral dobro in ga je na koncu trener Mourinho pohvalil.

Tudi Roma je imela svoje prilžnosti. Toda vratar Julio Cesar je bil pri streljih Tottija, Juana in Vučinića vedno na svojem mestu.

Jose Mourinho je bil na koncu zadovoljen: »To je prvi uspeh v letošnji sezoni. Zdaj nas čakajo še druge pomembne tekme.« Romin trener Claudio Ranieri je športno priznal poraz in čestital črno-modrim.

Interjev trener José Mourinho je tako poljubil državni pokal, ki ga je osvojil Inter

ANSA

KOLESTARSTVO - Po » aferi « Valjavec bo 37-letni Gorazd Štangelj edini Slovenec na Giru

Priprava za Tour de France

Z dobrimi nastopom si želi zagotoviti udeležbo na dirki po Franciji - V moštvu Astana bo garal za Vinokurova

Gorazd Štangelj lani v Mendrisiu na svetovnem prvenstvu

BEVK

HOKEJ NA LEDU - V Nemčiji

Rekord dosegli že pred odprtjem SP

Na tekmi Nemčija-ZDA bo 76 tisoč gledalcev - Prvaki so Rusi

KÖLN - Konec tedna se bo v Nemčiji začelo svetovno prvenstvo elitne skupine v hokeju. Po februarjskih olimpijskih igrah v Kanadi bo SP drugi vrhunec sezone, naslov pa bodo branili Rusi, ki si želijo osvojiti tretjo zlato medaljo zapored, potem ko so bili najboljši v Kanadi 2008 in Švici 2009. Poseben mik bo tekmovalju dala že uvodna tekma. Za prizorišče dvoboja Nemčija - ZDA so izbrali stadion v Gelsenkirchnu: prodali so 76.152 vstopnic in s tem dosegli svetovni rekord po številu obiskovalcev na hokejski tekmi. Skupno naj bi si po načrtih Nemcev 56 tekem ogledalo pol milijona ljubiteljev hokeja. V večjo dvorano v Kölnu lahko spravijo 18.500 navijačev, v manjšo v Mannheimu pa 13.600. A uvertura v 14 dni tekem za svetovno slavo. Favoriti pa so kot vselej tiste ekipe, ki se za medalje in naslove borijo v

zadnjih sezonah. Rusija, Kanada, Češka, Finska, Švedska, Slovaška in ZDA bodo na koncu odločale o medaljah in mestih pri vrhu. Nastopajo tudi Italijani, ki pa jim pripisujejo predvsem vlogo ekipe, ki bo imela vrhunec v boju za obstanek.

Na večni lestvici najboljših ekip na SP so na prvem mestu prav Rusi; nekdanja Sovjetska zveza je zbrala 22 zlatih, njena naslednica Rusija pa tri. Kanadčani s 24 zlatimi odličji so drugi, Švedska je bila prva osemkrat, Češkoslovaška šestkrat, samostojna Češka petkrat, dva naslova imajo ZDA, po enega pa Finska, Velika Britanija in Slovaška.

Skupina A: Rusija, Belorusija, Slovaška in Kazahstan. Skupina B: Kanada, Italija, Latvija in Švica. Skupina C: Švedska, Češka, Norveška in Francija. Skupina D: Finska, ZDA, Danska in Nemčija.

LJUBLJANA - Najstarejši slovenski kolesar v najmočnejši svetovni konkurenci Gorazd Štangelj bo po izključitvi Tadeja Valjavca edini slovenski predstavnik na dirki po Italiji, ki se začne v soboto v Amsterdamu. Novomeščan, eden najbolj cenjenih pomočnikov v kolesarski karavani, bo tokrat garal za kapetana Astane Kazahstanca Aleksandra Vinokurova, visokih osebnih pričakovanj pa nima.

»Ta trenutek še nisem vrhunsko pripravljen, upam, da mi bo prav Giro pomagal do zelene forme. Na njem hočem dokazati, da sem dovolj dober za Tour. Pripravljaj sem se v miru, saj nisem imel nobenih pritiskov, prav tako jih ni imela ekipa. Moja naloga bo, da pomagam Vinokurovu, ki je bil na zadnjih dirkah v vrhunski formi, želi pa si, da bi vsaj nekaj časa nosil majico vodilnega, kar bo tudi cilj ekipe. Na dirko odhajam sproščeno, prav tako moštvo, zato imamo dobro izhodišče, da kaj naredimo,« meni 37-letni veterani, ki je že nekajkrat napovedal konec kariere, a iz sezone v sezono prestavlja odhod v pokoj.

Na dirki po Italiji bo nastopil že osmič, ne ve pa, ali tudi zadnjič: »Iz leta v leto se pokažejo rezultati, ki mi dajejo novega elana. Vsako leto se pojavljajo nove stvari, ki me še zanimajo. Zato ne bom ničesar napovedoval, kaj več bom vedel po sezoni.«

Izkušeni Štangelj, ki je bil že velikokrat v vlogi enega glavnih pomočnikov kapetanov ekipe, predvsem v ravninskih delih, je pred začetkom letošnje sezone prestopil v Astano. Mnogi so takrat zmajevali z glavo, a sam meni, da je storil dobro potezo. V letošnji sezoni je ekipa mnogo bolj složna kot lani, ko sta v njej kolesarila zvezdnika Američan Lance Armstrong in Španec Alberto Contador (tudi Slovenec Jani Brajkovič):

»Letos v njej ni več delitev na skupine. Tudi če sta 'liderja' skupaj, vsi delamo za vse. Ne dogaja se, da bi kdo rekel, da za enega ne bi delal. Primer je bila dirka Bastogne-Liege-Bastogne, ki jo je na koncu Vinokurov dobil, Contador pa je bil deseti.«

Novomeščan obžaluje, da bo na dirki sam, konkretno, da v karavani ne bo Valjavca. Njegova osebna tragedija ga je prizadela, še posebno, ker ve, kako se kolesar v takih primerih počuti, saj je imel tudi sam nekaj težav z dopiškimi obtožbami, zaradi katerih je bil leta 2000 ob državni naslov, posledično pa tudi ob nastop na olimpijskih igrah v Sydneyju: »Mene je ta primer tudi osebno prizadel. Predvsem zaradi načina, kako so športnika oddaljili od tekmovalj. Način, kako so to storili Tadeju, je najmanj sporen. O tem, ali je nekdo dopingiran ali ne, so vedno odločale dopiške kontrole, pri Tadeju je ni bilo. Mnenje neke osebe, ki zaradi razlik v krvni sliki meni, da je tekmovalec sumljiv in da mora sam dokazati nasprotno, ne bi smelo obveljati. Tako so lahko tudi nedolžne žrtve, najbrž pa Valjavec, sam ve, ali je žrtve ali ne, kar pa jaz ne morem komentirati.« (STA)

NOGOMET - Slovenija V Stožicah 11. avgusta proti Avstraliji

LJUBLJANA - Slovenska nogometna reprezentanca bo na odprtju stadiona v Stožicah 11. avgusta letos igrala proti Avstraliji. Tako Slovenija kot Avstralija bosta igrali na letošnjem svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki. Avstralsci so se na SP uvrstili kot ena prvih reprezentanc, in sicer kot zmagovalci svoje kvalifikacijske skupine v azijskih kvalifikacijah.

Avstralsci so se v dobri luči predstavili že na prejšnjem SP v Nemčiji, ko so v skupini izločili Hrvate in Japonce, v osmini finala pa po enajstmetrovki v sodniškem podaljšku izgubili s poznejšimi svetovnimi prvaki Italijani.

RDEČE ŠTEVILKE - Organizacijski komite svetovnega prvenstva v nogometu v Južnoafriški republiki ima precejšnje težave s proračunom. Upajo, da po prvenstvu ne bodo končali v rdečih številkah. Južnoafriška republika je leta 2007 za organizacijo nogometnega SP namenila 1,8 milijarde evrov državnega denarja.

VARNOST - Južnoafriški minister za državno varnost Siyabonga Cwele je dejal, da zaenkrat niso zasledili nobenih terorističnih groženj za nogometno svetovno prvenstvo.

V SLOVENIJI - Izidi: Olimpija - Luka Koper 3:1, Nafta - Domžale 2:0, Rudar - Drava 4:2, Hit Gorica - Interblock 6:1.

HAJDUK - Nogometaši Hajduka so zmagovalci hrvaškega pokalnega tekmovanja. Splitčani so na povratni tekmi finala v Šibeniku premagali domačo ekipo z 2:0 in tako potrdili prednost s prve tekme, ki so jo dobili z 2:1.

UNDER 19 Tržaški košarkaji državni finalisti

Mladinci under 19 ekipe Basket Trieste so se uvrstili v državni finale, ki bo od 31. maja do 6. junija v Bologni. Na meddeželni fazi so igralci trenerja Stefana Comuzzija odpravili Reggiano, Basket Napoli, včeraj pa z 79:61 še ABC Varese. S 24 točkami je bil najboljši strellec Teghini. Tržaška ekipa se je nazadnje na državni finale mladincev uvrstila pred mnogimi leti, ko so zanj igrali Daniele Cavaliero in Diego Godina. Kot povabljeni igralca sta pred kratkim z ekipo Basket Trieste na turnirju v Piombinu nastopila tudi slovenska košarkarja Jadrana in Kontovela Borut Ban in Ivan Bernetič.

ODŠEL - Union Olimpija je ostala brez srbskega centra Nemanje Aleksandrova, ki je ljubljanski košarkarski klub zapustil zaradi neizplačanih finančnih obveznosti. **1. SKL** - Izid: Zasavje - Olimpija 57:79.

PETIČ PRVAKI - Nogometaši Šahtarja iz Donjecka so si z zmago nad največjim tekmečem, kijevskim Dinamom, zagotovili peti naslov ukrajinskega državnega prvaka. Krog pred koncem prvenstva imajo prav pred Kijevčani šest točk prednosti. Edini gol na današnjem obračunu je zabil brazilski napadalec Ilsinho v 15. minuti.

SLOVENEK 2. - Slovenski kolesar Blaž Bogataj je v uvodni etapi 39. dirke miru na Češkem osvojil drugo mesto. Na 95 kilometrov dolgi preizkušnji v okolici Lutemeric ga je v cilj nem sprintu prehitel le Nizozemec Dan van Poppel, tretji pa je bil Čeh Jan Kaduch.

ŠOLSKI ŠPORT - Mladinske igre v odbojki za nižje srednje šole

Trinko deželni prvak Pohvala za šolo Kosovel

Goričani potrdili premoč, openska šola zgleden organizator - Priznanje za prof. Peterlina

Odbojkarji goriške nižje srednje šole Ivana Trinko so včeraj na Opčinah osvojili naslov deželnih šolskih prvakov. Na sklepnih fazah je bila njihova premoč več kot očitna. V dopoldanskem polfinalu so videntskega prvaka premagali z 2:0 (25:11, 25:16), v finalu pa so nato z enakim izidom, a še bolj gladko (25:7, 25:13) odpravili še predstavnika pordenonske pokrajine.

»Ekipo sestavljajo pretežno odbojkarji Olympie, ki so letos tudi na ravni prvenstva odbojcarske zveze do 14 let najboljši v deželi, zato nas ne sme čuditi, da smo zmagali,« je povedal prof. Aleksander Kodrič, ki že vrsto let vodi odbojcarsko ekipo šole Trinko. Letos se je, žal, pot naših dijakov končala na deželni ravni, saj zaradi varčevalnih ukrepov državne faze ne bo. Na njej je šola Trinko nazadnje sodelovala v šolskem letu 2007/2008. »Letošnja ekipa je tehnično zelo dobra in bi se na državnih ravni gotovo uvrstila med prvih pet,« je prepričan Kodrič.

V tekmi za 3. mesto je Videm z 2:1 odpravil tržaško šolo Codermatz.

TRINKO: Jernej Terpin, Samuel Princi, Andrej in Štefan Čaudek, Matija Corsi, Davide Cobello, Kristjan in Simon Komjanc, Manule Lupoli, Andrea Winkler, Manule Manfreda.

Deželni finale v odbojki je minil brez slovenskega pokrajinskega prvaka na Tržaškem, saj se je šola Kosovel naslov izmuznil le za las na ponedeljkovem pokrajinskem finalu, v ženski konkurenci pa se nobeni naši ekipi ni uspelo uvrstiti v finale.

Na tekmovanje se je v tržaški pokrajini vpisalo 20 šol, osem v moški in dvanajst v ženski konkurenci. Dejansko jih je bilo potem manj, saj sta se tekmovalju odpovedale šole Valmaura (v obeh konkurencah), Divisione Julia v moški in Gruden med dekleti. Organizator tekmovalja je bila tudi letos šola Srečka Kosovela.

Dekleta so razdelili v tri izločilne skupine. V skupini A so nastopili Kosovel, Sv. Ciril in Metod ter šola Commerciale, dolinski Gregorčič pa je igral v izločilni skupini C. Pravico do nastopa v

Dijaki šole Trinko (desno) s prof. Kodričem (zgoraj)

KROMA

naslednji fazi so imele ekipe, ki so se v izločilnih skupinah uvrstile na prvi dve mesti. Uspelo je Kosovelu in Gregorčiču, Ciril in Metod pa je v svoji skupini zasedel tretje mesto.

Tako Kosovel kot Gregorčič sta svojo tekmovalno pot sklenila v četrtfinalu. Gregorčič je obe tekmi izgubil z 0:2, Kosovelu pa je sreča obrnila hrbet, saj so naše dijakinje obe srečanja izgubile z 1:2.

Barve naših šol so branile: Ciril in Metod: Melita Antoni, Maria Stella Buzzan, Marta Curri, Nada de Walderstein, Lara Gelleni, Jasna Gornik, Sara Gruden, Joelle Grudina, Federica Lopinto, Ailen Nadine Lugo, Veronika Pučnik, Petra Racman. Profesorica: Jadrana Gabrovec

Gregorčič: Giorgia Barut, Nina Cej, Alice Jez, Irene Kalin, Tina Klun, Lara Kraljič, Sharon Mattarrese, Nastja Maver, Nicole Novello, Nika Pregarc, Veronika Racman, Sanja Sancin, Sophie Vinci. Profesor: Claudio Starc

Kosovel: Breda Ban, Isabel Cassanelli, Irina Goruppi, Petra Grgič, Jelena Ilič

,Greta Kralj, Urška Ravbar, Petra Sossi, Jasna Vitez. Profesor: Ivan Peterlin

V moški konkurenci so nastopale, kot rečeno, reprezentance šestih šol, ki so bile razdeljene v dve izločilni skupini. V skupini B je Kosovel premagal oba nasprotnika, šoli Masih in Roli in seveda osvojil prvo mesto in s tem pravico do nastopa v polfinalu. Tudi tu so bili naši odbojkarji boljši od šole Campi Elisi in so si tako priborili pravico do nastopa v pokrajinskem finalu.

Pokrajinski finale je bil v ponedeljek v telovadnici poseške srednje šole. V ženski konkurenci je zmagala šola Campi Elisi pred šolama Commerciale in Codermatz.

Kosovelovi fantje so v odločilni tekmi za naslov izgubili prvi niz, nato po dobri igri zaslužno izenačili, v odločilnem nizu pa so bili spet boljši igralci šole Codermatz, ki so si tako priigrali pravico do nastopa na deželnem finalu.

Kosovel: Kiljan Babuder, Aljoša Berdon, Igor Carli, Andraž De Luisa, Matej Jazbec, Ilja Krečič, Giulio Leo,

Saša Lupinc, Pietro Markežič, Lorenzo in Roberto Mazzoleni, Sebastiano Semen. Profesor Ivan Peterlin.

Po finalnih tekmah v obeh konkurencah je bilo na sporedu nagrajevanje ob prisotnosti prof. Ernesta Marija, načelnika Urada za telesno vzgojo pri Tržaškem pokrajinskem uradu ter ravnateljice šole Srečka Kosovela dr. Marine Castellani. Nagrajene so bile vse nastopajoče šole (v nagradni sklad so prispevali Pokrajina Trst, Občina Trst, pokrajinski odbor FIPAV, ZSSDI, Urad za telesno vzgojo, ZKB, Banca Antonveneta, Gostilna Veto, trgovina Tecnoutsentili, Draguljarna Malalan ter AŠZ Sloga) ter najboljši posamezniki, med katerimi je priznanje kot najboljši igralec prejel Ilja Krečič.

Profesor Ernesto Mari je pohvalil šolo Srečka Kosovela za odlično organizacijo, v imenu Urada za telesno vzgojo pa je profesorju Ivanu Peterlinu, ki se bo s prihodnjim šolskim letom upokojil, izročil plaketo za njegovo dolgoletno plodno delo na področju šolske telesne vzgoje.

LOKOSTRELSTVO

Uspeh »izposojene« Sare Detela

Lokostrelci bazovske Zarje so zimsko sezono, ki resnici na ljubo - kot je tudi priznal trener Moreno Granzotto - ni bila najbolj uspešna, končali z lepim uspehom obetavne 14-letnice

Sara Detela

Sare Detele, ki je skupaj z ekipo iz Krmina, na mladinskem državnem prvenstvu v Padovi, v kategoriji kadetinj osvojila 3. mesto. Med posameznicami pa se je uvrstila na 18. mesto. »Tokrat je Sara tekmovala z ekipo iz Krmina, ker pri Zarji nimamo še drugih kadetinj. Za Saro je to res lep uspeh,« je ocenil Granzotto.

Pri Zarji so medtem začeli s poletno sezono na odprtem. »Tekmovali smo že pri San Vitu al Tagliamento in smo dosegli nekaj dobrih uvrstitev. Pred tem je deželna lokostrelska zveza v Trzihu pripravila čezmejno prvenstvo za lokostrelce do 14. leta starosti. Tu so nastopili otroci iz naše dežele in iz Slovenije,« je dejal Granzotto. Pri Zarji letos pričakujejo, da bodo bazovski lokostrelci še naprej dobro trenirali in napredovali. »Pridružilo se nam je nekaj mladih. Mladinski sektor zdaj sestavlja okrog deset mladih lokostrelcev. Najmlajša je Karen Hervat. Pri članih pa z nami zdaj tekmuje še Manuel Devetak, ki je do pred kratkim streljal za klub iz Trzica,« je dejal trener Zarje. Bazovsko društvo bo tudi letos 20. junija organiziralo deželno prvenstvo v poljskem lokostrelstvu.

ODBOJKA

Nova zmaga najmlajših slogašic

Sloga Dvigala Barich - TS Volley 2:1 (25:11, 25:17, 23:25)

SLOGA DVGALA BARICH: Čufar, Feri, Ferluga, Gornik, Hussu, Košuta, Kralj, Petaros, Poččaj, Racman, Škerk, Vitez. Trener: Martin Maver Najmlajše slogašice so si priigrale novo zmago, nekoliko po nepotrebnem pa so nasprotnicam prepustile točko. Naše igralko so začele zelo dobro in zlasti v prvem setu povsem nadigrale svoje nasprotnice. V nadaljevanju jim je nekoliko padla koncentracija, drugi niz so sicer osvojile, tretjega pa v končnici izgubile.

PLANINSKI SVET

Srečanje prijateljstvo brez meja

V soboto, 24. aprila 2010 se je že v zgodnjih jutranjih urah zbrala v Bazovici skupina tridesetih tržaških planincev, članov Slovenskega planinskega društva ter planinskih sekciji Športnega društva Sloga in Smučarskega kluba Devin. Kljub muhastemu in ne navdušujočemu vremenu je bilo razpoloženje na višku, saj so se skupno podajali med prijatelje, na srečanje slovenskih planincev, ki živijo v treh različnih državah ob Jadranu: na Hrvaškem, v Sloveniji in v Italiji. To srečanje, poimenovano Prijateljstvo brez meja, povezuje člane K.D. Bazovica iz Reke, P.D. Snežnik iz Ilirske Bistrice ter tržaške planince. Letošnje je bilo že peto po vrsti in se je odvijalo na Platku v organizaciji planincev K.D. Bazovica iz Reke.

Organizatorji so goste čakali pri koči na Platku, kjer so jim pripravili topel sprejem. Izletniki so se nato razdelili v dve skupini. Manj trenirani so se podali na dvourni, manj zahtevni sprehod po gozdnih poteh v okolici koč. Za drugo skupino pa so organizatorji izbrali izredno lepo krožno pot, ki se po gozdnih poteh najprej povzpne na 1210 m visoki Klek in se po drugi strani vrne do koč. Žal pa je organizatorji in izletnikom vreme nekoliko ponagajalo. Dež jim je sicer prizanesel, vendar poti so bile vlažne in spolzke. Zaradi nizke oblačnosti so bili prikrajšani tudi za izreden razgled, ki se odpira z vrha Kleka. Sestop pa se je nekoliko podaljšal, ker je severna pobočja, po katerih so se izletniki vračali proti koči, še prekrivala debela snežna odeja, ki je upočasnjevala korak.

Skupina udeležencev srečanje Brez meja med vzponom na Klek

Vendar vreme nikakor ni skvarilo prijateljskega vzdušja. V koči je udeležence srečanja čakalo toplo kosilo, nakar je vzdušje doseglo svoj višek. Med prijetnim druženjem, so se zvrstili še pozdravi gostitelja in gostov. Obogateni za prijateljsko srečanje, so se izletniki poslovili z obljubo, da se čez leto spet srečajo. Prihodnje srečanje bo na tržaškem.

Potepanje po Črni gori

V začetku septembra prireja Slovenko planinsko društvo Trst devetdnevni izlet v Črno goro, deželo tisočernih naravnih lepote, kulturnih zanimivosti, pa tudi izredno lepih, drznih vrhov, ki po geološki sestavi spominjajo na Julijce.

Izlet po tej izredno lepi in zanimivi državi z mestoma še neokrnjeno naravo, pripravlja SPDT v sodelovanju s pobratenim PD Integral iz Ljubljane ob tridesetletnici pobratenja obeh društev. Izlet bo vodil Rašo Androvič, ki je

po rodu Črnogorec, ob pomoči lokalnih vodnikov.

Kaj več o lepotah in posebnostih Črne gore in o poteku izleta bodo zainteresirani lahko izvedeli na informativnem sestanku, ki bo nocjo, 6. maja 2010 ob 20 uri v društvenih prostorih v Boljuncu. Udeležite se ga, ne bo vam žal.

Izlet odpade

SPDT obvešča, da zaradi tehničnih razlogov odpade izlet na Sv. Urh nad Kamniško Bistrico.

Izlet na Golico (1835 m)

SPDT priredi v nedeljo 16. maja avtobusni izlet na Golico med »cvetoče kukovce« (narcize). Do koč na Golici je približno dve uri zmerne hoje, do vrha pa še pol ure. Odhod avtobusa: trg Oerdan ob 7, Općine hotel Danev ob 7.15. Za prijave in informacije tel. 040 220155 Livio.

SPDG: Družne planinske poti na Banjšičah

Goriški planinci so na pot sodelovanja in prijateljstva stopili že pred več desetletji, pred štirimi leti pa so ta prizadevanja podkrepili še z novo pobudo Družnih planinskih poti. V nedeljo, 9. t.m. vabijo na skupni vodeni pohod po Banjški planoti. Prireja ga PD Nova Gorica, sodelovali pa bodo planinci, člani goriške sekcije CAI, SPDG, PD Brda in PD Valentin Stanič. Start bo ob 9. uri z Bat, cilj pa pri domu Krajevne skupnosti Banjšice. Zmerne hoje bo okrog tri ure.

Po Banjški planoti

Letošnja pobuda družnih planinskih poti, ki zbližuje goriške planince, bo v nedeljo, 9. t.m., peljala na Banjško planoto. V organizaciji Planinskega društva Nova Gorica se bo na Batah začel triurni pohod preko sv. Lovrenca v Sveto in nato preko Slemenca do Kuka na Zgore-

lec. Zaključek pohoda bo pri domu Krajevne skupnosti na Banjšičah, kjer bodo za udeležence pripravili malico in napitek. Pot ni zahtevna. Po napovedih organizatorja, bo na razpolago tudi avtobusni prevoz, vendar pa je trenutno še precej nejasnosti glede števila razpoložljivih mest. Avtobusni prevoz bo izpred železniške postaje v Novi Gorici, ob 8. uri. SPDG vabi člane in prijatelje k udeležbi na nedeljski manifestaciji, kjer bodo sodelovali, poleg novogoriškega društva, člani goriške sekcije CAI in planinci iz Brd in Kanala. Društvo naproša udeležence, da se ob 7.30 zberejo pred železniško postajo v Novi Gorici, da se uredijo zadeve glede prevoza.

13. junija tradicionalno srečanje planincev v Opatjem selu

SPDG pripravlja, v sodelovanju z občino Miren - Kostanjevica in turističnim društvom Cirje, vsakoletno srečanje zamejskih planincev v planinci jeseniškega območja in obmejnih krajev. Zbrali se bodo v nedeljo, 13. junija pri spomeniku na Cirju, od koder bodo krenili na pohod mimo obeležij iz prve svetovne vojne. Uradni del srečanja bo zgodaj popoldne v Opatjem selu. Predvidoma se bo srečanja udeležilo okrog 250 planincev, med temi tudi delegacija iz Prekmurja in Porabja.

ALFA ROMEO - Po dolgem prerekanju glede imena novega modela

Giulietta se vrača, mit iz prejšnjega stoletja spet tu

Štirje motorji in dve stopnji opreme - Že v osnovi bogato opremljena

Glede imena so se v Turinu kregali kar nekaj časa, marsikaj je bilo odvisno od tega, če bodo ali ne svoj zadnji proizvod izvažali v Združene države ali ne. Ob koncu je padla čustvena in najbrž tudi nekoliko vraževerna odločitev: nova alfa se bo imenovala giulietta. Najbrž upajo, da bo nova julka ponovila uspeh mitične giuliette iz petdesetih in šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko je alfa s tem imenom bila sen vsakega ljubitelja jeklenih konjičkov in je, kljub takrat relativno visoki ceni, šla za med.

Nova giulietta je naslednica že dokaj dotrajane alfe 147, še zlasti v prednjem delu ponavlja oblikovalski slog mita, tako da je s tega vidika razočarala marsikoga, ki je imel pred očmi elegantno silhueto stare giuliette. Spominja torej na mita, je pa prednji del le bolj napadalen. Nova maska s tipičnim Alfinim logom vsekakor privlači poglede, izstopata pa tudi prednja dva žarometna z dodanimi LECD svetili. Če jo gledamo z boka, so se oblikovalci spet poigrali s starimi trikovi, ki ga pri Alfi uporabljajo že vrsto let: videti je nekako kot mešanica kupeja in limuzine, čemur pripomore dejstvo, da kljuge v zadnjih vratih ni tam, kjer bi morala biti. Ob pomoči zarezanih bočnih črt nad prednjim in zadnjim kolotekom so giulietti povečali »mišično« maso, kar bo novinki nedvomno pomagalo v neizprosni boju z najbolj napadalnimi nemškimi in japonskimi tekmeci. Zadnji del so precej agresivno kupejevsko odsekali in luči z LED svetili oblikovali tako, da avto od zadaj deluje športno široko in čvrsto. Giulietta, ki meri v dolžino 4,35 metra (medosna razdalja je 2,63 metra), ima skladno celotno podobo, ki na izpostavljenih karoserijskih delih ne pozabi poudariti tudi svojega športnega jaza.

Namenili so ji paletu štirih motorjev, in sicer dva dizelska in dva bencinska. Vsi imajo tudi turbinski polnilnik in so v skladu z Euro 5 okoljevarstvenimi standardi, opremljeni pa so tudi s sistemom start&stop. Oba bencinska motorja sta 1,4-litrska. Manjši zmora 120 KM, močnejši pa 170 KM, oba pa sta opremljena s tehnologijo krmiljenja ventilov multiair. Šibkejši dizel je 1,6-litrski s 105 KM, močnejši pa 2-litrski s 170 KM, oba z dovodom goriva po skupnem vodu druge generacije. Vse giuliette so opremljene s šeststopenjskim ročnim menjalnikom, prihodnje leto pa bodo kupcem ponudili tudi samodejni menjalnik z dvojno sklopko.

Na voljo bo tudi visoko zmogljiva športna različica quadrifoglio verde (1750 kub.) z 235 KM, s pospeškom do 100 km/h v 6,8 sekunde in z največjo hitrostjo 242 km/h.

Giulietta bo na voljo z dvema različicama opreme (progression in distinctiv) ter z dvema paketoma dodatne opreme (sport in premium). Velja poudariti, da so vse giuliette že v osnovni različici dokaj bogato opremljene. Cena osnovnega modela je 20.30 evrov.

VW - Električni prototip predstavili v Hannoveru

Bodoči taksiji električni »milano«

Z enim polnjenjem bo baje lahko prevozil 300 km z najvišjo hitrostjo 120 km/h

Na gospodarskem sejmu v Hannoveru je VW predstavil povsem novo električno gnano vozilo, ki je razvito v popolnem sozvočju z bodočimi potrebami mestnih taksi služb.

Novi nemški mini-MPV prototip (dolžina: 373 cm, širina: 166 cm, višina: 160 cm, masa avtomobila: okoli 1500 kg) najavlja močni velikoserijski videz novega mini-eno-prostorca iz družine najavljenega modela up. Posebnost hannovrske študije predstavlja »taksi« izvedena zasnova, zato na sopotnikovi strani ne najdemo dveh bočnih vrat, temveč samo ena z inovativnim sistemom odpiranja, ki deluje podobno kot običajna drsna vrata pri večini avtomobilov, vendar z nasprotno smerjo odpiranja. Tudi voznikova stran je opremljena samo z enim vrati. Nekateri izmed uporabljenih oblikovnih rešitev pri tem električno gnanem prototipu pa obujajo spomin na legendarni Volkswagov »samba bus« iz petdesetih let prejšnjega stoletja. Koncept se imenuje »milano taxi« in ponuja odločno boljši vstop in izstop iz kabine. Z enim polnjenjem bo baje lahko prevozil 300 km z najvišjo hitrostjo 120 km/h.

CITROEN - Predstavitev v okviru svetovne razstave v Šanghaju

Metropolis v čast kitajskemu razvoju

Imeniten dizajn za francosko konceptno hibridno limuzino - Hidropnevmatsko vzmetenje

V Šanghaju so te dni odprli svetovno razstavo, v tem okviru pa je Citroen v francoskem paviljonu razstavil svoj koncept »metropolis«, ki bo tam na ogled do konca letošnjega oktobra.

Vozilo je zasnovano kot poklon kitajskemu gospodarskemu razvoju in tamkajšnjemu rastočemu avtomobilskemu trgu, ki postaja iz leta v leto zahtevnejši. Svetovna razstava v Šanghaju je priložnost, da znamka Citroen potrdi svoj mednarodni značaj in da po 20 letih navzočnosti na Kitajskem ponovno pokaže pomembnost, ki jo namenja zahtevam in pričakovanjem tega trga. Hibridi so danes v modi in tudi metropolis spoštuje ta trend. Poganja ga »konvencionalni« prisilno polnjeni dvolitrski šestvaljni motor z 272 KM ter električni motor, ki zmora med 40 in 70 kW (55-95 KM). Vozilo je zmožno avtonomne vožnje na električni pogon, pri večjih zahtevah pa oba motorja združita moč, pri čemer emisije še naprej ostajajo zavidljivo majhne - s 70 grami CO₂ na kilometer so te le za dobro petino tistih, ki jih proizvede enakozmogljiv avtomobil takšnih zmogljivi-

vosti. Citroen ostaja tudi v tem konceptu zvest sistemom hidropnevmatskega vzmetenja, vgradili pa so še štirikolesni volan in aktivno zadnje zračno krilo.

Limuzina metropolis imenitnega dizajna in skladnih linij predstavlja zgled glede velikosti, avantgardnosti in dina-

mičnosti, ki je lastna tudi vsem velikim velemestom z nesporno privlačnostjo. Da bi se čim bolj približali pričakovanjem omenjenega hitro rastočega trga, je konceptno vozilo v celoti zasnovala mednarodna oblikovalska ekipa Citroen, ki že od leta 2008 dalje deluje v Šanghaju.

Stran pripravil Ivan Fischer

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

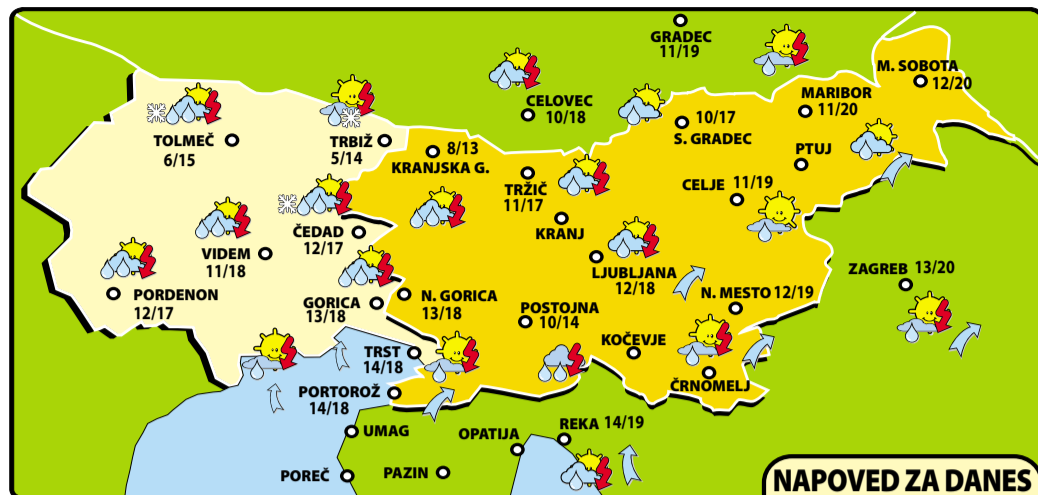
ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih in avtomobilih vseh znamk

Prilagoditev vozil za tehnični pregled

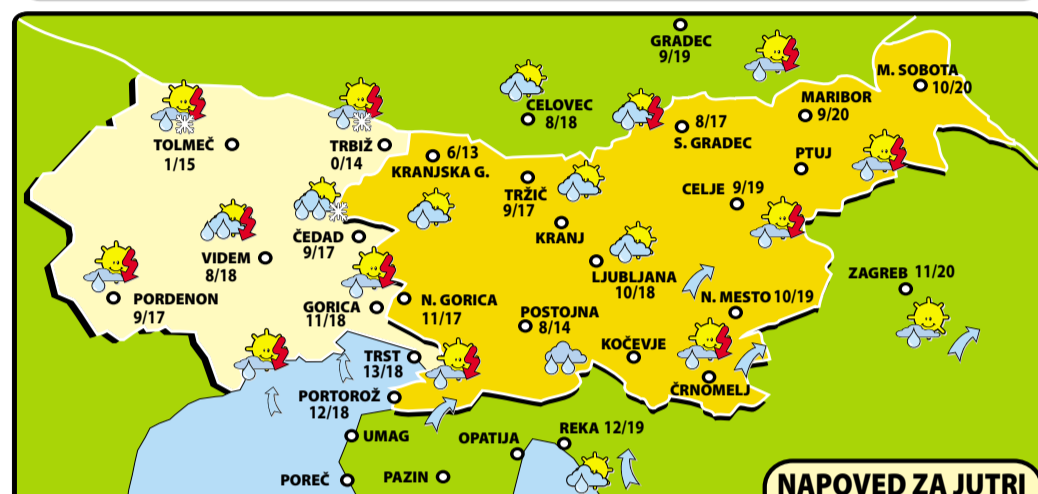
Pooblaščen Ford delavnica

Opčine - Bazoviška ul.
Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

Po nižinah in ob morju bo prevladovalo spremenljivo vreme, tu pa tam se bodo pojavljale nevihte, pogostejše bodo v nižinskem pasu. Občasno bodo nastali močnejši nalivi. Ob morju bo pihal okrepljen jugo.

Spremenljivo do pretežno oblačno bo. Pojavljale se bodo krajevne plohe in posamezne nevihte, ki bodo pogostejše v zahodni Sloveniji. Na vzhodu bodo tudi krajša sončna obdobja. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 13 do 18, v severovzhodni Sloveniji okoli 20 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme s plohami in nevihtami. Padavine bodo pogostejše v predalpskem svetu in po nižinah zlasti v popoldanskem času.

Jutri in v soboto bo v zahodnih krajih pretežno oblačno, občasno bo še deževalo. Drugod bo spremenljivo oblačno, na vzhodu tudi delno jasno. Možne bodo še posamezne krajevne plohe ali nevihte.

Območje nizkega zračnega pritiska, ki se nahaja nad Sredozemljem bo v četrtek pomaknil proti severni Italiji. Višjih plasteh ozračja bo dotekal bolj hladen zrak, ki bo pripomogel k nestabilnosti atmosfere, zlasti popoldne.

Ciklonsko območje s frontalnim valom se bo čez dan pomaknilo nad srednjo Evropo. Z jugozahodnim vetrom doteka k nam nekoliko hladnejši in še vedno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.46 in zatone ob 20.18
Dolžina dneva 14.32

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 16,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 1	2000 m 1
1000 m 9	2500 m -3
1500 m 4	2864 m -4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 7, v gorah do 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA

Spletna stran o strupenih kačah in protistrupih

ŽENEVA - Strupene kače letno pičijo okoli pet milijonov ljudi, zaradi njihovih pikov pa vsako leto umre najmanj 100.000 ljudi. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je zato v torku odprla spletno stran, na kateri je moč dobiti informacije o strupenjačah in protistrupih, da bi zmanjšala število smrtni zaradi kačjih pikov.

Najpogosteje zaradi pikov kač umrejo ženske, otroci in kmetje z revnih podeželskih območij, kjer zdravstveni sistem ne omogoča ustreznega zdravljenja. Kot še piše v sporočilu za javnost WHO, piki strupenjač lahko povzročijo zastoje v dihanju, izkrvavitve, odpoved ledvic ali poškodbe tkiva, zaradi katerih je treba amputirati ude.

Po mnenju WHO je veliko številno smrtnih žrtev kačjih pikov med drugim posledica tega, da v številnih državah ni ustreznih protistrupov ali pa ni dostopa do informacij o razpoložljivih

protistrupih. "Številne države nimajo dostopa do protistrupov, ki jih potrebujejo. Druge uporabljajo netestirane protistrupe. Tako ljudje, ki jih je pičila kača, pogosto niso deležni zdravljenja, kakršnega potrebujejo," je poudarila pomočnica generalnega direktorja WHO Carissa Etienne.

Organizacija je zato na spletni strani http://www.who.int/bloodproducts/snake_antivenoms objavila smernice za proizvodnjo in nadzor protistrupov, pa tudi o tem, kje se zadržujejo strupenjače, kako so videti, kateri protistrupi so na voljo in kje jih je moč dobiti.

WHO je še pozvala proizvajalce, zdravnike, raziskovalce, zdravstvene oblasti ter mednarodne in lokalne organizacije, naj sodelujejo, da bi izboljšali dostopnost do zanesljivih podatkov o kačjih pikih ter nadzoru in dostopnosti protistrupov. (STA)

ČEŠKA - Nekdanji državni predsednik

Vaclav Havel pri 73 letih debitira kot filmski režiser

PRAGA - Bivši češki predsednik Vaclav Havel se pri 73 letih podaja med filmske režiserje. Leta 2003 se je nekdanji disident ob koncu predsedniškega mandata poslovil od dnevne politike. Po tistem je Havel, že poprej znan tudi kot dramatik, napisal svoje zadnje gledališko delo - Odhod.

Odhod so na odskih deskah krstili leta 2008 v praškem gledališču Archa. Zdaj naj bi nastala filmska verzija v Havlovi režiji. Snemanje filma so sicer na Češkem napovedovali že junija lani. V ponedeljek pa je češki Filmski center sporočil, da bo premiera filma leta 2011.

"Že kot otrok sem si želel, da bi postal filmski režiser," so Havlove besede povzeli v brošuri Filmskega centra. "Rad bi - sicer prvič - interpretiral lastno dramsko delo," je še dejal Havel. Odhod govori o težavah politikov, ki morajo prepustiti oblast.

Drama v petih dejanjih, ki je naletela na odobravanje kritike, po Havlovem zatrjevanju "ni avtobiografska" - kar pa na Češkem, kjer Havel uživa visoko spoštovanje kot politik, oporečnik in pisatelj, komaj kdo verjame.

Po doslej znanih podatkih bo sta v glavnih filmskih vlogah nastopila češka igralca Josef Abraham in Havlova soproga Dagmar. Film producira Buc Film, proračun se vrtili okoli 44 milijonov kron oziroma 1,7 milijona evrov.

"Svojo sorazmerno neizkušnost bi rad spremenil v prednost: upam, da se bom lažje izognil različnim navadam, klišejem in konvencijam," je dejal Havel. Na odrih so njegove drame, razumljene kot protikomunistične parabole, kot je Vrtna zabava, že v 60-ih letih očarale občinstvo, piše nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

Vaclav Havel

ŠVICA - Filmski režiser še vedno v priporu

Polanski poziva švicarske oblasti, naj ga ne izročijo ZDA

PARIZ - Filmski režiser Roman Polanski je zahteval, da ga obravnava "pošteno, kot kogarkoli drugega" v zvezi s prizadevanjem, da se izogne izročitvi Združenim državam zaradi 33 let stare sodbe za nezakoniti spolni odnos z mladoletnico. "Ne morem več molčati, ker so se ameriške oblasti kljub vsem argumentom in dokazom, katere je predložila tretja stran, nedavno odločile, da se ne strinjajo s tem, da bi mi sodili v odsotnosti," je 76-letni Polanski pred nekaj dnevi zapisal v prvem javnem sporočilu o tem primeru po njegovem prijemu v Zürichu 26. septembra leta 2009.

V odprtem pismu, objavljenem v štirih jezikih na francoski spletni strani La regle du Jeu, je režiser zapisal, da

ROMAN POLANSKI

ANSA

"ne more več molčati, ker zahteva za njegovo izročitev, poslana švicarskim oblastem, temelji na laži".

Režiser najnovejše filmske uspešnice Duh (The Ghost) je leta 1977 priznal krivdo za nezakonit spolni odnos s 13-letno Samantha Geimer. Polanski

je tedaj prebil 42 dni v državni kaznilnici Chino, preden je pobegnil iz ZDA. Odtlej je živel večinoma v Evropi.

"Obdobje, prebiti v zaporu, bi moralo pokriti celotno mojo kazen," je zapisal v odprtem pismu. "V trenutku, ko sem zapustil zapor, si je sodnik premislil in razglasil, da čas, odslužen v Chinu, ne pokriva celotne kazni, in ta sprememba je izzvala moj odhod iz ZDA."

Pismo se končuje z zahtevo Švici, kjer se režiser trenutno nahaja v hišnem priporu in čaka na zahtevo o izročitvi. Pismo je Polanski, kot pravi, napisal "v upanju, da bo Švica dojela, da ni podlage za izročitev, ter da bo dobil možnost, da najde mir in ponovno zaživi z družino ter da živi svobodno v svoji rodni deželi". (STA)